דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאחד עם "למרחב"

היום בדבר
- ליל הפרעות 1938/שלמה שפיר, דני צדקוני
- החינוך הדתי פורח/יעל פישביין
- בחירות חוזרות/אמנון לורד
- המערך יורד בדרום/דני צדקוני

דבר-אחר

מזג האויר

(ע). – מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות למחר: ירושלים: 19־10, רמת־הגולן: 18־10, נהריה: 23־16, צפת: 16־9, חיפה: 22־17, נצרת: 22־13, עפולה: 23־14, שומרון: 19־11, תל־אביב: 23־17, לוד: 23־14, יריחו: 26־15, עזה: 23־18, באר־שבע: 23־14, אילת: 27־16.

יום רביעי, כ"ט בחשון תשמ"ט, 9 בנובמבר 1988 ● גליון 19565 **הוצאה שניה** היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

ניצחון לבוש מסתמן בבחירות בארה"ב

2:30 (שעון ישראל): מירוץ צמוד עם דוקאקיס; הדמוקרטים שמרו כנראה על כוחם בקונגרס

בוש

דוקאקיס

מאת דליה רפאל, סופרת "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מתוצאות ראשוניות ביותר בשש מדינות בדרום ארצות־הברית, שם נסגרו הקלפיות בחצות לפי שעון ישראל, זכה סגן הנשיא ג'ורג' בוש בניצחון מוחץ. זאת על פי תוצאות רשמיות של ספירת הקולות והערכות של רשתות הטלוויזיה הראשיות.

במדינות אלה, ביניהן קנטקי, אינדיאנה, פלורידה, ג'ורג'יה, וירג'יניה וקרולינה הדרומית, זכה בוש המועמד הרפובליקאי ב־78 קולות ב"קולג' האלקטורים", מתוך 270 להם הוא זקוק כדי להיות נשיאה הבא של ארה"ב.

בבחירות לקונגרס נראה נצחון נוסף לדמוקראטים בשני הבתים כמובטח.

סקר ארצי אחר הראה שבוש מוליך ברמה הארצית בששה עד שמונה אחוז, הרבה פחות ממה שצפו לו הסקרים.

שיעור ההצבעה היה גבוה הרבה יותר מהמצופה, כנראה בגלל מזג האוויר הטוב ששרר הן במזרח ארה"ב והן במערבה. התחזיות לפני הבחירות דיברו על פחות מ־50 אחוז מצביעים, המספר הנמוך ביותר ב־40

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה

- יום הבחירות בארה"ב: בוש מול דוקאקיס / עמ' 2
- אנדריאוטי תיאר את ערפאת כבעל דעות מתונות – בשיחה עם פרס ושמיר / עמ' 2
- המועצה הלאומית הפלשתינית תכריז מעין עצמאות בשטחים – מעריך הרמטכ"ל / עמ' 3
- 50 שנה ל„ליל הבדולח": האורות דלקו כל הלילה באלף בתי־כנסת בירושלים / עמ' 3
- „נשק להגנה עצמית" – הסבירה צעירה שהבריחה רובים ואקדח / עמ' 2
- „בגד עור" יחדש הייצור בקרוב / עמ' 6
- המנתח של רייגן ירצה היום על שיטתו להדברת סרטן / עמ' 6

בבדיקת אחוזי ההצבעה בקלפיות הצבאיות

יותר ממחצית החיילים הצביעו לימין

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

יותר ממחצית אחוז מחיילי צה"ל הצביעו בבחירות האחרונות למפלגות הימין: 51.8 אחוז מקולות החיילים ניתנו למפלגות הימין נגד (בלי המפלגות הדתיות). דבר זה מתברר מבדיקת אחוזי ההצבעה בקלפיות הצבאיות.

להלן אחוזי ההצבעה בקרב חיילי צה"ל:

ליכוד – 35.1, מערך – 29.0, התחיה – 8.9, ר"צ – 6.5, צומת – 4.8, ש"ס – 2.5, מפ"ם – 2.3, שינוי – 2.2, מולדת – 2.0, דגל התורה – 0.6, חד"ש, המתקדמת והדמוקרטית של דראושה, כולן יחד – 0.25. שאר 15 הרשימות לא עברו את אחוז החסימה. התופעה הבולטת בהצבעת החיילים היא אחוזי ההצבעה הגבוהים־יחסית שניתנו להתחיה, ל'צומת' ולר"צ.

חוליית מחבלים שרצו לפגוע ביעדים בישראל גורשה משטח מצרים

מאת דן אביבי, סופר "דבר" לענייני ערבים

שלטונות מצרים גירשו אתמול מהמדינה חוליית מחבלים, כנראה מארגון הפתח, שתכננה לבצע פיגועים נגד יעדים בישראל על־ידי חציית הגבול בסיני. כמו כן התכוונו חברי החוליה לפוצץ את בניין הקונסוליה הישראלית באלכסנדריה. צו הגירוש נגד חברי החוליה הוצא על־ידי שר הפנים המצרי ואחרי באחר ואושר על־ידי בית דין מצרי.

משקיפים מציינים, שחוליות מחבלים מארגון הפתח פועלות מזה זמן על אדמת מצרים, בדרך כלל ללא ידיעת השלטונות. כמה מחוליות אלה ביצעו פיגועים בישראל שהאחרון שבהם היה הפיגוע ליד צומת עוזי... שבנגב, שאותו יום אבו ג'יהאד בטרם נרצח באפריל בביתו שבתוניס.

הרמטכ"ל לוועדת חוץ ובטחון:

צה"ל יבחין בדתיים שאינם מזדהים עימו

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

מה יקרה בצה"ל עם עליית כוחן של המפלגות החרדיות? שאלה זאת עלתה אתמול בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת שבה התארח הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון.

ח"כ מנחם הכהן (מערך) אמר כי יש להתכונן למצב שבו יבואו לצה"ל אנשים שאינם מזדהים עם צה"ל. „יותר ממה שתהיה כאן הרבצת תורה, תהיה כאן שטיפת־מוח. וזאת הסכנה. אם כך יקרה, עלול הדבר לגרום לזעזוע קשה בליבם של הרבה צעירים", אמר ח"כ הרב מנחם הכהן.

הרמטכ"ל הגיב על דברים אלה באומרו: „לימוד יהדות זה חלק חשוב בחינוך בצה"ל. אבל, אני מבחין בין זה לבין אלה שאינם מזדהים עם צה"ל. פה יש לנו בעיה. גם בהוראות הצבא – נקפיד על הבחנה זאת".

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם ביקש דוקא להוריד את הטון ההיסטרי בתגובות על עליית החרדים. „כל התפישה ההיסטרית שהציונות נגמרה כביכול – זה תכהה ומסופס. אפוקליפסה עכשיו. שטויות. יש בעיות וצריך להתמודד איתן", אמר ח"כ גרנות.

יאיר שפרינצק – מס' 2 ב'מולדת' – הוא זקן הח"כים

שפרינצק, בן 76, ינהל את ישיבות הכנסת עד שייבחר היו"ר החדש

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

צרור מכתבים כתובים בדיו על נייר מצהיב במקצת, מכונסים בתיק קרטון ורוד שהיה מונח על שולחן בלשכת מזכירות הכנסת – זאת היתה ההוכחה הניצחת שיאיר שפרינצק הוא חבר הכנסת המבוגר ביותר בכנסת הי"11. על כן, יהיה זה הוא שינהל את הישיבה הראשונה של הכנסת החדשה.

בצרור המכתבים הזה, השייך ליו"ר הראשון של הכנסת יוסף שפרינצק ז"ל, יש מכתב הכתוב בידי בנו יאיר, הוא האיש המיועד לנהל את הישיבה הראשונה של הכנסת הי"12 כזקן חברי הכנסת. בין היתר כותב הנער דאז, יאיר, לאביו יוסף שפרינצק השוהה אותה שעה בפולין: „אבא יקר, מה נשמע בפולניה". יאיר מבקש לדעת מה קורה עם הבחירות לקונגרס הציוני ומוסיף: „השנה גם אני אכניס את שקלי לקלפי, אם לא יפסלו אותי חלילה... יכולים לדרוש הוכחה שאני בן 18". תאריך המכתב של יאיר שפרינצק לאביו יוסף הוא כ"ב סיון תרפ"ט. כלומר ב־1929 היה יאיר בן 18. כיום הוא בן 76. טעותו כי הוסיפו לו 10 שנים היא, כפי שאומר מזכיר הכנסת שמואל יעקבסון, כנראה 'בילתא דבדיחותא'.

יאיר שפרינצק, חבר סיעת 'מולדת', ובנו של היו"ר הראשון של הכנסת (ולא יצחק שמיר או מנחם פרוש) הוא האיש שיצטרך לנהל את ישיבות הכנסת עד שייבחר היו"ר של הכנסת הי"12.

רדיו מוסקווה אמש:

נחדש קשרים רק עם „ממשלה מציאותית" בישראל

(ע). – רדיו מוסקווה מסר אמש כי ברה"מ לא תחדש את הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל, אם הימין הקיצוני ירכיב את הממשלה ה... בישראל, הסר קסב הטלוויזיה הישראלית.

בשידור ..., כי הקשרים יחודשו אם תקום „ממשלה מציאותית" ב...אל.

אנשי בטחון של לאחד הזהירו אותו: צריך לבדוק האשה הזאת

אמצעי בטחון קפדניים ליד ביתו של מפקד צד"ל ובאיזור הבטחון ● סוהא פוזאן באשרה בת 21 הודתה: נשלחתי על־ידי המפלגה הקומוניסטית הלבנונית ● לאחד במצב בינוני יציב

„שושנת הצפון"

זוהי תמונתה של סוהא בשארה בת ה־21, חברת המפלגה הקומוניסטית הלבנונית, שניסתה להתנקש בחייו של הגנראל אנטואן לאחד. (צילום: א.פ.)

מאת שלמה גינוסר, שמעון וייס, אריאלה ראובני ודן אביבי, סופרי "דבר"

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, אמר אתמול בוועדת חוץ ובטחון, כי לפני כשנה וחצי יצרה המפלגה הקומוניסטית הלבנונית קשר עם המורה להתעמלות שהתבקשה בחייו של גנראל לאחד. האשה פיתחה קשרים עם משפחת לאחד, והמיוחד – עם רעייתו של הגנראל. לפני כשבועיים קיבלה האשה אקדח. מאז היתה מבקרת פעמים בביתו של הגנראל לאחד במטרה לירות בו, אולם לא נתקלה בו אישית ולכן לא התנקשה בו עד קודם לכן. הרמטכ"ל אמר גם כי אנשי הבטחון של הגנראל לאחד העירו לו ש„את האשה הזאת צריך לבדוק".

אמצעי בטחון חמורים ביותר ננקטו משך ליל יום אתמול ואתמול. במשך היום באיזור הבטחון ברחבי לבנון וליד ביתו של מפקד צד"ל גנראל אנטואן לאחד, בעקבות נסיון ההתנקשות בגנראל. השמירה ליד הבית במרג'עיון תוגברה בחיילים של צד"ל וכל המתקרב לאיזור נדרש להזדהות ולהסביר את מניעי ביקורו והימצאותו במקום. גם על בתיהם של מפקדים בכירים אחרים בצד"ל תוגברה אתמול השמירה.

בעקבות ניסיון ההתנקשות, נסגרו אתמול בבוקר כל מעברי הגבול מצפון לאיזור הבטחון וכוחות של צה"ל וצד"ל פרשו

(המשך בעמוד 2)

ידידתה של הסוכנת כחולת העין:

סוהא עזבה את הלימודים במפתיע והפכה למופנמת

ביירות (עי"ס). – סוהא בשארה שמרה על סודה משך שנה, בטרם התנקשה ביום שני בחיי הגנראל אנטואן לאחד, מפקד צבא דרום לבנון ברצועת הבטחון.

הנוצריה הצעירה, בת 21, בעלת עיניים כחולות ושיער שחור ארוך, עזבה את ביירות ב־1987 כדי לשוב לדרום לבנון, ממנה נמלטה משפחת בשארה לפני מספר שנים כאשר צה"ל וצד"ל נטלו את השלטון על כפר מגוריה דיר מיאמס.

„רק עכשיו אני מבין מדוע החליטה סוהא לשוב לדרום", אמר היום אביה, פואד בשארה, פועל דפוס, בן 58. בתוך חבר המפלגה הקומוניסטית הלבנונית לא ידע האב כי גם בתו הצטרפה למפלגה „מעולם לא דיברה עימי על פעילותה הפוליטית", סיפר.

גם ידידתה הטובה ביותר, סאנה, לא הבינה מדוע סוהא העדיפה לנטוש את לימודי המתמטיקה והמחשב, כדי להיות מורה לבלט בדרום־לבנון.

„אחרי צאתה, היא נעשתה הרבה יותר מופנמת, כאילו קבעה לעצמה מטרה שאין היא יכולה לשוחח עליה עם איש", נזכרה סאנה.

שביתה כללית היום בשטחים לציון 11 חודשים לאינתיפאדה

צה"ל הרס יותר מ־20 מבנים בבקעה

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני ויהודה לוי, סופרי „דבר"

צה"ל הרס יותר מ־20 מבנים בלתי חוקיים בבקעת הירדן, באזור הג'פטליק. הפעולה בוצעה בעקבות רצח החייל דוד דניאלי במשואה. המבנים היו ברובם ביתנים וחושות המשמשות כפריים בהשומרון כמגורים ארעיים. בין המבנים שנהרסו היו שלושה בתים. תושבי המבנים פונו מהם.

היום צפויה שביתה כללית בשטחים במלאת 11 החודשים לאינתיפאדה. כוחות הבטחון נערכים לקראת אפשרות של התפרצויות חריפות במיוחד עם כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית בשבוע הבא וההכרזה הצפוייה על עצמאות פלשתינית.

צה"ל המשיך אתמול בשורה של פעולות יזומות בכפרים ובין השאר בוצעה פעילות כזאת בכפרים סלוואד, אברקש, עין־יברוד, כפר מאליק, קלנדיה ושעיר. בכפר סאלם נערכה אתמול תהלוכת הלווייה סמלית לצעירה שנהרגה בכפר שלשום. מאות מתושבי הכפר השתתפו בהלווייה וצה"ל נמנע מלהתערב. שני פצועים היו אמש בתקריות בשכם וברבאללה. בטולכרם אסמו כוחות הבטחון כמה סיכסאות מהן נזרקו אבנים.

מקורות ערביים:

הרסו בתים בטעות

מקורות ערביים המשיכו אמש לטעון כי לפחות אחד מהבתים של משפחת תקרורי שנהרסו בידיהו אחרי שריפתם למוות של רחל וייס ושלושת ילדיה, נעשה בטעות. 7 מבני משפחה זו שוחררו בתום חקירתם אחרי שהתברר שלא היה להם חלק בזריקת בקבוקי התבערה. דובר צה"ל אמר בתגובה כי בשלושת הבתים שנהרסו אכן התגוררו מטילי בקבוקי התבערה ולא היתה שום טעות בהריסה.

מו"מ ודיסאינפורמציה עד הכרעת חכמי התורה ביום א'

סיעת ש"ס בעד המערך אך על עובדיה יוסף לחץ כבד; אגו"י נוטה למערך

ההתייעצויות מסתיימות ביום א' – הודיע הנשיא בתרעומת על הסיעות החרדיות שהתחמקו שוב ושוב מפגישות עימו

שאקי בראש נציגי המפד"ל, בפגישה עם שמיר, אתמול (צילום: יצחק הררי)

מאת עליזה ולך, טובה צימוקי ומה זבולוני, סופרי „דבר"

עד הכרעת מועצת חכמי התורה – ההנהגה הרוחנית של ש"ס – במוצאי־שבת, על מי להמליץ לנשיא ביום א', יימשכו המגעים של הליכוד והמערך עם נציגי המפלגות החרדיות ומאמצי השבוע למשוך אותן לעברן. בכל שידוהו המפלגות החרדיות את הכרעתן התרי־משמעית, יימשך גם מסע הדיסאינפורמציה, שמטרתו לנצל את היריבות בין המפלגות החרדיות וליצור לחץ פסיכולוגי של המפלגות הגדולות זו על ידיבתה.

אף שגם אגודת־ישראל עדיין לא הודיעה נחרצות על תמיכתה בקואליציה עם המערך או עם הליכוד, משקל יתר יש להחלטת ש"ס, שתקרין גם על החלטת „דגל תורה". אחרי התייעצות סיעתית של ש"ס, ובהשפעת מנכ"ל משרד הפנים והמועמד לכהן כשר, אריה דרעי, התקבלה בה החלטה לתמוך בממשלה בראשות שמעון פרס. המלצה זו הובאה לידיעתו של הרב עובדיה יוסף.

אלא שהרב עובדיה יוסף, הנוטה בעצמו לממשלה של הליכוד, נתון למסע שידולים ואיומים מצד חוגים קיצוניים, התובעים ממנו ללכת רק

(המשך בעמוד 2)

אבן פצעה קשה תושבת אלפי־מנשה

מרגרט רוזנר בת 52 הועברה ללא הכרה לבי"ח בילינסון ● אבן הושלכה למכונית בה נסעה סמוך לקיבוץ אייל

מאת נתן רועי, סופר „דבר" וכתב עתיים

מרגרט רוזנר, בת 52, תושבת אלפי־מנשה נפצעה אמש קשה בראשה בעת שנסעה בכביש סמוך לקיבוץ אייל, בדרכה מהישוב כוכב יאיר, שם ביקרה. היא נפגעה מאבן שהושלכה אליה כאשר נסעה במוניתו של בעלה בסמוך לבית־ספר לסוהרים.

הפצועה הועברה לביה"ח 'מאיר' בכפר סבא ומשם לביה"ח בילינסון בפתח תקווה. מחדר המיון של ביה"ח בילינסון נמסר, כי היא חסרת הכרה והועברה לבדיקות.

ראש מועצת אלפי מנשה שלמה קטן אמר, כי השבוע התריע בפני כוחות צה"ל, כי בכביש זה, למרות היותו בתחום הקו הירוק, מושלכות לאחרונה אבנים לעבר מכוניות ישראליות. לדבריו, נערים מקלקיליה מגיעים למקום ומגיחים מתוך הפרדסים ומשליכים אבנים.

התרעתו באה בעקבות השלכת אבנים על כלי רכב המובילים תלמידי מידי יום מהישוב אלפי מנשה לכפר סבא. מרגרט רוזנר נשואה ואם לשני בנים המשרתים בצה"ל.

דובר מחוז המרכז במשטרה סנ"צ דורון בית נר. מסר, כי במהלך השבוע האחרון אירעו בכביש אייל מספר ידויי אבנים על כלי רכב ישראלים. באחד המקרים נפגע סוהר מאבן שהושלכה לעבר רכב משטרתי בדרכו לבית ספר לסוהרים. עקב כך התארגנו בשבוע האחרון כ־30 מתושבי כוכב יאיר והפגינו נגד ידויי האבנים ובעד הגברת השמירה בכביש זה.

הדובר ציין, כי מדובר בכביש צר שמשני צידיו פרדסים סבוכים, אך אין קשר בין ידויי האבנים בכביש זה לב... טייבה ביממה האחרונה. עד כה לא נמסר על עצורים בפרשה והמשטרה ממשיכה בסריקות באיזור.

בעקבות הריסת 15 המבנים הבלתי־חוקיים שלשום

אבנים, התפרעויות וגאז מדמיע ביום של שביתה כללית בטייבה

מאת חנה מאר, סופרת "דבר" בשרון

בכפר טייבה במשולש הערבי היתה ביום שלישי שביתה כללית של כל הכפר, התושבים, העסקים, המוסדות והשירותים. השביתה הוכרזה בעקבות הריסתם של 15 מבנים שנבנו ללא רישיון ונהרסו ביום שני על ידי אנשי משרד הפנים תחת אבטחה כבדה של למעלה מאלף שוטרים.

ביום שלישי שרר בטייבה מתח רב ביותר. קבוצות גדולות של אנשים, בעיקר צעירים, התקהלו במקומות שונים. כל הכניסות והיציאות של הכפר נחסמו במחסומים והובערו צמיגים. קבוצות של צעירים, בני נוער וילדים השליכו אבנים על כלי רכב שנסעו בכביש הראשי בגבול המערבי של טייבה. על הפועלים הערבים אשר רצו לצאת לעבודה בתחומי הישובים היהודיים נאסר לצאת מן הכפר. מעסיק יהודי אשר הגיע למבואות הכפר על מנת להסיע את פועליו בשעות הבוקר המוקדמות נדרש על־ידי רעולי פנים להסתלק מן המקום. כאשר התמהמה האיש לעזוב את המקום נכנסו רעולי הפנים לתוך מכונית ובאמצעות מכונית אחרת דחפו את מכוניתו של המעסיק עד אשר האיש הסתלק מהמקום.

בכפר שהה כוח של שוטרים ואנשי משמר הגבול. לפיזור ההתקהלויות הקבוצות הגדולות של משליכי האבנים על כלי רכב ועל שוטרים נאלצה המשטרה להשתמש בגאז מדמיע. מספר צעירים נעצרו.

סופרת 'דבר' בשרון מציינת כי מתושבת הצעירים מיידי האבנים אשר נעצרו בטייבה ביום שני, שוחררו שלושה ביום שני בערב. המשטרה בקשה מבית המשפט להאריך את מעצרם של קטין ובוגר אשר התפרעו. מן המשטרה נמסר כי בעקבות ההתפרעויות שהיו ביום שני נפגעו הן תושבים מקומיים והן אנשי משטרה. לאחד מקציני המשטרה יש שבר בכתף. ביום חמישי אמור להיערך בטייבה כינוס הוועד הערבי של כל הרשויות הערביות בארץ.

שריד: פנו את המשטרה מטייבה

ח"כ יוסי שריד מרצ פנה אל שר המשטרה לפנות את כוחות המשטרה מן הכפר טייבה בנסיון להרגיע את הרוחות בכפר. ח"כ שריד פנה אל שר המשטרה בעקבות בקשות רבות שהגיעו אליו מתושבים בכפר שמאמינים כי אם כוחות המשטרה המתגברים ייצאו את טייבה עשוי השקט לשוב ולשרור בכפר בהשפעתם של גורמים מקומיים אחראיים שעושים עכשיו מאמץ להשיב את הסדר על כנו.

هكذا من الاصل

ג'ורג' בוש (צילום: אי.פי.) מייקל דוקאקיס

בוש: עצבני אבל הכל יהיה בסדר

מאת דליה ראשאל, סופרת „דבר"

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") - - „עצבני אבל מקווה שהכל יסתדר" – כך אמר המועמד הרפובליקאי לנשיאות, סגן הנשיא ג'ורג' בוש מייד לאחר שהצביע בבית מלון ביוסטון שבטקסאס. בוש ורעייתו ברברה הגיעו להצביע 45 לאחר שהקלפיות נפתחו במדינה זו, שבוש „התאזרח" בה לצורך ריצה לסנאט לפני כמה שנים.

בוש השתדל להציג עצמו לאורך כל מסע הבחירות המייגע כיורשו החוקי של רונלד ריגן וממשיך דרכו. הוא דיבר על „שלום מתוך עוצמה", על הנסיון והידע לשאת ולתת עם הסובייטים ועל התמצאות בנושאי חוץ ומדיניות. הוא סיכם את פנייתו לאזרחי ארה"ב באומרו: „אמריקה הלילה היא אומה חזקה. הכלכלה שלנו חזקה, הבטחון יציב ורוחנו איתנה. בסופו של דבר השאלה היא איזו מערכת ערכים תבטיח לאמריקה עתיד זוהר ובמי אתם בוטחים שידבק בערכים אלה".

כשהגיע, ערב הבחירות, בוש ליוסטון, שם הוא מתגורר בבית מלון, התקבל כאילו כבר ניצח בבחירות. בבוקר ההצבעה, ליד הקלפי, אמר שהוא מרגיש: „מתוח, מתוח". „כאן אנחנו מצביעים כל פעם. אני כל כך שמח לחזור הביתה", אמר בוש כשיצא מהלימוזינה שלו. בני הזוג בוש נשאו על בגדיהם 'סטיקרים' שעליהם כתוב: „אני הצבעתי, מה אתך?". הוא סירב להתנבא על תוצאות הבחירות, אבל אמר: „ההרגשה שלי טובה".

בהמשך ניגש לביקור במטה המפלגה הרפובליקאית ביוסטון, שוחח והודה למתנדבים שעבדו עבורו משך חודשים ואפילו שנים. הוא אפילו טרח לטלפן לכמה 'קולות צפים' כדי לשכנע אותם להצביע. „כבר הצבעת, אם ככה נקבל לפחות שלושה קולות, כי אני וברברה כבר הצבענו", אמר בוש למתלבט הראשון שאליו התקשר.

גם בוש, כמו דוקאקיס, חזר הביתה – למלון פאר המשמש לו כמעון רשמי מאז אימץ את טקסאס כמדינה שלו – לנוח לאחר המאמץ העצום של השבועות האחרונים ולצפות, יחד עם משפחתו, בתוצאות הבחירות. עוזריו אמרו, כי בוש יסעד בחברת משפחתו בליל הבחירות ורק לאחר מכן יצאו לבלות עם קהל אוהדיהם, למה שהם מקווים שיהפוך למסיבת נצחון ענקית. מסיבות נצחון ענקיות של הרפובליקנים עמדו להתקיים ביוסטון, וואשינגטון ומקומות רבים נוספים בארה"ב.

דוקאקיס לא ויתר עד הרגע האחרון

מאת דליה ראשאל, סופרת „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– מייקל דוקאקיס המשיך במרוץ שלו לתוך יום הבחירות. סימני עייפות ניכרים על פניו, מהמאמץ של התקפה מרוכזת ב־48 השעות האחרונות ללא שינה, פרט לתנומות חטופות במהלך הטיסות, „מסביב השעון", לאורכה ולרוחבה של אמריקה הגדולה ונגד כל התחזיות. רוחו לא נפלה והופעתו מלאת בטחון שעדיין „הכל אפשרי ואין מקום לכניעה או ייאוש".

דוקאקיס לא פסק מלמצביע עד שהחלו כבר הבוחרים האמריקאים ללכת לקלפיות. תומכיו הנאמנים הגיבו ברוח דומה. בשלוש וחצי בבוקר עדיין התאספו מאות אוהדי מדינת איווה בנמל התעופה של דה־מוין להגיע הופעה אחרונה למועמד הדמוקראטי, בדרכו מהחוף המערבי לבוסטון. „היום תהפוך איווה לדמוקראטית", הכריז דוקאקיס בפני הקהל המריע.

בתחנתו הבאה, בדטרויט, הכריז „אם ננצח במישיגן היום, ננצח באמריקה כולה". הוא קרא לתומכיו לצאת בהמוניהם ולהצביע כדי „שהלילה נחגוג נצחון גדול של המפלגה הדמוקראטית".

אתמול ב־10 בבוקר שעות לאחר שנפתחו כבר הקלפיות בחוף המזרחי של ארה"ב, חזר המועמד הדמוקראטי מייקל דוקאקיס הביתה – לבוסטון. באסיפת בחירות אחרונה, במגרש הביתי ומוקף בכל בני משפחתו, הביע בפעם האחרונה את בטחונו כי „העם האמריקאי מבין את כמה עמוקה מחוייבותי להרחיב את מעגל ההזדמנויות לכל אזרחינו". הוא קרא למצביעים „להפתיע את כל עורכי הסקרים ולעזור לדמוקראטים לפתוח בקבוקי שמפניה הלילה", והוסיף „לא רק נפתיע רבים הלילה, אלא גם ננצח".

ערב יום הבחירות, בשידור מסכם לאומה, השיב דוקאקיס על שאלותיהם של אזרחים מכל רחבי המדינה. כשהוא לבוש בסוודר אדום, בסגנון בלתי אמצעי, פנה אל אזרחי ארה"ב להצביע עבורו. בדברי הסיום חזר על הפניה, שהוכיחה עצמה ביעילה מאד בשבועות האחרונים, אל מעמד הביניים האמריקאי. הוא פנה אל ה„אמריקאי הממוצע": „הבט במראה ושאל את עצמך – האם ג'ורג' בוש הוא לצידך? אני רוצה לתת לכל אמריקאי הזדמנות לבנות חיים טובים יותר". השידור הסתיים בשירו של ברוס ספרינגסטין „נולד בארה"ב", אשר הפך במעט להמנון מסעי הבחירות של דוקאקיס, עם תמונות של המועמד הדמוקראטי על רקע דגלי המדינה ונופים שלה.

אחרי שסיים את הופעותיו הפומביות אתמול ולמעשה את מסע הבחירות כולו, הצביע דוקאקיס עם בני משפחתו בקלפי שבשכונת מגוריו ברוקליין שבבוסטון. את שארית היום נח ובילה בחיק המשפחה, בציפיה לתוצאות.

„אני זקוקה לנשק לשם הגנה עצמית", אמרה ירושלמית שהבריחה רובים ואקדח

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

פרשת הברחה של כלי נשק דרך נמל חיפה על־ידי אשה יהודיה, בת 27 מירושלים הותרה אתמול לפירסום על־ידי משטרת מרחב חיפה. בשלב זה מדובר בחקירה ראשונית ומסועפת.

הצעירה נחקרה ב־24 השעות האחרונות גם בידי כוחות הבטחון, ובשלב זה לא ברור לחוקרים אם כלי הנשק נועדו להעברה לגורמים עויינים בתוך המדינה, למטרות פליליות, או כדי למכור אותם לגורמים בטחוניים או פליליים תמורת בצע כסף.

מפרטים שהגיעו לידי סופר „דבר" מתבררת התמונה הבאה: האשה הגיעה שלשום ב־10.00 בבוקר לנמל חיפה, כדי לשחרר מטען אישי שלה שהגיע באוניה 'צים טוקיו', שהגיעה לארץ מארה"ב. חפציה האישיים של האשה הונחו בתוך מכולה. בדיקה שגרתית, אך מדוקדקת, של המוכסים בנמל חיפה העלתה בין חפציה אקדח קצר קנה, שני רובי סער מסוג קלצ'ניקוב, שני טלסקופים לראיית לילה, סכין קומנדו ותחמושת לרובים.

כשנשאלה האשה על־ידי חוקרי המכס לשם מה כלי הנשק שברשותה השיבה: „אני ירושלמית, ואני זקוקה לכלי הנשק לשם הגנה עצמית". אנשי המכס מיהרו להזעיק את שוטרי מרחב חיפה, שהזעיקו גם את כוחות הבטחון. הפרשה נאסרה לפרסום, על־פי בקשה של כוחות הבטחון, לכ־30 שעות, ורק אתמול בערב הותרה לפרסום.

עוד נודע, כי האשה נשואה, וככל הנראה שרתה בצה"ל. המשטרה וכוחות הבטחון חוקרים כעת גם אפשרות שכלי הנשק הושתלו בתוך חפציה של הצעירה במכולה עוד בהיותה בנמל בארה"ב, והיא כלל לא ידעה על קיומם, למרות הודאותיה במכס ובפני חוקרי המשטרה.

נודע, כי הפרשה מסתעפת לכיוונים שונים גם בחו"ל. הבוקר תובא הצעירה להארכת מעצרה לבית משפט השלום בחיפה. המשטרה תבקש לאסור את פרסום שמה ותמונתה.

ש"ס בעד

(המשך מעמוד 1)

עם הליכוד. מקורות יודעי דבר אמרו אמש ל„דבר", שחלק מהאיומים באים מצד חוגים תומכי מות, העלולים להתפתח לאלימות וייתכן שהרב עובדיה יוסף לא יוכל להתעלם מהם.

בצוות המשא־ומתן של המערך שררה אתמול אווירה של אופטימיות זהירה, שנשענה בעיקר על עמדת ש"ס ועל אי־הכרעתה של אגודת ישראל. היום ייפגש צוות המשא־ומתן של המערך, בראשות פרס, עם צוותי המו"מ של ש"ס, „אגודת ישראל" ו„דגל התורה".

בתוך כך התרבו אתמול הדיווחים הסותרים, שיותר מכל הם מפגינים את חוסר־הוודאות של הליכוד במצבו. בצהרי היום הודיע הליכוד לפרסם על סיכום חיובי עם ש"ס, ואז הודיעה אגודת ישראל, כי לא תלך עם הליכוד. הידיעה עוררה גם את רוגזם של נציגי המפד"ל, המעוניינים להיות המפלגה הדתית הראשונה במעלה בקואליציה של הליכוד.

ביטוי נוסף לדיסאינפורמציה הוא הידיעות המתפרסמות על התיקים שמבטיחות שתי המפלגות הגדולות לבעלות־בריתן הפוטנציאליות. הליכוד מפיץ שהמערך מחלק תיקים ביד רחבה, בין היתר את תיק האוצר לאריה דרעי מש"ס, ואילו המערך מפיץ שהליכוד כבר מסר תיקים רבים למפלגות החרדיות־דתיות. לפי שעה ידוע רק שראש הממשלה אמר אתמול לנציגי המפד"ל, שאיתם נפגש בלשכתו, כי טוב בעיניו שתיקי החינוך והדתות יימסרו למפד"ל, אך העניין יסוכם רק במשא־ומתן איתה.

אתמול דיווח שמעון פרס לנציגי רצ, מפ"ם והמרכז־שינוי על מגעיו עם המפלגות הדתיות־חרדיות.

שרון ממשיך לנהל מגעים

השר דוד לוי הבין אתמול, משיחה שניהל עם ראש הממשלה, כי רק צוות המשא־ומתן מוסמך להגיע לסיכומים עם נציגי השותפות הפוטנציאליות. דוברו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר ל„דבר", כי אף שלוי עומד בראש צוות המשא־ומתן רשאי כל אחד בליכוד לתרום לקידום הקואליציה וראש הממשלה מעודד את כל מי שיכול לתרום להמשיך בכך. ואכן, על־פי בקשתו של שמיר, המשיך אריאל שרון גם אתמול במגעים עם נציגי המפלגות החרדיות, „כדי ליישר הדורים ולהתגבר על קשיים במשא־ומתן". אתמול קיים שרון שיחות מספר עם כמה מהח"כים המיודעים של ש"ס, ובראשם הרב פרץ, וכן עם ח"כ מנחם פורוש מאגו"י ועם ח"כ אבנר שאקי מהמפד"ל. על תוכן השיחות דיווח לשמיר. אגב, אישיות בכירה בליכוד אמרה אמש ל„דבר", שאין לדוד לוי סיבה לטרוניה על שרון, שכן הוא זה שמינה את עצמו ליו"ר צוות המו"מ של הליכוד.

מבקרים בשדולה לתיקים

בלשכתו של ראש הממשלה נערמים בימים האחרונים מברקים של גורמים שונים בליכוד, הממליצים ומפצירים להעניק תיקים לאישים שונים. המספר הרב ביותר של מברקים מדבר בעד מינויו של יצחק מודעי לשר האוצר. מברקי המלצה אחרים נוגעים למתן תיקים לדוד מגן, לעובדיה עלי, לאהוד אולמרט, וכן לשרון ולוי.

עצומה ציבורית לממשלת ליכוד־מערך

היום מתפרסמת בעיתונים מודעה, שכותרתה „דקה אחת לפני האסון". יוזמי המודעה, נעמי ודוד קוליק, החתימו עליה עשרות של אישים בולטים בתחומי המשק, העסקים והאמנות, ביניהם: אפי ארזי, שלמה ארצי, אלדד בוקשפן, יוסי גנוטר, אהרן דברת, עו"ד אלי זוהר, רענן רייך, דב לאוטמן, פרופ' משה מני, אייבי מוזס, עו"ד אורי סלונים, אליהו סחרוב, פרופ' מיכאל סלע, שוקי פורר, מיקי פדרמן, פרופ' אוריאל רייכמן, משה שניצר ואריה שחר.

באגודת ישראל – אכזבה מהליכוד

באגודת ישראל מתגבש רוב, לאחר התלבטויות רבות, בין הקובעים, שיש לתמוך במערך בהקמת ממשלה בראשותו של שמעון פרס, בגלל האכזבות הגדולות שנחלו מההסכמים הקודמים עם הליכוד שלא קויימו.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין נציגי אגודת ישראל לבין הליכוד השמיעו אנשי אגודת ישראל דברים קשים מאוד על אי קיום ההסכמים הקודמים.

כפי שנודע לסופר „דבר", כאשר ישבו אתמול אחה"צ נציגי אגודת ישראל והמערך ועמדו לדון בפרטי ההסכם ביניהם התקבלה הידיעה כאילו ש"ס כבר סיכמה על הליכה עם הליכוד ולכן הופסקה הישיבה כדי לברר את נכונות הידיעה.

אנשי הליכוד ניסו להרגיע את נציגי אגודת ישראל והודיעו להם שטרם חתמו עם ש"ס, למרות הקידום במו"מ.

הנשיא מתרעם

אתמול התרעם נשיא המדינה, חיים הרצוג, על הסיעות החרדיות המתחמקות פעם אחר פעם ומבטלות פגישות שנקבעו להן לשם התייעצות עימו לשם הקמת ממשלה. הרצוג הודיע אתמול בתום יום התייעצות נוסף כי יסיים את סיבוב ההתייעצויות עם נציגי הסיעות ביום א' הקרוב. לסיעות הללו נקבע פעם נוספת פגישות ביום א' הקרוב ולסופרת „דבר" נודע כי אם לא תבואנה ביום א' יסיים הנשיא סבב זה של התייעצויות בלי להיוועץ עימן.

סיעת רצ פנתה אתמול לנשיא המדינה חיים הרצוג בבקשה שלא להטיל את כובד משקלו באשר למתכונת הממשלה הבאה. נציגי הסיעה ביקשו מהרצוג להשאיר הכרעה זו, לפוליטיקאים. ביום השני להתייעצויות במטרה לכונן ממשלה נפגש הנשיא עם סיעות רצ והמפד"ל.

הגרלת הלוטו

(ע). – בהגרלת הלוטו מס' 45/88 שהתקיימה ביום ג', עלו בגורל המספרים הבאים:
9, 13, 16, 28, 33, 39, והמספר הנוסף 38.

דבר DAVAR دافار
המאוחד עם להבה

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

הוצ"ל „דבר" בע"מ
מדפיס ב„דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת, רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת"ד 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, ת"ד 33104

משלחת ארגונים מארה"ב נגד דיון בחוק השבות

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ארבעה ארגונים יהודיים מהחשובים בארה"ב מתכננים לשגר משלחת לישראל במטרה לשכנע את הישראלים לא לדון על חוק השבות במסגרת משאיומתן להרכבת הקואליציה.

משלחת המורכבת מנציגי הדסה, הליגה נגד השמצה של בני ברית, הקונגרס היהודי האמריקאי והוועד היהודי האמריקאי עומדת להגיע לישראל בעוד עשרה ימים במטרה להביע את מחאת היהדות הלא אורתודוקסית בארה"ב על הלחצים שמפעילות המפלגות הדתיות בישראל לשינוי חוק השבות ובמטרה לשכנע את ראשי הליכוד והמערך שלא להכנע ללחצים ולא לדון בחוק השבות במסגרת משא ומתן קואליציוני.

חולה נפש תקף חייל בגרזן בת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אזרח תל־אביבי חולה נפש תקף אתמול בגרזן חייל סדיר שעבר סמוך לביתו בדרומה של העיר. לאחר מאמצים רבים הצליחו שוטרי משמר הגבול ואנשי עיריית תל־אביב להשתלט על חולה הנפש ולעצרו. הוא יובא היום בפני שופט בבית המשפט השלום בתל־אביב.

אתמול בשעה 17.00 עשה חייל בשירות סדיר את דרכו סמוך לצומת הרחובות קיבוץ גלויות ורחוב חיל השריון. לפתע תקפו אותו כלבים. הוא ניסה להרחיקם ממנו ואז פרץ מאחת החצרות בעל הכלבים – חולה נפש ובידו גרזן. הוא תקף את החייל וגרם לשריטה בידו. לאחר מכן הסתגר בחצרו והגרזן בידו.

אל מקום התקרית הוזעקו כוחות גדולים של משטרה שעשו מאמץ, במשך כמה שעות, לעצרו. בשעה 20.30 – כוח של משמר הגבול השתלט על חולה הרוח ויחידה של כלבני העירייה השתלטו על הכלבים. חולה הנפש יובא היום לבית המשפט השלום בתל־אביב.

אנשי בטחון הזהירו

(המשך מעמוד 1)

את איזור מרג'עיון וכפר דיר מימס הסמוך לו שממנו יצאה המתנקשת, מתוך מטרה לברר אם פעלה לבד או זכתה לשיתוף פעולה של גורמים באיזור. לא נמסר על מעצרים, אך באיזור הבטחון גוברת התחושה כי הצעירה הנוצרית, סוהא בשארה בת ה־21, שניסתה לרצוח את הגנראל, לא פעלה לבד ושיתפה בסוד המעשה פעילים של המפלגה הקומוניסטית והשמאל באזור הבטחון.

בינתיים, נמסר אתמול כי המתנקשת הצעירה עצורה באחד ממפקדות צד"ל באיזור הבטחון וחקירתה נמשכת. על המתנקשת הוצבה שמירה קפדנית מחשש שינסו להתנקש בה או שתנסה לשים קץ לחייה. בחקירתה מאז שנעצרה הודתה המתנקשת הצעירה כי פעלה בשליחות המפלגה הקומוניסטית הפועלת בלבנון וכי הוראת ההתנקשות בגנראל לאחד ניתנה מביירות. בעת האחרונה עשתה הצעירה מספר פעמים רב יחסית את הדרך מביירות לדרום לבנון וחזרה ונראה שבביקוריה בביירות נרקמה המזימה.

למינרב, אשתו של הגנראל לאחד, עמה התיידדה בעקבות היות השתיים מורות, סיפרה המתנקשת הצעירה כי היא נוסעת לביירות כדי להסדיר את לימודיה באוניברסיטה, כביכול. השתיים, כך נודע, הרבו לשוחח על ההוראה ובעיקר על הוראת המחול, שבו, כביכול, התמחתה בשארה. בשיחתן האחרונה שלשום בערב לפני בואו של הגנראל לביתו, שוחחו השתיים על מופע בלט שיזמה המתנקשת. נראה שכל סיפורי הבלט וההוראה לא היו אלא כיסוי לנסיון להתקרב לגנראל ולמשפחתו בדרך להתנקשות בחייו. סוהא בשארה שהתה באיזור הבטחון ובכפר דיר מימס בחמשת החודשים האחרונים.

ד"ר צבי בן ישי, סגן מנהל בית החולים, אמר כי לאחר נפצע מכדור קטן בקוטר של 0.22 מ"מ שחדר לחלק העליון של בית החזה בצד ימין וגרם לקרע בכלי דם מרכזי. הדבר גרם לאבדן דם רב וכאשר הובהל לאחד לרמב"ם היתה ידו הימנית כמעט ללא דופק. לאחר הניתוח שבו אוחה הקרע של כלי הדם וקצותיו נתפרו חזר הדופק לתיקנו והיד ניצלה. הניתוח ארך כארבע שעות, השתתפו בו שלושה רופאים והוא הסתיים לקראת סלוש לפנות בוקר. מחדר הניתוח הועבר לאחד לשעות אחדות לחדר ההתעוררות ואחר כך למחלקה לטיפול נמרץ. הוא ישהה במחלקה זו יממה או שתיים. הנהלת בית החולים היקצתה חדר מיוחד למנוחה לרעייתו של לאחד ולקרובי משפחתו.

על נסיון ההתנקשות סיפר אתמול לסופרת „דבר" ד"ר סיזר סאקר, מומחה במדע המדינה העובד במחיצתו של לאחד קרוב לארבע שנים והיה עד ראיה למקרה: צעירה נוצריה כבת 20, סוהא בשארה, ילידת הכפר הנוצרי דיר אל מימס, השוכן למרגלות הבופור הגיעה למרג'־עיון לפני כשנה וחצי וניהלה מועדון תרבותי חברתי לבני נוער בעיר. היא הציגה את עצמה כמורה למחול אירובי ועשתה מאמצים להתקרב אל משפחת לאחד. באחרונה נהגה הצעירה לבקר בבית לאחד פעם עד פעמיים בשבוע והכל ראו בה ידידת המשפחה. זו, כנראה, גם הסיבה שהשומרים המופקדים על שמירת ביתו של לאחד לא ערכו חיפוש בכליה.

לדבריו של ד"ר סאקר, הגיעה הצעירה שלשום לבית לאחד בשעות הערב המוקדמות ושהתה בחברת רעייתו של לאחד כשלוש שעות. השתיים שתו קפה ושוחחו על המועדון החברתי. סמוך לשעה שבונה בערב הגיע הביתה גנראל לאחד. הצעירה העמידה פנים כי בכוונתה לעזוב את הבית. לאחד ליווה אותה אל הדלת כדי לדאוג למונית להסעתה. כאשר פתחה לפתע את ארנקה שלפה אקדח קטן וירתה בו. הוא ניסה להוציא את האקדח מידה אולם היא לחצה על ההדק פעם נוספת ולמרבה המזל החטיאה את המטרה. אשתו של לאחד וד"ר סאקר הסיטו את ידה עם האקדח. לאחד עוד הספיק להזעיק את שומריו והתמוטט. השומרים עצרו את הצעירה, נטלו את אקדחה והעבירו אותה לחקירה.

הוזעק צוות רפואי שהושיט עזרה ראשונה ללאחד ואחר כך הוא הועבר במסוק אל בית החולים רמב"ם. ד"ר סאקר אמר כי נסיון ההתנקשות היכה בתדהמה את תושבי דרום לבנון. הם אינם יכולים לעכל את העובדה כי צעירה נוצריה ניצלה את מידת הכנסת האורחים שנהגה בה משפחת לאחד והתחזתה כידידה כדי לבצע את זממה. „זה אקט פלילי ותושבי דרום לבנון מצפים כי הצעירה תועמד למשפט וכי יעשו עמה את הדין". הוא הוסיף כי אין להוציא מכלל אפשרות כי ארגון עויין עמד מאחורי הצעירה. „השתיל" אותה במארג'־עיון והורה לה להתיידד עם משפחת לאחד. בעקבות אירוע חמור זה, אמר, יתכן שנצטרך להחמיר את הוראות השמירה על לאחד ובני ביתו.

המפלגה הקומוניסטית בלבנון בכוננות

לוחמי המפלגה הקומוניסטית הלבנונית ושאר קבוצות השמאל המאוגדות בארגון הגג הטירוריסטי 'חזית ההתנגדות הלאומית הלבנונית', הועמדו אתמול במצב הכן בדרום לבנון ובבירות, מחשש שישראל תבצע פעולת גמול נגדם בשל נסיון הנפל לרצוח את הגנראל אנטואן לאחד. המפלגה הקומוניסטית בראשותו של ג'ורג' חאוי לקחה את האחריות לנסיון הרצח שבוצע על־ידי חברת המפלגה סוהא פוואז בשארה, נוצריה בת 21 מהכפר דיר מימס שבאיזור הבטחון, שבהודעת המפלגה הקומוניסטית כונתה 'קדושת הדרום'.

תמונתה הופיעה אתמול מעל דפי העתונות הלבנונית וסופר כי הצטרפה למפלגה הקומוניסטית בשנת 1982 וחמש שנים לאחר מכן הפכה לחברת בארגון 'חזית ההתנגדות'. ארגון זה פירסם מצידו הודעה שבה נאמר שנסיון הרצח של לאחד נועד לתרום להיזוק האינתיפאדה בשטחים „ולכתות על כוונתו של הגנראל לאחד להקים קנטון עצמאי בדרום לבנון שיסתפח למובלעת הנוצרית בצפון המונהגת על־ידי הבגד (ראש הממשלה המארוני) מישל עון". בהודעה נרמז גם שעון וג'עג'ע, מנהיג מיליציית הפלאנגות, צפויים לנסיונות התנקשות, דומים מצד לוחמי השמאל הלבנונים.

מסתמן ניצחון לבוש

(המשך מעמוד 1)

השנים האחרונות, אולם לפי הערכות ראשונות נראה שאחוז המצביעים יעלה על זה של הבחירות הקודמות ב־1984.

כל רשתות הטלוויזיה המרכזיות סידרו אתמול תוכניות מיוחדות שהחלו בשעות הערב המוקדמות ונמשכו אל תוך הלילה. הן כללו נצחונות, תבוסות וים של פרשנויות.

לפי המסורת האמריקאית בילו האמריקאים את השעות שאחרי הבחירות במסיבות גדולות בכל האפשר, והבירה וואשינגטון כולה חגגה אתמול, דמוקראטים ורפובליקאים כאחד.

ג'ורג' בוש המתין לתוצאות בבית המלון שבו הוא מתגורר ביוסטון שבטקסאס ואילו מייקל דוקאקיס בילה עם משפחתו בברוקליין שבמסצ'וסטס.

השגרירות הישראלית בוואשינגטון תקיים הערכה כוללת של המצב החדש לקראת כניסתו של הממשל הבא לכהונה בחודש ינואר. דיפלומאטים בשגרירות אומרים כי הציפיה היא לממשל אוהד לישראל וליחסים קרובים וחמים.

הגנראל במצב יציב

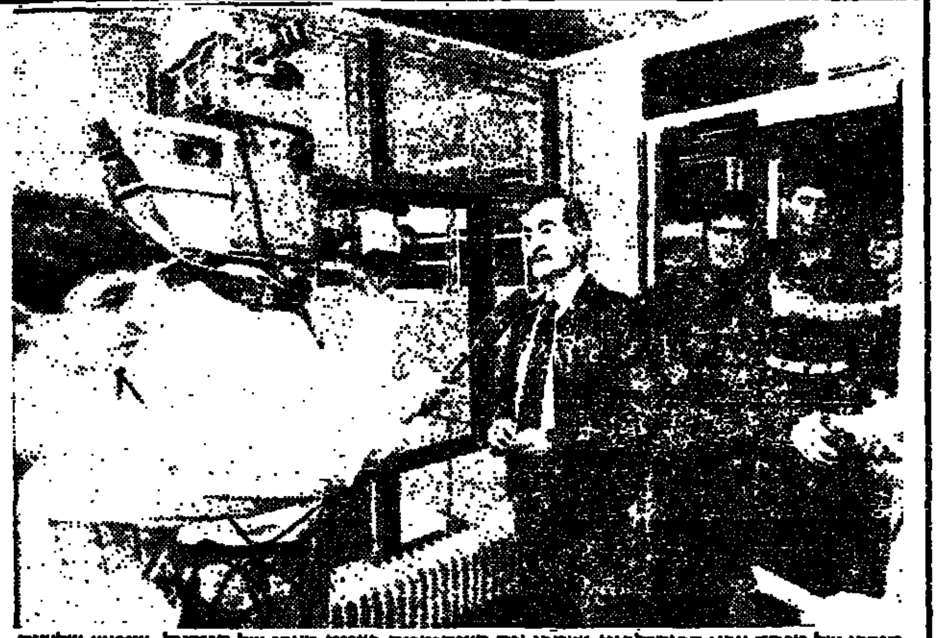

דוברו של מפקד צבא דרום־לבנון מעדכן את העיתונאים בעניין מצבו של הגנראל, שנפצע שלשום בכתפו בנסיון ההתנקשות ונותח, בביה"ח רמב"ם בחיפה (צילום: פול מלינג)

כוח צד"ל הרג 3 מחבלים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כוח של הגנרל אנטואן לאחד המוצב באזור ג'זין מצפון לאזור הבטחון סיכל אתמול בשעות אחה"צ נסיון של חוליית מחבלים לחדור לאזור הבטחון ולפגוע במטרות של צה"ל וצד"ל באזור. לאנשי של הגנרל לאחד לא היו נפגעים בתקרית.

בתקרית שאירעה סמוך לשעה חמש אחה"צ, הבחין הכוח הנוצרי של לאחד בחוליית מחבלים שעברה באזור פאלוס כעשרה ק"מ צפונית מערבית לג'זין, מצפון לאזור הבטחון. פני חוליית המחבלים היו דרומה. במקום התפתחו חילופי אש בין המחבלים לבין כוח לאחד שנמשכו מספר דקות ובסיומם נהרגו שלושת המחבלים.

נראה שהיתה זו חוליית מחבלים שיצאה מאזור צידון וכוונתה היתה לבצע פיגועים באזור הבטחון. ליד גופות המחבלים נמצאו כלי נשק אישי ואמצעי לחימה שונים. כאמור, לאנשי לאחד לא היו נפגעים. מקורות בצד"ל אמרו אתמול כי האירוע ליד פאלוס מוכיח כי ביכולת אנשיו של הגנרל לאחד לתפקד היטב גם כאשר הגנרל אינו נמצא בשטח וזו הוכחה נוספת להתקדמות הרבה שעברו חיילי לאחד בתקופה האחרונה.

מקורות בצפון אמרו אתמול כי ההיתקלות ליד פאלוס וכן משימות הבטחון השוטף השיגרתיות של צד"ל באזור הבטחון ושל חיילי לאחד באזור ג'זין בוצעו אתמול ללא דופי בכל הגזרות ולגנרל לאחד יועבר מידע על ההיתקלות לכשיתאושש מהניתוח המסובך שעבר אתמול.

אנדריאוטי תיאר ערפאת כ„בעל דיעות מתונות" בשיחות עם פרס ושמיר

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדריאוטי, רואה בחיוב את האפשרות שאש"ף יאמץ את החלטות האו"ם 181, של תוכנית החלוקה, מאחר שלדעתו, יש בכך שינוי מסוים מהאמנה הפלשתינית. אנדריאוטי, המכהן גם ביו"ר התורן של מועצת הבטחון, הגיע אתמול לישראל, לביקור חטוף של פחות מיממה.

הוא נפגש עם ראש הממשלה, יצחק שמיר ועם שר החוץ, שמעון פרס ואכל סעד בביתו של ראש הממשלה. בשיחותיו הדגיש כי מדינות אירופה וחברות מועצת הבטחון, נחושות בדעתן לקדם את תהליך השלום, מאחר שאם לא תימצא נקודת אחיזה להתקדמות לשלום, עלולה לחול התדרדרות באיזור.

אנדריאוטי מסר לראש הממשלה ולשר החוץ, דיווח על פגישתו, בשבוע שעבר, עם יאסר ערפאת, ותיאר אותו כבעל דעות מתונות. הוא ביקש לשמוע את תגובותיהם של שמיר ופרס להחלטות הצפויות של המועצה הלאומית הפלשתינית.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הביע באוזני האורח את התנגדותו למעורבות של מועצת הבטחון והקהילה האירופית בתהליך השלום באיזור. הוא חזר על קריאתו להידברות המו"מ בין ישראל, מצרים, ירדן ונציגי הפלשתינים, בהתאם להסכמי קמפ־דייויד, בשלב הראשון על תוכנית האוטונומיה ולאחר מכן על הסטאטוס הסופי של האיזור. שמיר אמר כי לישראל אין עניין בתוצאות הכינוס של המועצה הלאומית הפלשתינית, כיוון שאין אנו מאמינים שאש"ף יכול להיות פרטנר למשא ומתן. „שלא כמו מדינות שכנות, היכולות לשנות את מדיניותן, אש"ף הוא ארגון טרור והוא אינו יכול לשנות את מדיניותו, כיוון שמדיניות זו של חיסול ישראל עומדת בבסיס האידיאולוגיה שלו", אמר שמיר.

דובר משרד החוץ, ד"ר אלון ליאל, פירסם בתום הפגישה עם שר החוץ, שמעון פרס, הודעה המבהירה את רצונו של שר החוץ האיטלקי ללמוד מקרוב את עמדות ישראל בכל הנוגע לתהליך השלום. בהודעת הדובר נאמר כי שר החוץ, שמעון פרס, ראה צורך להבהיר במהלך הפגישה למר אנדריאוטי, כי ישראל בדיעה שהחלטת האו"ם 181, עליה מבקש אש"ף לבסס את מהלכיו הקרובים, היא החלטה שעבר עליה הכלח וכי הבסיס היחידי להתקדמות לשלום באיזור היא החלטת מועצת הבטחון 242.

החלטה זו, שהתקבלה 20 שנה לאחר החלטה 181, זכתה להכרה בין־לאומית רחבה ביותר והפכה את ההחלטות שקדמו לה לחסרות משמעות. הדובר הוסיף כי לשר החוץ האיטלקי הוסבר, כמו כן, שאין כל סיכוי שמדינת ישראל תסכים לוויתורים מדיניים כל שהם, כל עוד מופעלות כנגדה פעולות אלימות טרוריסטיות מהסוג השפל ביותר, כגון אלו שלהן היינו עדים בשבוע האחרון.

ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישה אתמול עם שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי, המבקר עתה בארץ (צילום: יצחק הררי)

עיתון בצרפת:

הסעודים מימנו את מסע הבחירות של ז'אק שיראק

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").– פרשת התמוטטותו של בנק סעודי בצרפת חשפה מימון סעודי למפלגה בצרפת ובעיקר למנהיג המפלגה הגוליסטית וראש עיריית פאריס ז'אק שיראק על רקע עסקאות הנשק עם מדינה זו.

לפי השבועון 'לאוונמן די ז'די' העביר איש העסקים הסעודי רפיק חרירי 25 מיליון דולאר מסעודיה למימון מערכת הבחירות לנשיאות של ז'אק שיראק בחודש מאי. הכסף הועבר באמצעות הבנק המערב גרמני 'דרזנר' שבהאמבורג ובנק שווייצרי. שלושה סוחרי נשק העובדים עם סעודיה – סמיר טרבולסי, ויליאם קאזאן ומיכאל מרהאג' – תרמו אף הם כספים לשיראק.

הבנק הסעודי של פאריס, שהתמוטט, עסק ב„הלבנת כספים" מעסקאות נשק שהגיעו לידי מפלגות. יומיים לפני התמוטטותו, העבירה חברת הנשק 'תומסון' 400 מיליארד פרנק לבנק. ממשלת צרפת החליטה להציל את הבנק הסעודי, ובין השאר נקראו כל הבנקים הרשומים בפאריס להשתתף בקופת ההצלה. גם בנק לאומי לישראל נאלץ להעביר סכום סמלי של כ־25,000 דולאר.

רפיק הרירי הוא האיש שעליו הוטל לשקם את הבנק ולפי השבועון הצרפתי הוא מעניק היום את הסדיר למנצחים – אנשי השלטון הסוציאליסטי.

מקורות בנסיכות באחריין:

„חוסיין פתח בשיחות ליצירת קרע בין הליכוד לממשל ארה"ב"

מאת דן אביזה, סופר „דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין פתח אתמול בסיור מקיף במדינות המפרץ הפרסי במטרה לגייס את תמיכת מנהיגיהן ביוזמה ערבית שנועדה להביא קרע בין הממשל האמריקאי החדש לבין ממשלת ליכוד העתידה לקום בישראל, כך ציינו מקורות בנסיכות באחריין אליה הגיע אמש חוסיין בתום ביקור בסעודיה.

בינתיים נתן הנשיא אסד להבין לשר החוץ הירדני המבקר בימים אלה בדמשק, כי הוא לא שותף לגישה הערבית הגורסת שניתן כרגע להפעיל לחצים על ממשלת ישראל באמצעות האמריקאים וכי „תוצאות הבחירות בישראל מוכיחות זאת". היום אמור המלך חוסיין להיוועד עם ראשי נסיכות קטר ועומאן.

בבוקר השיחות שקיים אתמול המלך הירדני עם שליטי כוויית ובאחריין נדונה היוזמה לכינוס ועידת פסגה ערבית מיוחדת שתדון במשבר הפנימי בלבנון. חוסיין והנשיא אסד מעוניינים כנראה בכינוס ועידת הפסגה מן המניין שבה יידון לא רק הנושא הלבנוני, אלא גם נושאים נוספים, ובפרט שאלת חידוש הסיוע הכספי מצד מדינות הנפט הערביות לסוריה ולירדן, הנתונות במשבר כלכלי. תוכנית הסיוע שעליה הוחלט לפני 10 שנים בפיסגת בגדאד עומדת להסתיים בחודש הבא. בשל המשבר הכלכלי המחריף בירדן נקטה כבר הממשלה צעדי צנע חריפים. ממקורות ערביים מוסמכים נמסר בינתיים שברגע זה עומדת על הפרק יוזמה לכנס בתוך שבועיים את שרי החוץ הערביים כדי לדון במשבר בלבנון, וכי מזכיר הליגה הערבית שאדלי קלייבי ידווח על כך היום לנשיא אסד.

רבת עמון (רויטר).– הדינר הירדני הידרדר אתמול לשפל חדש, למרות נסיונות של הבנק המרכזי לבלום את הירידה. ולפנים דרש 580 פילס תמורת דולר אחד ויותר מ־1000 פילס תמורת לירה סטרלינג, בהשוואה לשערים של הבנק המרכזי – 459 לדולר ו־817 לסטרלינג. הדינר, שבו 1000 פילס, איבד יותר מרבע משוויו כלפי הדולר, לעומת השערים של הבנק המרכזי.

לחוה ושלמה
משתתפים בצערכם על מות האם
גרטה לנדאו ז"ל
חבריכם מעידגב

לזכר הנשיא הראשון

טקס האזכרה לנשיא הראשון של מדינת ישראל, חיים ויצמן, נערך אתמול ב'מכון ויצמן' ברחובות. בתמונה: הנשיא הרצוג, רה"מ שמיר ויו"ר הכנסת הלל חולפים על-פני הקבר (צילם: שאול רחמים)

פרס ישראל לחקר הספרות העברית – לפרופ' שמואל ורסס

(עתי"ם). – פרופ' שמואל ורסס מירושלים נבחר לזכות בפרס ישראל בחקר הספרות העברית לשנת תשמ"ט.

על כך הודיע אתמול סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, לאחר שאישר את המלצת ועדת השופטים להעניק את הפרס בתחום זה.

הוועדה כללה את פרופ' משה בר-אשר (יו"ר), פרופ' מנחם ברינקר, פרופ' גד בן-עמי צרפתי, פרופ' נורית גוברין והממונה על פרסי ישראל במשרד החינוך והתרבות, ד"ר דב גולדברגר. הפרס יוענק לפרופ' ורסס בטקס ממלכתי ביום העצמאות.

בהחלטת השופטים נאמר: „פרס ישראל בחקר הספרות העברית ניתן לפרופסור שמואל ורסס על הישגיו בחקר 200 שנות ספרות עברית, החל בספרות ההשכלה ועד למחצית המאה העשרים. ספריו הפכו להיות נכסי צאן ברזל בזכות הדיוק המדעי, מיצוי העניין, הפרספקטיבה המאוזנת ודרך ההרצאה הבהירה. כמי שהינו בן בית בכל הגדיה של הספרות העברית, יכול היה לעמוד על הזיקות הפנימיות שבין תקופות שונות ויוצרים שונים בעברית וביידיש וזיקתם לתרבות העולם. הוא הטיב לחקור ולגלות את גלגוליהם של מוטיבים, מסורות ודרכי הבעה מדור לדור ומיוצר ליוצר. יש במפעלו המדעי חוש מידה נדיר והוא מייצג את אחת התפיסות השקולות בחקר הספרות העברית".

תושב חצור חשוד בעשרות הצתות באיזור ראש פינה

מאת שמעון ויס, סופר 'דבר' בצפון

משטרת מרחב הגליל הביאה השבוע לגילויו של מצית, החשוד באחריות לעשרות מקרי הצתות באיזור ראש-פינה וחצור בגליל.

הפרשה נחשפה כאשר יוסי לוי, המכונה גוגו, תושב חצור הגלילית, הובא בפני שופט בבית המשפט המחוזי בנצרת שם הודה בביצוע עשרות הצתות שונות באיזור הגליל. בין השאר, הודה לוי בחקירתו כי הוא אחראי להצתות של מבני תעשיה, מגורים, סירות וכלי רכב וכן יערות וחורש באיזור הגליל. הנזק כתוצאה מדליקות אלה הוא בהיקף של עשרות אלפי דולרים.

צוות חקירה של משטרת מרחב הגליל בראשות רס"ם לנקרי, הביא לחשיפתו של לוי כמי שאחראי להצתות אלה. עד כה היה עצור לוי כ־30 יום ובשבוע הבא יחל משפטו בבית המשפט המחוזי בנצרת.

משטרת טבריה עצרה במשך ליל יום אתמול כ־30 חשודים, רובם בני מיעוטים, בעקבות נסיון להצית רכב נוסע סמוך לתחנת דלק ברחוב אלחדיף בעיר. המקרה אירע בליל יום אתמול אחר חצות כאשר נהג טנדר מסוג 'סובארו' הבחין בשני צעירים אלמונים ששפכו חומר דליק על הכביש וזרקו טמרטוס אש לעבר כתם הדליק בדיוק בעת שעברה במקום המכונית. נהג הטנדר הצליח לבלום את מכוניתו ולמנוע אסון.

למקום הוזעקו שוטרים מתחנת טבריה, שפתחו במצוד אחרי שני משליכי האש ובחקירה נמסר, כי החקירה נעשית בכיוונים שונים ואין מוציאים מכלל אפשרות כי מדובר במעשה על רקע לאומני.

'פורום הנגב' של העבודה לפרס: לא לחשוש מאופוזיציה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר 'דבר'

'פורום הנגב' במפלגת העבודה, שהתכנס השבוע בביתו של סגן שר החקלאות, חייב אברהם כ"ץ-עוז בקיבוץ נחל-עוז, פנה בקריאה לצמרת המפלגה ולשמעון פרס אישית, בבקשה למצות עד תום את כל האפשרויות להקמת קואליציה ממשלתית, שתשרת את נושאי השלום, הבטחון והנגב.

„במידה שמאמצים אלה לא ישאו פרי, אין לחשוש מלשבת באופוזיציה לחמות ולשרת את הבוחרים באמונות", נאמר בהחלטת 'פורום הנגב'.

'פורום הנגב' התכנס זו הפעם הראשונה לאחר הבחירות לכנסת הי"ב. בפגישה השתתפו כ־100 איש, ביניהם מעמודי המערך לכנסת, חברי מטה מרחב הנגב, ששימשו בתפקידים מרכזיים בבחירות האחרונות וראשי מטות מקומיים מערי הנגב. בפגישה הוחלט ש'פורום הנגב' יהווה מעתה ואילך מסגרת קבועה לפעילות פוליטית מתמדת ורצופה בתוך מפלגת העבודה במחוז הנגב, במטרה לקדם ולפעול לפתרון בעיות הנגב והדרום, מבלי להתחשב בתוצאות הבחירות הכלל-ארציות. צויין, שלמרות אי-שביעות הרצון הכללית מתוצאות הבחירות, אין להתעלם מהעובדה שארבעה מתושבי הנגב, מתוך שישה מועמדים ששובצו ברשימה, נבחרו לכנסת.

בית הדין לעבודה אסר על 'הארץ' להעסיק בחוזה אישי

בית הדין לעבודה בתל-אביב אסר אתמול על עתון 'הארץ' להתקשר בחוזים אישיים עם עתונאים.

החלטה עקרונית זו קובעת, כי ההתקשרות היחידה המותרת ביחסי עובד-מעביד בעתונות היא באמצעות תנאי העבודה הקיבוציים. ההחלטה מונעת ממו"לים לקשור חוזים אישיים עם עתונאים, והיא מהווה תקדים חשוב ביחסי העבודה שבין העתונאים והמוציאים לאור.

בפסק-דין זה ניתן בידי שופט בית הדין לעבודה, מאיר נחתומי, בעקבות פניית הנהלת עתון 'הארץ' לבית הדין, בבקשה לקבל פסק-דין הצהרתי, שלפיו העתון רשאי להתקשר עם עתונאים בחוזים אישיים. חוזים אלה מאפשרים למעביד לפטר את אותם עתונאים בהתראה קצרה מראש.

כיוון שעתונאי 'הארץ' עמדו לפתוח בשביתה על רקע החוזים האישיים, ביקשה הנהלת העתון מבית הדין לקבוע שהעתונאים אינם רשאים לנקוט עיצומים כלשהם, לרבות שביתה כנגד הנהלת העתון בקשר עם חוזים אלה.

האיגוד הארצי של עתונאי ישראל התנגד לבקשה, עקב עמדתו העקרונית, כי כל חבריו, בכל אמצעי התקשורת, נהנים ממעמד של קביעות, לאחר תקופת נסיון של שנה אחת, ואין הנהלות העתונים רשאיות להתקשר עם עתונאים בחוזים אישיים בניגוד להסכם העבודה הקיבוצי המקובל.

שנת הדרקון בסין: יותר מ־900 הרוגים ברעידת אדמה חזקה

פקין (רויטר). – מניין ההרוגים ברעידת האדמה החזקה שפקדה את דרום-מערב סין הגיע ל־900, בשעה שצוותי ההצלה התחילו להגיע למקומות מרוחקים באזורים הרריים ליד הגבול עם בורמה, שנפגעו קשה ברעש.

הרדיו הממלכתי מסר, כי 270 גופות הוצאו מכפר אחד בלבד. פקידים רשמיים אמרו, כי לפי הדיווחים שהגיעו עד כה, 939 בני אדם נהרגו ברעש, שפגע בפרובינציית יונאן, שבה 35 מיליון תושבים.

הרעש, בעוצמה של 7.6 בסולם ריכטר, פגע בשטח של 40,000 קמ"ר.

סייסמולוגים חוששים, שסין נכנסת עתה לתקופה של רעידות אדמה קשות, והעתונים הפצירו באיכרים לא לפנות למעשי כשפים כדי לנסות ולמנוע את הרעשים. סינים רבים מאמינים, כי 1988, שלפי לוח השנה הסיני היא שנת הדרקון, כמו 1976, בה נהרגו 240,000 איש מרעידת אדמה בעיר טאנשאן – מביאה עמה אסונות.

הרמטכ"ל מעריך: מל"פ עשויה להכריז 'מעין עצמאות' בשטחים ב־15 בנובמבר

מאת שלמה גינוסר, סופר 'דבר' בכנסת

המועצה הלאומית הפלשתינית עשויה להכריז ב־15 בנובמבר מעין הכרזת עצמאות על מדינה פלשתינית בשטחים, על בסיס החלטה 181 של האו"ם לחלוקת ארץ-ישראל משנת 1947. הערכה זאת השמיע אתמול הרמטכ"ל, רב-אלוף דן שומרון, בישיבת ועדת חוץ ובטחון של הכנסת.

היתה זאת ישיבתה האחרונה של ועדת חוץ ובטחון של הכנסת הי"א. נכחו בה מספר ניכר של ח"כים, שלא יכהנו בכנסת הי"ב, המתכנסת בעוד פחות משבועיים, וביניהם גם יו"ר הוועדה, ח"כ אבא אבן.

הרמטכ"ל אמר לחברי הוועדה, כי ההכרזה הצפויה של המועצה הלאומית הפלשתינית, על בסיס החלטת החלוקה מ־1947, תוצג על-ידי מל"פ כלפי חוץ כהכרזה מתונה וכנכונות למו"מ. לעומת זאת, כלפי פנים, תוצג הכרזה זאת כאי-סטיה מהעמדות המסורתיות של אש"ף. לפי ההערכות שהשמיע אתמול הרמטכ"ל בוועדת חוץ ובטחון, תכריז מל"פ על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית, חרף העמדה הסובייטית, שהובהרה לאש"ף, כי אין טעם בהכרזה כזאת בלי הכרה בישראל ובלי הינתקות מדרך הטרור. הסובייטים הבהירו לאש"ף כי רק אחרי שהוא יכיר בישראל ויפסיק את הטרור, יש סיכוי שארצות הברית ואירופה יכירו באש"ף.

רב-אלוף שומרון צופה, כי הפעילות העוינת בשטחים עלולה להתגבר בימים שבהם מתכנסת המועצה הלאומית הפלשתינית. בסקירה של האירועים האחרונים בשטחים, ציין הרמטכ"ל את הרצח באוטובוס ביריחו ואת רצח חייל המילואים שלשום במשואה כאירועים חמורים, אבל הדגיש שאירועים אלה אינם משקפים את רמת הפעילות העוינת בשטחים, הנמצאת בירידה. „הבעיה היא, הפעילות הספוראדית במקומות שונים, מעשים המבוצעים בידי אנשים שאיש לא שלח אותם", אמר רב-אלוף שומרון. אשר לרצח במשואה, אמר הרמטכ"ל, כי הרוצח לא בא לרצוח, אלא לגנוב רכב. אך הוסיף: „במעשה רצח כזה משתלב גם גורם לאומני".

בדיון שהתפתח בוועדת חוץ ובטחון, בעקבות סקירתו של הרמטכ"ל, קרא ח"כ אמנון לין (מערך) „להחניק את ההתפתחויות בשטחים בעודן באיבן, כדי שלא נחזור לימיה הראשונים של האינתיפאדה". ח"כ יוסי שריד (רצ), קרא, לעומת זאת, לנהוג איפוק. „אש"ף מבקש, אולי, שיישפך דם בימי כינוס מל"פ, דם שיהיה כשמן על גלגלי המועצה. דווקא משום כך, צריכות להיות הוראות קפדניות ביותר להתאפק, לחרוק שן ולא לירות, כדי לעבור את הימים הסוערים האלה בשלום".

שריד גם תבע מהרמטכ"ל לחדול ממדיניות פיצוץ הבתים. „אין מדינה בעולם, דמוקראטית או טוטאליטארית, שנושאת עוון רוצחים על הורים ועל נשים וילדים. בשום ספר חוקים בעולם לא מופיע עונש כזה. העונש הדראקוני הזה חייב לעבור מן העולם, לפני שאנחנו מאבדים את עולמנו האנושי והמוסרי". גם ח"כ יעקב גיל (מערך) הצטרף לדרישה זאת. ח"כ בני שליטא (ליכוד) אמר, לעומת זאת, כי פיצוץ בתי מחבלים הוא עונש מרתיע וצריך להמשיך במדיניות ענישה זאת. גם ח"כ חיים דרוקמן (מפד"ל) אמר: „אם פיצוץ בתים הוא עונש מרתיע – צריך לפוצץ. אין ברירה".

בביקורת חריפה על מדיניות פיצוץ הבתים יצא יו"ר ועדת החוץ והבטחון, ח"כ אבא אבן. הוא התייחס למאמר שכתב חיים גורי ב'דבר' בנושא זה ואמר: „השאלה איננה רק, האם זה מועיל או מרתיע, אפילו אם שירותי הבטחון אומרים שכך הוא הדבר. צריך לשאול גם: האם זה מקובל על החיים-עדים למיניהם, האם הקונסנסוס הישראלי מוכן להשלים עם צעדים מכאיבים כאלה. כל זמן שמדיניות כזאת גורמת סבל ליותר חפים מפשע מאשר לאשמים, הדבר חייב לעורר בעיות מוסריות".

ח"כ שבח וייס (מערך) אמר כי, כי שמעוניין בשלום, שיהיה מבוסס על פשרה טריטוריאלית, וגם מי שמקווה להשיגו באמצעות אוטונומיה, חייב לצמצם את המעשים שיעמיקו את האיבה לדורי-דורות.

בתגובתו לדברי הביקורת אמר הרמטכ"ל: „כמעט כל מהלך שצה"ל נוקט בו היום להורדת רמת הפעילות העוינת בשטחים, יש בו נזק לטווח ארוך. גם בתקופות מעצר ארוכות, גם בצעדים המונעים מהתושבים לצאת לעבודה וכדומה. אך, מצד שני – אי-אפשר לתת לאינתיפאדה להשתולל, כי גם בכך יש נזק לטווח ארוך. פיצוץ בתים גם הוא חלק מההתלכדות שלנו. אך, נראה לי שיש מדרך זאת מידה לא מבוטלת של הרתעה".

נושא אחר, שעמד אתמול במרכז דיוניה של ועדת חוץ ובטחון, היה המשך מעצרם של ארבעת חיילי 'גבעתי' הנאשמים בהתעללות והריגת תושב ערבי בעזה. ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) קרא שיר שכתב אחד החיילים העצורים, שם נכללה השורה „אבד הרצון לשרת המולדת. המולדת בוגדת". ח"כ גולדשטיין הזכיר, כי ארבעת החיילים עצורים כבר חודשיים. הוא שאל את הרמטכ"ל: „מה יהיה אם הם ייצאו זכאים?" וקרא לו: „תוציא אותם מהמעצר. אתה חורץ את גורלם עוד בטרם נחרץ דינם". דברי גולדשטיין עוררו תגובה חריפה של ח"כ יוסי שריד, שאמר: „אסור לרמטכ"ל להתערב בהליכי חקירה ושיפוט, ועל כן – תביעתו השערורייתית של גולדשטיין צריכה להידחות מכל וכל". שריד הוסיף, כי ארבעת החיילים נאשמים בהאשמות חמורות, במעשים קשים שלא ייעשו, ורק המשפט יחרוץ את דינם ולא פוליטיקאים, שלוחצים על קצינים. ח"כ בני שליטא התלונן שמעצרם של ארבעת החיילים פוגע במוראל בצה"ל. גם ח"כ חיים דרוקמן ממפד"ל הצטרף לדורשים את שחרורם ממעצר של החיילים. „יש לי אמון מלא בבית המשפט, ואיש אינו תובע שלא לדון אותם. אבל, למה להעניש אותם לפני שהורשעו?" שאל דרוקמן. ח"כ דן מרידור (ליכוד) העיר שלרמטכ"ל אין סמכות לבטל החלטה של בית משפט, שהורה לעצור את החיילים עד תום ההליכים נגדם. „לפוליטיקאים אסור לגעת בנושא שהוא סוב-יודיצה", אמר מרידור.

רב-אלוף שומרון הגיב על הדברים באומרו: „האתגר המרכזי של צה"ל הוא לעמוד במשימה המוטלת עליו, ולעמוד בה במסגרת החוק. זה לא פשוט, אך זה הכרחי". הרמטכ"ל אמר עוד, שמערכת השיפוט בצה"ל היא אובייקטיבית ומודעת למצבם של החיילים הפועלים בשטחים. „אני אתן למערכת זאת את כל הגיבוי", אמר הרמטכ"ל. הוא הוסיף: „אפילו רציתי לשחרר את ארבעת החיילים ממעצר – אין לי סמכות לעשות זאת". רב-אלוף שומרון סיפר לחברי ועדת חוץ ובטחון, כי אף פעם לא המתיק אפילו עונש אחד שהוטל על חייל.

אבו-שריף: 15 בנובמבר – יום העצמאות הפלשתיני

מאת דן אבידן, סופר 'דבר' לענייני ערבים

המועצה הלאומית הפלשתינית תכריז ביום שלישי הקרוב, ה־15 בנובמבר, מאלג'יריה על כינון מדינה פלשתינית עצמאית בשטחים „שתשכון בדו-קיום לצד ישראל ותקשור בבוא העת קשרים קונפדרליים עם ירדן", זאת אמר אתמול חאלד אל-חסן, אחד מראשי אש"ף בראיון לכתב הבי-בי-סי 'מידל-איסט מירור'. בסאם אבו-שריף אמר מצידו שה־15 בנובמבר ייקרא מעתה ואילך „יום העצמאות הפלשתיני".

חאלד אל-חסן אישר, כי הבסיס החוקי להכרזת העצמאות הפלשתינית תהיה תכנית החלוקה מ־1947, מבלי שהמועצה תגדיר את גבולות המדינה הפלשתינית. כמו כן חזר ואמר אל-חסן כי המועצה הפלשתינית תגבש מסמך מדיני שיכלול את עיקרי המצע המדיני של ממשלה פלשתינית זמנית, כאשר זו תקום. הוא אישר בנוסף לכך שהמועצה הלאומית תייפה את כוחו של הועד הפועל והמועצה המרכזית של אש"ף להכריז בבוא העת על הקמת הממשלה הזמנית. אל-חסן אמר שהמל"פ (המועצה הלאומית הפלשתינית) לא תקרא להציב את השטחים תחת פיקוח זמני של האו"ם, ביודעה שיוזמה זו תיתקל בוטו אמריקאי ודאי בשעה שתידון באו"ם.

האורות ב־1,000 בתי כנסת בירושלים דלקו אמש לציון 50 שנה ל'ליל הבדולח'

הפרלמנט של מזרח-גרמניה התכנס לישיבה מיוחדת והעניק אותות כבוד למנהיגים יהודים

מאת סופר 'דבר' בירושלים

ב־1,000 בתי כנסת בירושלים דלקו אמש האורות לציון מלאת 50 שנה לליל הבדולח.

בתי הכנסת נענו בכך לפנייתו של ראש העירייה טדי קולק. האורות ידלקו בבתי הכנסת גם הערב.

מזרח-גרמניה (רויטר). – מזרח-גרמניה ציינה אתמול את יום השנה ה־50 ל'ליל הבדולח' בישיבה מיוחדת של הפרלמנט ובהענקת מדליות ואותות כבוד למנהיגים יהודים ממערב ומזרח-גרמניה וממדינות אחרות.

מנהיג מזרח-גרמניה אריך הונקר פתח את שלושת ימי המאורעות לזכר 'ליל הבדולח' בהענקת מדליות לזיגמונד רוטשטיין ולהיינץ גאלינסקי, מנהיגי הקהילות היהודיות במזרח ובמערב-גרמניה. אותות כבוד הוענקו ל־18 יהודים נוספים, ביניהם נשיא הכבוד של הקונגרס היהודי העולמי, גרהארט ריגנר.

הונקר אמר, כי קומוניסטים, סוציאל-דמוקראטים ואחרים, נלחמו בהיטלר ועזרו ליהודים ובכך „הצילו את כבודו של העם הגרמני". הונקר עצמו בילה עשר שנים במחנות ריכוז נאציים, בשל פעילותו במפלגה הקומוניסטית הגרמנית.

רוטשטיין וגאלינסקי התקבלו אחר-כך כאורחי הכבוד בישיבה מיוחדת של הפרלמנט המזרח-גרמני. נשיא הפרלמנט הורסט זינדרמאן, אף הוא ניצול ממחנה השמדה, אמר כי 'ליל הבדולח' היה חזרה כללית לקראת השואה. „הפוגרום ב־1938 הוכיח את קיומן של תוכניות להקריב את כל הערכים הרוחניים, ולהשליט את חלאת האדם על גרמניה", אמר זינדרמאן.

רוטשטיין, שכמו גאלינסקי היה במחנות השמדה, אמר בנאומו, כי הוא רואה סמליות רבה בציון יום השנה ה־50 ל'ליל הבדולח' דווקא בברלין, „מהיכן שיצא אחד הפרקים האפלים ביותר בהיסטוריה הגרמנית".

נתמך בידי בנותיו בירך מנחם בגין חלושות את מברכיו באזכרה לעליזה

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

מנחם בגין השתתף אתמול בטקס האזכרה לרעייתו עליזה, במלאת שש שנים לפטירתה.

האזכרה נקבעה לשעה 15.00 אחה"צ. ליד חלקת הקבר שעל הר הזיתים התאספו ראש הממשלה, יצחק שמיר, שרים, חברי כנסת, בני המשפחה וידידים ותיקים של בגין מן האצ"ל ומתנועת החירות. כמדי שנה נקבצו ובאו גם עשרות עתונאים וצלמים, שהנציחו את בגין, שאינו מרבה להראות פניו בציבור.

בגין, לבוש חליפה כחולה כהה ומגבעת לראשו, נראה, לדעת רבים ממקורביו, מאושש יותר מאשתקד. את הדרך הקצרה עד לקבר הלך, כשהוא נתמך בידי שתי בנותיו חסיה ולאה. הוא נראה עירני וחייך לעבר ידידיו.

בגין נעמד מאחורי הקבר וביקש מבנו, בנימין-זאב, את ספר התפילות, השניים, עם הקהל, קראו פרקי תהילים לזכרה של עליזה. לאחר מכן אמר בני בגין 'קדיש' ומזכירו האישי של בגין האב יחיאל קדישאי אמר „אל מלא רחמים".

בתום הטקס הקצר פרצו הבנות בבכי ובגין חיבק את שתיהן והרגיען. ראש הממשלה יצחק שמיר ניגש אליו אחר-כך ולחץ את ידו ארוכות.

בגין פסע באיטיות לעבר היציאה ורבים נעמדו בדרך, לחצו בהתרגשות את ידו. „תודה רבה שבאת", הודה בגין בקול חלש למברכיו, „אני שמח לראות אותך". כעבור 20 דקות שב נבלע בגין במכוניתו וחזר לביתו בשכונת 'יפה נוף'.

פעם בשנה

מנחם בגין, מלווה בשתי בנותיו, חסיה ולאה, באזכרה לעליזה בגין. מימין: השר משה קצב (צילם: יצחק הררי)

ימין ושמאל

ימין סוויסה, ראש תנועת האוהלים ומשלחת של פעילי שכונות, באו אתמול אל שר החוץ שמעון פרס להביע תמיכה בו ובדרכו. (צילם: יצחק הררי)

מדיניות החיסון החדשה נגד פוליו – בתוך שבועות

(ע). – 200,000 חיסונים מתרכיב 'סאלק' הוזמנו בימים אלה מן היצרן בחו"ל ובתוך חודש וחצי יוחל בכל התחנות לבריאות המשפחה בארץ לחסן את כל התינוקות הנולדים בחיסון משולב של 'סאלק' ושל 'סייבין'.

זאת, במסגרת מדיניות החיסון החדשה, עליה הוחלט בעקבות התפרצות הפוליו בחודשים האחרונים.

על כך מסר מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, בדיון מסכם על נושא הפוליו ומדיניות החיסון בעתיד, שהתקיים ביום שלישי בבית החולים 'שיבא' בתל-השומר.

בדיון השתתפו רופאים מחוזיים, אחיות בריאות הציבור וראשי משרד הבריאות, שנטלו חלק במבצע החיסון הגדול ביותר בישראל מאז שנות ה־40.

במבצע, חוסנו כשלושה מיליון בני-אדם, ב־1,000 תחנות לבריאות המשפחה ובמהלכו גויסו 1,000 מתנדבים, 3,000 אחיות ו־1,200 עובדי רשויות מקומיות.

בדברי הסיכום, אמרה שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו, כי התפרצות הפוליו פגעה ב־15 בני אדם, שחלו במחלה. כיום, חמישה שבועות מאז הסתיים החיסון ההמוני, ניתן לומר בסיפוק רב, כי לא נתגלה שום מקרה נוסף וכי איש לא נפגע במחלה עקב החיסון, אמרה.

שרת הבריאות הודיעה בכינוס על סדרת צעדים שיזום המשרד, לאחר שהוסקו המסקנות מהתפרצות זו. היא עמדה על הצורך הדחוף בחיסול מפגעי-תברואה וביוב, המהווים מקורים להתפרצות הנגיף.

אבן מתריע: כניסת 'מולדת' – פגיעה בציונות

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

ח"כ אבא אבן התריע מפני הפגיעה בדמוקראטיה, ובחזון הציוני לנוכח תוצאות הבחירות לכנסת.

בנאום, שנשא ח"כ אבן שלשום בטקס הענקת 'נאמן ירושלים' לתורמת הגב' גסטנר מאנגליה, שבכספי תרומתה הוקם תיאטרון האן, התייחס אבן לכניסתה של רשימת מולדת לכנסת: „אלה ימים בהם הכנסת, המקדש המרכזי לדמוקראטיה בארצנו, צריכה לקבל לתוכה נציגים של דוקטרינה גסה הדוגלים בטראנספר שהוא זהה לעקירה בכוח הזרוע, אשר יהודים היו קרבנותיה הראשיים בהיסטוריה".

הוא הוסיף, כי הרעיונות הטמונים בחזון היהודי, כמו דמוקראטיה ושוויוניות, נמצאים כעת במתקפה והסגר. „היהדות והציונות, כפי שהם באים לידי ביטוי בהצהרת העצמאות מותקפת על-ידי דעות קדומות, חוסר סובלנות והרפתקנות, אשר מרחיקים אותנו מהעולם בו התנוסס דגל ישראל לראשונה בגאווה לפני 40 שנה".

נעמ"ת ירושלים תובעת: לפחות 2 נשים בממשלה

„יותר מ־50 אחוז מבעלי זכות הבחירה לכנסת היו נשים, שבחרו לכנסת הי"ב, ולפיכך, מגיע להן ייצוג של לפחות שתי נשים בתפקידי שר בממשלה", כך אמרה אתמול רות לב, מזכירת נעמ"ת בירושלים, בכינוס נשים, שהתקיים בבית נעמ"ת בבירה.

לדברי רות לב, ייצוגן של הנשים בכנסת הי"ב הוא מהנמוכים מאז קום המדינה, ויש הכרח שבכל ממשלה. הן של המערך, והן של הליכוד, ישבו שתי נשים שיטפלו בעניינים חברתיים וכלכליים, שיש להם נגיעה לנשים.

בעקבות הכינוס, שיגרה רות לב לראש הממשלה יצחק שמיר ולממלא-מקומו שמעון פרס את תביעת נעמ"ת ירושלים לייצוג של שתי נשים בממשלה הבאה.

אזכרה לחללי צה"ל מ'קדש' ופעולות הגמול

(ע). – טקס זכרון לחללי צה"ל, שנפלו במבצע 'קדש' ובפעולות התגמול עד מלחמת ששת-הימים, נערך אתמול בחלקה הצבאית בבית-העלמין בקרית-שאול.

בטקס נכחו עשרות מבני המשפחות השכולות, נציגי משרד הבטחון ונציגי ארגון יד-לבנים.

חזן צבאי השמיע 'אל מלא רחמים' ונציג המשפחות השכולות אמר 'קדיש'. זרי פרחים הונחו מטעם משרד הבטחון ו'יד לבנים' ליד הקברים.

TWA

טוס לאמריקה וגם תראה את כל ארצות הברית.

בשעת קנית כרטיס טראנסאטלנטי הלוך ושוב של ט.וו.א. ניתן גם לקנות לפחות 3 שוברי ווזה של ט.וו.א לטיסות פנים ארציות במחיר של ‎-.$49 השובר‎. לשוברים נוספים (עד 12) בחיסכון ניכר פנה לסוכן הנסיעות שלך.

אפשרות למכונית "הרץ" חינם*.

מחירי טיסות נוער (גילאי 12-24) החל מ-‎$299.

* מותנה בתכנית מסע של ט.וו.א. פרטים מסוכן הנסיעות.

בדבר פרטים התקשרו לסוכן הנסיעות או לט.וו.א, טל' 02-241135, 03-651212, 04-528266.

TWA

ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

„אלדן־טק" קונה ב־3.1 מיליון דולר חברה ביוטכנולוגית

מאת סופר הכלכלי של „דבר"

חברת „אלדן־טק" התמה על הסכם לרכישת כל המניות של חברת א. די. אל. העוסקת בפיתוח וייצור מוצרי ביוטכנולוגיה, שהם גם תחום עיסוקיה של החברה. היקף העיסקה 3.110 מיליון דולר.

ההסכם לרכישת החברה נחתם עם בעלי החברה, חברת אמפל תעשיות, ישום חברה לפיתוח המחקר של האוניברסיטה העברית בירושלים והאוניברסיטה העברית בירושלים לאחר אישור סופי של העיסקה במועצת המנהלים של החברה.

מקום מושבה של אי. די. אל הוא באזור התעשיה בהר החוצבים בירושלים. החברה היא הבעלים של המקרקעין ובעלת המבנה שבו היא ממוקמת. החברה תרכש כשהיא נקיה מכל התחייבויותיה. מחיר הרכישה יהיה שווה למזומנים ולנכסים השוטפים שיהיו בבעלותה ביום הרכישה.

רכישת החברה על ידי „אלדן־טק" מגדילה את היקף עסקיה של החברה ביותר מ־30 אחוז. היקף המכירות של „אלדן־טק" במחצית הראשונה השנה הסתכם בכ־5 מיליון שקל.

היקף המכירות של החברה הנרכשת הסתכם בכ־2 מיליון דולר בתשעת החודשים הראשונים השנה.

להחברת אי. די. אל. הפסד מתואם נצבר של כ־3.7 מיליון דולר שבחם אושר על ידי רואה החשבון של החברה. הפסד זה נובע מהשקעות החברה בנושאים שונים של מחקר ופיתוח בענף הדיאגנוסטיקה בשיתוף פעולה עם חברות בינלאומיות ידועות. „אלדן־טק" מעריכה שהשקעות אלו יתחילו כעת לשאת פירות. מימון הרכישה ייעשה מהלוואות, ברובן בנקאיות.

הנפקת האג"חים של „פרוטרום" – בקרוב

גיוס ההון בסך 20 מיליון ד' – להחזר הלוואות למדינה

מאת אלי גולדברג

חברת „פרוטרום" עומדת לגייס בקרוב כ־20 מיליון דולר על ידי הנפקת אגרות חוב צמודות למטבע חוץ. טיוטת תשקיף להנפקה כבר הוגשה לבורסה ולרשות לניירות ערך. הנהלת החברה מקווה שההנפקה תצא לפועל תוך פחות מחודש, לאחר שיסתיימו ההליכים הקשורים באישורה.

גיוס ההון נועד להחזר הלוואתה לבנק לפיתוח התעשיה, שניתנו בערבות מדינה. סכום ההלוואה עומד היום על כ־20 מיליון דולר, והוא צמוד ברובו לפרנק השווייצי. סכום זה חייבת החברה להחזיר תוך ארבע שנים.

ההלוואה ניתנה לחברה בשנת 82, בזמן שהיתה שרויה בקשיים כספיים. הממשלה התערבה והלוותה לה באמצעות הבנק לפיתוח התעשיה כ־28 מיליון דולר.

בשנים האחרונות הוזילה החברה חלק נכבד מסכום זה. בתשעת החודשים האחרונים בלבד החזרו 6 מליון דולר. אולם התחזקותו של הפרנק השווייצי בעולם פגעה בחברה והגדילה את הסכום האפקטיבי של החוב, העומד עתה על כ־20 מיליון דולר.

„פרוטרום" החליטה עתה להחזיר סכום זה בשתי סיבות: האחת – הקלה על תזרים המזומנים באמצעות פריסת חוב ל־10 שנים במקום לארבע. השניה – הקטנת הסיכון הפיננסי הכרוך בהלוואה, באמצעות הצמדתה לסל־מטבעות במקום לפרנק השווייצי.

בשנתיים האחרונות עברה „פרוטרום" מהפך עסקי – מחברה שנאבקה על קיומה, לחברה מרוויחה ומשגשגת. ההחזות החברה מוסברת בעליה התלולה של מחירי מוצריה (סי.בי.אס. ופוליאתילן) בעולם.

הסיפור במצב החברה בא לידי ביטוי גם בהתנהגות מניותיה בבורסה. שערן עלה בשנה האחרונה בצורה תלולה, והיא נסחרת היום לפי שווי שוק הגבוה פי 10 מזה שלפני שנה.

החברה צופה שמחירי מוצריה בעולם ימשיכו להיות גבוהים גם בשנים הבאות. בהתאם לתחזית זו היא רוצה להקדיש את רווחיה העתידיים בהרחבת תשתית הייצור במקום בהחזר חובות. הפריסה הנוחה של חובות החברה בעקבות ההנפקה תאפשר לה להשיג מטרה זו.

בניגוד לעמדת הרשות לחברות ממשלתיות

שחל אינו מוצא פגם ברכישת מניות ה„פטרוכימיים" על־ידי בתי הזיקוק

מאת אלי גולדברג

שר האנרגיה, משה שחל, הודיע לבתי הזיקוק כי לדעתו אין פגם חוקי בעסקה שבוצעה בשנת 1984 ובה רכשו בתי־הזיקוק מה„חברה לישראל" חבילה של 12.5 אחוז ממניות ה„פטרוכימיים".

השר הודיע על עמדתו זו כתגובה על מכתבו של זאב רפואה, מנהל הרשות לחברות ממשלתיות, מתאריך 25/10/88. במכתב זה נאמר כי בתי הזיקוק אינם רשאים להחזיק במניות ה„פטרוכימיים", אלא עליהם למכרן בהקדם האפשרי, או לפעול למתן גושפנקה חוקית לאחזקתן.

בנימוקיו אומר רפואה שהחלטת דירקטוריון בתי הזיקוק על ביצוע העסקה כ־12.1/84, אומנם קיבלה את אישור ועדת השרים לענייני כלכלה בינואר 85, אולם גדעון פת, שהיה אז שר המדע והפיתוח, ערער על ההחלטה וביקש דיון מחודש בנושא. מכאן שאין אישור ממשלה לעסקה ולכן אין לה תוקף חוקי.

משרד האנרגיה טוען לעומת זאת כי בפברואר 85 דנה ועדת השרים לענייני כלכלה בערעורו של פת [illegible] בוועדת משנה של שרים בהשתתפות שרי האוצר, האנרגיה, המדע והתעשיה. מאז פברואר 85 עד היום לא התכנסה ועדת המשנה כלל. משרד האנרגיה מפרש את אי־התכנסותה כאישור הממשלה לעסקה.

רפואה אומר בתגובה כי לגבי העובדות אין חילוקי דעות בינו למשרד האנרגיה: הוויכוח הוא על הפרשנות החוקית של העובדות. לדבריו יועבר הנושא לעיונו של היועץ המשפטי לממשלה כדי שיכריע לגבי תקפותה החוקית של העסקה.

מסקנות צוות איילנד

איחוד גורמי הייצוא החקלאי יגדיל ההכנסות ב־35 מיליון ד'

מאת דויד משיב

איילנד

צוות בדיקה לשינוי מערך הייצוא החקלאי בראשותו של יו"ר „אגרקסקו" ומועצת ההדרים, ראובן איילנד, שלח בימים אלה את הדו"ח בנושא זה לשרי האוצר והחקלאות, לתנועות ההתיישבותיות ולחמש מועצות הייצור החקלאיות [illegible] בדבר. המסקנה העיקרית של הצוות היא שיש לאחד במסגרת חברה אחת את כל גורמי הייצוא החקלאי ולהפעיל את החברה החדשה לייצוא חקלאי בעונת הייצוא הבאה, כלומר שנת 1989/90.

במקורות מוסמכים נודע ל„דבר" כי המסקנה של הדו"ח קובעת שבעקבות הכוונות שיגרמו מאיחוד הייצוא החקלאי וכן הידע של מגוון רחב יותר של תוצרת חקלאית בשוקי אירופה, עלולה ההכנסה מהייצוא החקלאי, ברמה של המגדל, לגדול בסך 30 עד 35 מיליון דולר בשנה. כדי להבין משמעות חיסכון זה והגדלת הכנסות החקלאי יש לזכור כי כיום מסתכמת ההכנסה מייצוא חקלאי למגדל בסך כולל של 150 מיליון דולר בשנה. תוספת של 35 מיליון דולר לסכום זה, פירושה גידול בהכנסותיו ב־20 עד 25 אחוז.

פורמאלית, צריכות התנועות ההתיישבותיות, השרים הנוגעים בדבר וכן מועצות הייצור של הדרים, ירקות, פירות, פרחים ולול, להחליט לקבל מסקנות דו"ח זה כדי שאפשר יהיה להקים את החברה החדשה במועד המתאים להפעלתה לקראת עונת הייצוא החקלאי של השנה הבאה. העיתוי בקבלת החלטות אלה חשוב, כדי לא לבזבז עונת יצוא חקלאי.

החיסכון העיקרי באיחוד הייצוא החקלאי למסגרת אחת הוא בכוח אדם, בהוצאות תובלה ביבשה ובים וכן בהוצאות פרסומת וקידום מכירות.

החברה החדשה אמורה למזג את שירותי הייצוא של „אגרקסקו", המטפלת בייצוא פירות, ירקות, פרחים ותוצרת לול וכן את שירותי הייצוא של מועצת ההדרים.

צוות הבדיקה החל לפעול בראשותו של איילנד [illegible].

נטיה לירידות שערים במניות

● לאחר מספר ימים של עליות שערים נאות במניות החל מימוש הרווחים שנקלט באווירה נאה והביא אוירה חיובית ● פעילות ערה במניות רוגוזין ודלתא גליל מסיבות כלכליות ● קונצרן כור עשוי למכור את מניותיו באגן ובמטבע, התענינות גדולה מצד משקיעים מהארץ ומחו"ל ● הריבית השיקלית הגיעה עד 22%, בנק ישראל מתעתד לפעול להורדת הריבית בזמן הקרוב ● מניות אי.פי. מרכזות ענין בבורסה, ענין גם במניות היותר חופשיות ● הצעים לבנקאיות שבהסדר, ירידה של 1.46% במניות המשתנים.

מאת שמואל רוזנבלום

מימוש הרווחים בבורסה התרחב אתמול תוך נטיה לירידות שערים. מרבית ההצעים נקלטו במהירות רבה יחסית דבר שהוסיף לאוירה החיובית בין כותלי הבורסה. בשוק ההון מאמינים כי מבשלה חדשה תיווך מהלך של צמיחה כלכלית במשק העשוי לקבל ביטוי היזבי של ממש בשוק ההון. זרימת הכספים לקרנות הסולידיות נמשכה אתמול והציבור הרחב ממשיך לחפש מפיחות אפשרי במועד קרוב. במסחר בבנקאיות שבהסדר נרשמו ירידות באי.די.בי. –0.5%, מזרחי –0.6%, פועלים –0.9% ובל"ל –0.7%.

במניות המשתנים הסתכם המחזור הכספי על כ־2.55 מליון שקל, קיטון בהשוואה ליום מסחר קודמים. ירידות שערים נרשמו באלרון –3.75%, הכשרת הישוב חברה לישראל –2.75%, כלל תעשיות, פ.ב. ובטבע –2%. עליות כלכו בכלל נדל"ן +3.25% ובאחים +1.5%.

במניות החופשיות הופיעו עליות שערים ברוגוזין +12.2% בשל הרווחות הגבוהות והמעבר מהרשימה המקבילה לבסחר הרגיל. דלתא גליל +12.1%, כלל ביטוח +9.6%, תאת קונים בלבד ליגת +6.2%. ירידות חדות הופיעו בייסום –10%, אגרין 5 –10.3%, מן –9%, כולט –7.3%, פולק –9.9%, נחושתן –10% וגיבור –7.6%. עליה חדה נרשמה יום שני ברציפות במניות או.ה.ה. +10% כנראה עקב האפשרות למכירת בנק לאומי. ירידה חדה נרשמה במניות בנק הספנות –10% לאור הפסדיו במהלך השנה.

שוק המניות – מבט מבטי

עליות השערים שנרשמו בבורסה בעת האחרונה נבעו משתי סיבות עיקריות, החשש מפיחות והציפיות למהלך של צמיחה כלכלית. רבה המחזורים הגבוהה בשערי המניות לאחר השחיקה שפקדה את הבורסה בתחילת 88 תרמה אף היא לענין בכוחים במסחר. במהלך החודש האחרון זרמו סכומי עתק לקרנות הנאמנות הסולידיות, מעל 400 מליון שקל. סכומים אלה יצרו אספוספרת פעילות חיובית בבורסה אף שחלק האר מהכספים שהופקדו בקרנות לא הופנו לכיוון המניות אלא לאפיק השקעה סולידיים. קשה להעריך את כיוון השוק על סמך הערכה לפיתוח ולמהלך כלכלי של צמיחה. בעבר סיפקו המניות הגנה יעילה ביותר מפיחות אך אין בכך משום סיבה בחולית לשיפור במסחר. שוק המניות „ככלל" בירידות מתמשכת שהחלו בסוף אפריל 87 והסתיימו בסוף ספטמבר 88. במהלך הירידות נוצרו מספר מצבים עקיהודיים, מניות רבות נסחרות ברמת מחירים של מלעליו או מעט יותר משוויין האמיתי או אם תרמו מסך ההון המנוהל שלהן. בבורסה מאמינים כי אפשרי סיכוי עליות במניות, סיבוב כזה עשוי להתבצע במידה ואכן תשרור אוירה חיובית במשק. בשלב זה עוד מוקדם לבוא את שנפער במסחר ההצבה ההירידות חייב לשוק הפקיד מיוחד.

קרנות המניות – תנועת כספים נמשכת

קרנות הנאמנות המתמחות בהשקעה במניות לא זכו לזירות כספיות ממשיות, במהלך השבועות האחרונים רשמו קרנות המניות מליוני שקלים פדיון בלבד. עליות השערים במניות הבנקאיות אצל הקרנות בצירוף אי זריית כספים לקרנות המניות יצרה סיטואציה של גידול בפיזורטיבית הכבות בתיקי הקרנות. בהדרגה מנכות בעת לעת הקרנות לכבד כבות בעליות שערים במטרה לצמצם את יתקורי המניות בסך תיק השקעות.

אי.פי. – עניין מחודש במרכזנות

מניות אי.פי. (לטבעך איטונג) מרכזות באחרונה פעילות פרואית ערה יחסית תוך גידול בנפח המחזורים והתמורה ובספציה־הצמדה אי.פי. הכללוות כירדע על ידי קבצבין כלל נותנת לחברה סבירה וככל הידוע מגבה המנוצל בעקבות להגדיל את אחזקותיו במניות אי.פי. מניות נוספות המושכות ל„מסמנות" אצל מקורבי השוק הם אגן, דלתא גליל, פז השקעות, כבלים, כבלי ציון, ספקטרוניקס תוספות. במניות הקלילות נראית פעילות מעניינת לפרי במרכז הקבלנים, ארזים, ליגת, מן, אבגל, תאת ותוספות. העפילות החיובית בחלק מהמניות הקלילות באה לפרות שמבכנן העיסקי רחוק מלהיות שפיר.

התשואות השנתיות בבנקאיות שבהסדר

	מיליון 1988	מיליון 1981
אי.די.בי. רגילות	0.15	–
אי.די.בי. ב'	0.96	–
אי.די.בי. א'	0.49	5.29
אגוד	–0.48	4.28
דיסקונט ב'	–7.66	5.20
דיסקונט א'	0.03	5.16
המזרחי ע"ש	0.42	5.52
המזרחי מכ"ז	0.05	4.70
פועלים ע"ש	0.39	5.67
פועלים מכ"ז	0.19	5.55
כללי	0.02	5.16
בל"ל סמוק	0.29	5.71

מדדי המניות והאג"ח (100 = 31.12.87)

מדד מניות כללי	104.07
מדד מניות ללא בנקים	84.73
מדד המשתנים	88.63
מדד אג"ח	121.42
מדד אג"ח צמוד מדד	121.84
מדד אג"ח צמוד מט"ח	120.32

שערי המניות הישראליות בארה"ב

אמפטודרסק	4¼	סאיטקס	5½		
אי.אי.ס.	5	שק"ם	1¾		
אינטרפרם	3	עץ לבוד	3¾		
אליאנס	–	ראג"א	1⅞		
אלכינס	1⅛	תדיר	1		
אלרון	3⅝	ארית	1⅞		
אלקטרוניקה לישראל	3⅞	כרמל	4¾		
תעשיות לייזר	3⅝	אלביט	6¼		
מת"ה	1	סכב	7		
נייר חדרה	14¾				

רווחות בבנקים

● בנק כללי – רווח נקי של 2 מליון ש"ח לתשעת החודשים הראשונים של 1988, מתוך זה 440 אלף ש"ח ברבעון השלישי, זהו גדול של כ־10 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון העצמי היא 6.1 אחוז בחישוב שנתי. ההון העצמי של הבנק – 46 מליון ש"ח.

● כשבן – רווח נקי של 5.8 מליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 1988, לעומת 8.5 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון העצמי היא 32 אחוז בחישוב שנתי. ההון העצמי של הבנק – 45 מליון ש"ח.

● קרמבי – הפסד של 2.2 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד הפסידה החברה 1.2 מליון ש"ח. החברה נוקטת בצעדי הבראה לשיפור מצבה העסקי: הצמדת תקבולים למדד, המעברים במקום לדולר, קבלת משכנתה על השכון פרויקטים, ופריסת התחבות לטווח קצר.

שערי מטבע חוץ ביום 08.11.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב			1.57	1.64	1.57	1.64			1.5950	1.6150	1.5946	1.6146	1.6049
1 מארק גרמני			0.88	0.92	0.88	0.92			0.8956	0.9068	0.8955	0.9068	0.9002
1 לישט"ש			2.79	2.92	2.79	2.92			2.8389	2.8743	2.8391	2.8748	2.8540
1 פרנק צרפתי			0.25	0.27	0.25	0.27			0.2627	0.2660	0.2620	0.2653	0.2639
100 ינים יפאניים			1.25	1.31	1.25	1.31			1.2711	1.2669	1.2725	1.2685	1.2798
1 גולדן הולנדי			0.78	0.82	0.78	0.82			0.7926	0.8025	0.7935	0.8034	0.7982
1 פרנק שווייצרי			1.05	1.10	1.04	1.10			1.0664	1.0817	1.0673	1.0807	1.0734
1 כתר שוודי			0.25	0.27	0.25	0.27			0.2586	0.2618	0.2583	0.2616	0.2598
1 כתר נורבגי			0.24	0.25	0.23	0.25			0.2399	0.2429	0.2399	0.2430	0.2414
1 כתר דני			0.23	0.24	0.22	0.24			0.2322	0.2351	0.2321	0.2351	0.2337
1 מארק פיני			0.37	0.39	0.37	0.39			0.3791	0.3838	0.3789	0.3836	0.3816
1 דולר קנדי			1.27	1.33	1.26	1.33			1.2927	1.3089	1.2911	1.3073	1.3011
1 דולר אוסטרלי			1.28	1.37	1.28	1.37			1.3248	1.3413	1.3234	1.3401	1.3326
1 ראנד דרא"פ			0.39	0.54	0.41	0.58			0.6528	0.6610	0.6529	0.6611	0.6570
10 פרנקים בלגיים			0.41	0.44	0.41	0.44			0.4268	0.4322	0.4272	0.4326	0.4296
10 שילינגים אוסטריים			1.25	1.31	1.26	1.32			1.2720	1.2873	1.2756	1.2916	1.2802
1000 לירטות איטלקיות			1.18	1.26	1.19	1.27			1.2072	1.2222	1.2054	1.2265	1.2115
1 „סל" (ECU)			—	—	—	—			1.8539	1.8771	—	—	1.8674
1 דינר ירדני			2.53	2.80	—	—			—	—	—	—	3.0493
10 לירות לבנוניות			—	—	0.02	—			—	—	—	—	0.0315
1 לירה מצרית			0.61	0.65	0.66	0.72			—	—	—	—	0.6773

שערי מניות

בנקים מסחריים — שאינם בהסדר המנוחה [illegible]

בהסדר המנוחה ל־89 [illegible]

בהסדר המנוחה ל־91 [illegible]

בנקים למשכנתאות [illegible]

מוסדות פיננסיים [illegible]

ביטוח [illegible]

מסחר ושרותים — מסחר [illegible]; שרותים [illegible]; מלונות ושרותי תיירות [illegible]; מחשבים ושרותי מחשב [illegible]

מקרקעין ופיתוח — נדל"ן בינוי ופיתוח [illegible]

תעשייה — מזון ומבק [illegible]; טקסטיל והלבשה [illegible]; מתכת ומוצריה [illegible]

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה [illegible]; מוצרי בניה [illegible]; כימיה, גומי ופלסטיק [illegible]; עץ ומוצריו, נייר ודפוס [illegible]; תעשיות שונות [illegible]; השקעה בתעשייה [illegible]; חברות להשקעה — השקעה ואחזקה [illegible]

מוצרי בניה [illegible]; מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק [illegible]; עץ ומוצריו, נייר ודפוס [illegible]; תעשיות שונות [illegible]; השקעה בתעשיה [illegible]; חברות השקעה [illegible]; חיפושי נפט [illegible]

נסחרות במט"ח [illegible]; דלק ונפט [illegible]; רשימה מקבילה [illegible]

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער משתנים	שער בהק	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי		5651	5651	.00	834.0
טפחות	4	6434	6580	-1.24	1263.0
הפסה	15	101.00	101.50	-5.61	103408
שלמון	6	735	746	-1.47	10218.0
כלל סחר	35	231	228	8.13	92626.0
שופר־סל ב'	11	1054	1067	-2.50	15702.0
דלק ב'	8	2473	2523	-1.98	10692.0
אפריקה 1	4	30545	31069	-1.75	189.0
אחים	10	581	588	1.75	26404.0
נכסים־בנין	9	2754	2747	.25	4120.0
הכשר הישוב	7	464	467	-3.93	29396.0
חברה כלכלי		293	293	.00	10544.0
כלל נדל"ן	5	568	574	3.09	15008.0
עלית		15668	15668	.00	151.0
פולגת ב'	2	330	333	-.90	7149.0
סקופ	8	2254	2284	.00	4755.0
כלל העש אל	11	1978	2053	-1.74	6425.0
אלרון	11	206385	212768	-3.00	109.0
טבע	25	9542	9762	-2.25	5846.0
ים המלח	13	1757	1814	-1.49	13937.0
פטרוכימיים	50	343	345	-.58	112906
נייר חדרה	6	244735	247207	-1.00	59.0
כלל תעשיות	52	149.50	152.50	-1.97	407409
[illegible]	14	6376	6457	-1.25	3618.0
אלרון		785	785	-1.51	2470.0
חברה לישראל	15	3814	3922	-2.75	8065.0
פועלי הסקע	5	709	720	-1.53	14745.0
דיסקונטשק	18	2305	2352	-2.00	11652.0
כלל ישר־10	7	875	902	-1.80	27060.0
יואל	3	376	371	-.79	18615.0

„ארתור ד. ליטל" מציעה לראשונה כאן – „ספקטרום"

מאת סופר הכלכלי של „דבר"

חברת היעוץ האמריקאית „ארתור ד. ליטל", שהיתה בחדשות לאחרונה בהקשר עם תוכניות הבראה של „תדיראן" ו„כור", מעמיקה ומרחיבה פעילותה בישראל.

החברה, שהיא מהגדולות והיוקרתיות בעולם, עשתה בעבר עבודות בשביל חברות ישראליות וחברות אמריקאיות ששקלו השקעות בישראל. אך בעוד שבעבר היתה החברה מעורבת בעבודות גדולות בעיקר, עתה היא פונה גם לחברות בינוניות וקטנות באמצעות „ספקטרום". תוכנית זו מאפשרת ללקוחותיה בחירה בנושא או נושאים בתחום עיסוקן וקבלת 15־15 דו"חות מקצועיים שנתיים בנושא. בהמשך לקבלת הדו"חות – ובכך יחודה של „ארתור ד. ליטל" – רשאי המנוי לשאול שאלות ספציפיות המעניינות אותו ולהיפגש עם מומחי החברה בכל אחת מ־20 הארצות בהן יש לה משרדים ולקבל יעוץ וחוות דעת אובייקטיבית ספציפית בנושאים ולנושאים.

הלקוחות הגדולים בעולם של „ספקטרום" הם היפאנים. „ארתור ד. ליטל" החלה בפעילות סדירה בישראל בהציעה עבודות באמצעות יורם ברוש, לשעבר סגן נשיא „תדיראן" ארה"ב לשיווק ומכירות. באחרונה צירף אליו ברוש את ד"ר צבי ליבר מאוניברסיטת תל אביב וממשרד שירן־ליבר ליעוץ כלכלי. ליבר וברוש מתכוונים להשתמש ב„ארתור ד. ליטל" כמנוף עיקרי לסיוע לחברות הפועלות או מבקשות לפעול בשווקים הבין־לאומיים וכן להיעזר בחברה בנושאי השקעות, טכנולוגיה, רכישות ומיזוגים, הבראת חברות ואיתור מקורות ידע.

הרשות לני"ע יוזמת הקמת מוסד תקינה חשבונאי חדש

נועד להחליף את הוועדה המקצועית של לשכת ר"ח כפוסקת בלעדית בתחום כללי החשבונאות

מאת דרור שרביט

הרשות לניירות ערך יוזמת הקמת מוסד תקינה חשבונאי על בסיס ממלכתי, שיחליף את הוועדות המקצועיות של לשכת רואי החשבון, שהיו עד כה בעלות הסמכות הבלעדית בהנהגת כללי החשבונאות. אתמול, בישיבת מליאת הרשות, היתה אמורה להתקבל ההחלטה העקרונית על הקמת מוסד התקינה החדש.

היוזמה להקמת מוסד כזה, ממלכתי, נשענת על הדגם האמריקאי. הרשות העליונה בארה"ב, הקובעת את כללי החשבונאות, פועלת בנפרד מארגוני רואי החשבון, כגוף עצמאי, שחברים בו לא רק רואי חשבון העוסקים במקצוע. עם זאת, יש הטוענים כי גם הרשות החשבונאית בארה"ב, ה־F.A.S.B, נשלטת בעצם על ידי ה"BIG 8", שמונת משרדי החשבון הגדולים בארה"ב.

מוסד התקינה החשבונאי שיזמה הרשות לניירות ערך, אמור לפעול במסגרת החוק, בנפרד מהרשות לניירות ערך. חברי המוסד יורכבו ממומחים בתחום החשבונאות, תוך הפחתת משקל העוסקים במקצוע והקשורים עם חברות וגופים עסקיים במשק, בקביעת כללי החשבונאות שייקבעו על ידי מוסד התקינה. יוזמי המוסד החדש מציינים כי כללי חשבונאות רבים שהונהגו בארץ הושפעו בעבר מהאינטרסים של גופים כלכליים שהעסיקו את משרדי רואי החשבון הגדולים, אשר חבריהם קבעו את גילויי הדעת והכללים החשבונאיים.

ברשות לניירות ערך היתה גם אי־שביעות רצון מקצב הטיפול של לשכת רואי החשבון בשינויים המתחייבים בכללי החשבונאות. פתרון חלקי לבעיה זו ניתן בתיקון החדש לחוק ניירות הערך.

למרות הפגיעה הצפויה בלשכת רואי החשבון בשל נטילת סמכות הקביעה הבלעדית של כללי החשבונאות, ראוי לציין כי יש רואי חשבון בכירים המצדדים ביוזמה החדשה. גם הנשיא הנוכחי של לשכת רואי החשבון, יוסי שחק, נתן באחרונה ביטוי לתמיכה זו. עם זאת צפוי כי לשכת רואי החשבון תנסה להילחם נגד היוזמה החדשה, או לפחות להבטיח שיהיה לה משקל מכריע במוסד התקינה החדש. בעבר נסתה הלשכה לצרף לוועדות המקצועיות שלה, גם גורמי מקצוע ומומחים מחוצה לה, כמו מהאקדמיה, אך יוזמה זו נתקלה בהתנגדות פנימית חזקה. עם זאת מציינים ראשי הלשכה כי כל אימת שפנו לגורמים חיצוניים כדי לקבל חוות דעת על שינויים בכללי החשבונאות לקראת פרסום גילויי דעת חדשים, תמיד זכו לקבלת חוות דעת אינטרסנטיות.

בשלב זה לא ברור אם היוזמה להקמת מוסד תקינה חשבונאי חדש יפגע גם בסמכויות המפקחים על הבנקים ועל הביטוח, שיש להם פעילות ייחודית בתחום החשבונאות, שנועדה לענות על צרכי הפיקוח והדיווח התקין של הגופים המצויים בתחום אחריותם. ככל הנראה כוללת היוזמה החדשה גם התלשת הסמכויות של מפקחים אלה בתחום זה, כדי להביא לאחידות את הדיווח החשבונאי במשק.

שני מיליון ש"ח רווח נקי בבנק כללי ב־9 חודשים

הרווח התפעולי של בנק כללי לפני מס, בתשעת החודשים הראשונים של 1988, הסתכם ב־2.7 מיליון ש"ח, לעומת 1.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 47 אחוז.

מנכ"ל בנק כללי, אברהם בינר, אמר שהמאפיינים העיקריים של התפתחות הבנק בתקופה זו הם: התייעלות מתמשכת, התמחות וגידול בחלקו של הבנק בתחומי שוק ההון ומטבע־חוץ. התוצאות, אמר, משקפות גישה שמרנית קיצונית בניהול תיק האשראי. זאת, תוך נכונות לוויתור על רווחיות בטווח הקצר.

הרווח הנקי, לאחר מס, בתשעת החודשים הראשונים של 1988, הסתכם ב־2 מיליון ש"ח, לעומת 1.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, (גידול של 11 אחוז).

התשואה נטו על ההון העצמי (בחישוב שנתי) בתשעת החודשים הראשונים של 1988 – 6.1 אחוזים. הרווח הנקי למניה בתקופה זו הגיע ל־1,121 אחוז.

ההון העצמי של הבנק הסתכם בפרק הזמן הנדון ב־46.1 מיליון ש"ח, לעומת 44.1 מיליון ש"ח בסוף 1987. הגידול בהון העצמי נובע מהרווח התפעולי של הבנק במהלך החודשים ינואר־ספטמבר השנה.

זנבר דוחה בקשה של חת לכהן עוד קצת ב„איגוד"

זנבר

חת

מאת דרור שרביט

היו"ר החדש של בנק לאומי משה זנבר דחה בקשה של היו"ר היוצא ד"ר מאיר חת לכהן תקופת זמן נוספת בראשות בנק איגוד עד אסיפתו הכללית. ד"ר חת התבקש להתפטר מראשות דירקטוריון הבנק בהקדם.

במכתב שהפנה היו"ר היוצא של בל"ל ליו"ר החדש הוא ביקש להתפטר מראשות החברות־הבנות „בצורה מכובדת", עד לקיום האסיפות הכלליות של חברות אלו. זנבר דחה את הבקשה לגבי החברות־הבנות בארץ. לגבי אלו שבחו"ל: בארה"ב, בבריטניה, בצרפת ובשווייץ, נקבע שההתפטרות תהיה בהדרגה, במהלך החודשים הבאים, כדי לרכך את החילופים בעיני הלקוחות והמשקיעים הזרים.

מחירים טובים בארצות אירופה לאשכוליות

מאת דויד מושייב

יצוא ההדרים מראשית העונה עד 7 בנובמבר ועד בכלל הסתכם ב־1.8 מיליון תיבות, כאשר מרבית יצוא זה מהווים אשכוליות בכירות וזנים אחרים. מהמועצה לייצור ושיווק פרי הדר נמסר כי המחירים שנתקבלו בארצות מערב אירופה טובים.

התפלגות יצוא ההדרים לפי זנים והמחירים היא כדלקמן: יצוא אשכוליות בכירות הסתכם בכמות של 1.1 מיליון תיבות כאשר המחיר שהתקבל תמורת כל תיבה בממוצע הוא 8 דולר פו"ב. יצוא האשכוליות הרגילות הסתכם ב־240,000 תיבות. אשכוליות אדומות משני זנים, „רדו רד" ו„סאנרייז" – 330,000 תיבות והמחיר הממוצע תמורת כל תיבה היה 11 דולר פו"ב. לימונים – 40,000 תיבות וליים – 14,000 תיבות. פומלו לבן – 30,000, פומלו אדום – 6,000 תיבות. התמורה בעד תיבה מזן זה היתה 10 דולר פו"ב. יצוא האשכולית המתוקה הסתכם ב־135,000 תיבות והמחיר הממוצע בעד תיבה היה 7.5 דולרים.

סך הכל ההכנסה מייצוא 1.8 מיליון תיבות הדרים הסתכם ב־8.8 מיליון דולר לעומת 7.2 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

46% גידול ברווחי משכן בתשעה חודשים

הרווח המותאם מפעולות רגילות של בנק המשכנתאות משכן, מקבוצת בנק הפועלים, לתשעת החודשים הראשונים של 1988 הסתכם ב־17.3 מיליון ש"ח (לפני מס), לעומת 12.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור גידול של 40%.

הרווח הנקי המותאם הסתכם ב־8.5 מיליון ש"ח לעומת 5.8 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד, שיעור גידול של 46.1%.

תשואת הרווח הנקי המותאם להון העצמי המותאם הגיעה, בחישוב שנתי אפקטיבי, ל־31.9% לעומת 27.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון העצמי המותאם גדל בשיעור של 23.1% בהשוואה לסוף דצמבר 1987 והסתכם ב־30.9.88 ב־45.5 מיליון ש"ח, לעומת 36.9 מיליון ש"ח ב־31.12.87.

סך הכל המאזן ליום 30.9.88 הסתכם ב־3,046.5 מיליוני ש"ח, לעומת 2,855.2 מיליון ל־31.12.87, שיעור גידול של 6.7%.

סך הכל ההלוואות הסתכמו ב־2,880.8 מיליון ש"ח לעומת 2,683.3 מיליוני ש"ח בסוף דצמבר 1987, שיעור גידול של 7.4%.

פקדונות למתן הלוואות ופקדונות אחרים הסתכמו ב־2.739.1 מיליוני ש"ח לעומת 2.671.6 מליון ש"ח ב־31.12.87, שיעור גידול של 2.5%.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 1988 הנפיק הבנק אגרות־חוב צמודות מדד בערך נקוב כולל של 120 מיליון ש"ח. כספי התמורה של אגרות חוב אלה משמשים למימון פעילותו המתרחבת של הבנק בתחום המשכנתאות.

ירידה בקצב בניית תשתית הייצור בתעשיה

קצב גידולו של מלאי ההון בתעשיה, שהיה 7 אחוזים לשנה בשנות ה־70, ירד ל־5 אחוזים בראשית שנות ה־80, וירד במהירות מוגברת מאז שנת 1985.

במשך 1987 גדל מלאי ההון בתעשיה בכ־3.5 אחוזים והגידול החזוי לשנת 1988 הוא שני אחוזים – מסרה הממונה על המרכז לתכנון וכלכלה במשרד התעשיה והמסחר, תמר בן יוסף, בהתבסס על נתונים מעודכנים, שפורסמו בחוברת „התעשיה בישראל 1987".

ירידה זו, הנובעת מתהליך ארוך טווח, גם משקפת את הקשיים בהם נתקלת התעשיה בשלוש השנים האחרונות, המביאים להיערכות קצרת־טווח על חשבון בניית התשתית. האטת הצבירה של אמצעי הייצור עלולה להיות חסם להגדלת התפוקה התעשייתית, כאשר הפעילות במשק תתרחב מחדש. האטה זו גם מעכבת הכנסת טכנולוגיות חדשות ושיפורים לתהליך הייצור, ועלולה לפגוע בעתיד בהגדלת הפריון.

במשרד התעשיה והמסחר הובעה דאגה מירידה בקצב גידול מלאי ההון. מנכ"ל משרד התעשיה יורם בליזובסקי אמר כי הירידה בקצב גידול מלאי ההון היא כתוצאה של מספר שנים בהן הוקפא היקף ההשקעה בתעשיה וירידה בשיעורים ריאליים הצפויה בשנת 1988.

לירידה בקצב גידול מלאי ההון תהיה השפעה שלילית בטווח הבינוני הארוך. התעשיה לא תהיה מסוגלת לעמוד מבחינת גורמי ייצור בצורכי הפיתוח של המשק. כמו כן פיגור בהשקעות בתעשיה הוא פיגור בהכנסת טכנולוגיות חדשות. על מנת להבטיח את שיעורי הצמיחה במלאי ההון, יש להבטיח רווחיות נאותה לתעשיה, אומר בליזובסקי, אשר תצדיק ותעודד השקעות.

„אל על" עשויה לסיים שנת העבודה הנוכחית ברווח נקי של 5 מ' דולר

פעולה נמרצת להשבחת השירות בפיקוח אישי של הרלב ★ הצלחה במטענים ★ השכר יועלה ב־5% השנה וב־6% בשנה הבאה

מאת אריה ארד

„אל על" עשויה לסיים את שנת־העבודה הנוכחית ברווח נקי של 5 מיליון דולר למרות ירידה של 10 אחוזים במספר נוסעיה. באביב הקרוב תחדש החברה קליטת טייסים.

הרלב

החברה כבר מסרה על התוצאות העסקיות הצפויות לעובדיה וסכמה איתם על העלאת שכר של חמישה אחוזים השנה ושל שישה אחוזים בשנה הבאה. כן תבקש מהאוצר לאשר לה חלוקת 10 אחוזים מהרווח שיושג כהטבה מיוחדת לעובדים.

אם תתאמת התחזית כדבר רווח של כ־5 מיליון דולר, יהיה זה הישג גדול לתדמיתו של המנכ"ל רפאל הרלב נוכח הירידה במספר הנוסעים. מספרם של התיירים ירד השנה כ־15 אחוז, אולם מספר הישראלים עלה בחמישה. ההנהלה מעריכה כי מספר התיירים לא יגדל בשנה הבאה ומספר הישראלים שייצאו לחו"ל יקטן בחמישה אחוזים בשל המשך המדיניות הכלכלית המרסנת.

גודל ההישג ביצירת הרווח נובע מכך, שבחלוף הג־הפסח, כאשר החלה ירידה במספר הנוסעים, נשקפה סכנת הפסד של 25־30 מיליון דולר. לפיכך הורה המנכ"ל להכין תוכנית־עבודה מעודכנת שעיקרה צמצום שעות־הטיסה, הגברת הפעילות בשוק הובלת המטענים והחכרת ציוד עודף.

במסגרת צמצום שעות־הטיסה אוחדו קווים ובוטלו טיסות החל במחצית אפריל ובמשך חודשי מאי־יוני וכן בחודש שעבר. צמצומים אלה גרמו קשיים רבים לנוסעים ונראה כי החברה תהיה בעתיד יותר סלקטיבית בנקיטת אמצעי זה.

במקביל נוקטת ההנהלה פעולה נמרצת להעלאת רמת השירות בטיסותיה, לאחר שבמשך השנה הורגשה ירידה מתמדת בתחום זה. הרלב החליט להתייצב אישית בראש המסע להעלאת רמת השירות נוכח הרושם כי ההרעה נגרמה כתוצאה מחוסר תשומת־לב מספקת למתרחש. ב„אל על" מקווים כי תוך חודשיים יורגש שיפור ניכר הן בשירות הן ברמת המזון המוגש לנוסעים.

הצלחה גדולה היתה לכניסה הנמרצת לשוק המטענים ובתחום זה הגדילה החברה את הכנסותיה ב־150 מיליון דולר מעבר לחזוי. פעילות זו תימשך גם בשנה הבאה ויתכן ש„אל על" תוסיף בקרוב מטוס־תובלה לצי שלה.

החברה החכירה עוד באביב שני מטוסי „בואינג 737" שלה. שני המטוסים יוחזרו לה בימים אלה והם יועברו ל„ארקיע" במקום מטוסי ה„בואינג 707" המיושנים, שיימכרו. כן החכירה „אל על" את הג'מבו שרכשה לפני שנה מחברת־התעופה האוסטרלית „קוואנטאס" ב־32 מיליון דולר. המטוס, שהוחכר ל„קוואנטאס", יוחזר לשירות „אל על" לקראת הקיץ ויתכן ששוב יוחכר ל„קוואנטאס" לקראת החורף. הסדר זה נוח לשתי החברות, שכן עונת־השיא בתעופה האוסטרלית חלה דווקא בחורף, שהיא עונת השפל ב„אל על".

כן בזמן החליטה „אל על" לקלוט בעוד ארבעה חודשים חמישה טייסים חדשים מתוך ה־10 שכבר הוכשרו בעשור הקודם. גם חמשת הנותרים ייקלטו בעתיד הנראה לעין. כן תפתח החברה באביב הקרוב קורס חדש לשמונה מבולצי חיל־האוויר. הקורס יימשך כשנה, אולם הבוגרים לא ייקלטו בחברה מיד. מדיניותה של „אל על" מבוססת על הצורך להכשיר קאדר חדש של טייסים לקראת השנים 1992־1995, שכן עד 1997 יגיעו 80 אחוז מטייסיה לגיל פרישה.

הקו לבודפשט ייחנך במוצ"ש – הסכם על אבטחת הטיסות

מאת אריה ארד

„אל על" תחנוך את הקו לבודפשט במוצאי־שבת, לאחר שהושג הסכם עם ההונגרים על אבטחת הטיסות. אמש נערכה קבלת פנים במשרד האינטרסים ההונגרי בתל אביב, בין השאר לכבוד פתיחת הקו.

הקו לבודפשט יפעל בחורף באורח אקראי. מהאביב יהיו ארבע טיסות שבועיות בקו, שתיים של „אל על" ושתיים של חברת התעופה ההונגרית „מאלב".

במישור העקרוני הסדיר את בעיות הביטחון ראש הממשלה יצחק שמיר בעת ביקורו בבודפשט. אחר כך בא לשם מנכ"ל „אל על" רפאל הרלב לביקור של 30 שעות, שבמהלכו הושג ההסכם הסכבי.

★ כן תפתח „אל על" בחודש הבא קו לזאגרב שביוגוסלאוויה. חברת התעופה היוגוסלאווית „אדריאה" כבר מפעילה את הקו שנה. בחורף תקיים „אל על" את טיסותיה לזאגרב באורח אקראי ומהאביב יהיו בו שלוש־ארבע טיסות שבועיות, מחציתן על־ידי „אל על" מחציתן על־ידי „אדריאה".

★ „אל על" מוסיפה לבחון פתיחת קו מנמל בן־גוריון לבאנגקוק בעוד כשנה. בתשובה על שאלה אמר אתמול הרלב כי הוא אופטימי לגבי השגת הסכם עם שלטונות תאילנד על פתיחת הקו.

★ „אל על" גם בוחנת פתיחת קו סדיר לשטוקהולם בשנה הבאה. היא והחברה הסקנדינאווית „סאס" מקיימות כיום קו סדיר בין נמל בן־גוריון וקופנהגן.

★ אתמול בבוקר שינתה „אל על" מועדיהן של ארבע מטיסותיה, לאחר שהאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות אישר לטייסים הפסקת עבודה בשעות 8־10 בבוקר. שתיים מהטיסות הוקדמו ושתיים בוצעו באיחור. כ־2,000 נוסעים נפגעו מאיום השבתה, ביניהם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, שיצא לפרנקפורט.

אולם בפועל לא הפסיקו הטייסים את עבודתם ולמעשה יכלו כל הטיסות לצאת במועדן, אלא שדבר זה לא היה ידוע מראש.

מעות/איתן יעקבסון

ירידות בבנקאיות ל־91 – עד מתי?

כאז הבחירות לכנסת מורגשת מגמה של היצעים במניות הבנקאיות ל־91. היצעים הם תגובה ישירה לעליית הריבית השקלית ולציפיות שהפיחות יידחה לינואר 1989. ההערכה היא שתהיה תמיכה למניות אלה ברמה של תשואה דולרית של 6.5%. כלומר: צפויה עוד ירידה של אחוז וחצי עד שניים במחירים דולריים במניות הללו בימי המסחר הקרובים.

לקראת סוף דצמבר שוב צפויים ביקושים בסקטור זה במקביל למה שקרה לקראת סוף אוקטובר. ובכן, התשואה הדולרית עשויה לרדת שוב לכיוון 5.50 ועליית השערים יהיו בסדר גודל של 3 אחוזים.

משקיעים מתוחכמים „מגלגלים" כסף בפק"מ השבועי של הבינלאומי הנותן ריבית שקלית של 19 עד 20 אחוז ומחכים להזדמנות להיכנס לבנקאיות בתשואה גבוהה יחסית (6.5 עד 7 אחוזים) במהלך דצמבר.

יצויין, שקשה לתת הוראות קניה מתמשכות בלימים שקלי לכל חודש דצמבר מפני שיש חוסר ודאות לגבי השער היציג של הדולר. אם השער יירד, הקניה עלולה להיות יקרה מדי, ואם יעלה – לא יוכל הקונה לקנות במחיר שנתן כי הוא יהיה נמוך מדי. לכן ממתינים המשקיעים לירידות בבנקאיות.

ל־3 חודשים: פת"ם או תכנית צמודה לסל המטבעות?

משקיעים רבים מהמרים על פיחות השקל עד סוף ינואר 1989. הם מתלבטים בין השקעה בפת"ם ושבירתו לאחר 90 ימי החזקה ובין השקעה בתוכנית חיסכון צמודה לסל המטבעות.

עלויות השבירה, הקניה והמכירה בפת"ם – כאשר תקופת ההחזקה היא 90 יום עד 180 – הן 8%.

בתוכנית החיסכון הצמודה לסל המטבעות ניתן לקבל 50% מהפרשי השער תוך 30 יום מההודעה לבנק.

אם יהיה פיחות של 12% בשקל לעומת סל המטבעות, תתן ההשקעה בסל לטווח של 3 חודשים תשואה נומינלית של 6%. בפת"ם תהיה התשואה רק 4%, אולם אם המטבע שבו תבחר יהיה אירופי, יתכן שפיחות השקל לעומתו יהיה גבוה מ־12% בגלל ירידה אפשרית של הדולר לעומת המטבעות האחרים. במקרה כזה התשואה יכולה להיות גבוהה מ־5%.

יצויין שבפקדונות שקליים ניתן לקבל ל־3 חודשים ריבית של פריים + 2.2%, שזה 17.2% לשנה, או 4.3% ל־3 חודשים. תשואה נומינלית זו מובטחת והיא מהווה אלטרנטיבה מעניינת להשקעות צמודות מט"ח זה.

לסגור פק"מ לשנה או „לגלגל" פק"מים קצרי מועד?

משקיעים באפיקים השקליים מתלבטים בין סגירת פק"ם לשנה ובין המתנה בפק"ם שבועי של הבנק הבינלאומי. לאחר עליית הפריים ל־15%־16.2% לשנה, הריבית המוצעת בפק"ם לשנה היא פריים + 3.2% שהם 18.2%־19.4% לשנה. שיעור ריבית זה מכסה על שיעור עליית המדד הצפוי. לעומת זאת, יש משקיעים הגורסים שלקראת סוף השנה יחריפו גרעונות הנזילות של הבנקים, והריבית על פקדונות שקליים תהיה פריים בתוספת של 6 עד 8 אחוזים. בינתיים מציעים משקיעים אלה „לגלגל" כספים בפק"ם שבועי של הבינלאומי הנותן 80% מריבית המכרז המוניטרי.

מאחר שהמכרזים האחרונים נסגרים בריבית של 24 עד 25 אחוז, אין סיבה להיכנס לפקדונות ארוכי־טווח עם ריבית מקבילה.

מדוע מתעורר הזהב

בשווקים הבין־לאומיים מורגשים בעת האחרונה ביקושים לזהב. מחיר הזהב, שירד לפני שבועות אחדים מתחת לרמה הפסיכולוגית של 400 דולר לאונקיה, עלה כבר בימים האחרונים לרמה שמעל 420 דולר האונקיה.

ההסבר הקלאסי לעליית מחיר הזהב הוא בדרך כלל ציפייה לעליה באינפלציה. אולם יש הטוענים שעליה בביקושים לזהב מבטאת חששות של משקיעים מפני זעזועים עתידיים בשווקים הפיננסיים. משקיעים החוששים מירידות במניות, למשל, מצמצמים פוזיציות במניות ומגדילים פוזיציות בזהב.

מעניין לראות שהביקוש לזהב החל זמן קצר לפני הבחירות לארה"ב. יתכן שהמעבר לזהב נובע מהציפיות לירידת הדולר. לפני שנה, כאשר נפלו הבורסות בעולם, עבר מחירו של הזהב את הרמה של 500 דולר לאונקיה. הדבר מוכיח שבתנאי אי־ודאות טעם המשקיעים הוא לקנות זהב. מעניין יהיה לראות עכשיו את תנודות מחיר הזהב. בכל מקרה, יש המהמרים על עליה מסויימת במחירו בחודשים הקרובים.

הכדאי למכור עתידות דולר ל־31.12.88?

משקיעים רבים מעריכים שפיחות השקל יתבצע בראשית 1989. לפיכך, קיים פיתוי מסויים למכור עתודות דולר ל־31.12.88. אם לא יתבצע פיחות עד סוף השנה, ירוויחו מוכרי עתודות דולר 7־8 אגורות מפני שהשער היציג לסוף השנה יהיה 1.60־1.61 ש"ח. רווח זה חייב במס. הסיכון בעסקה זו הוא שהאוצר בכל זאת יבצע פיחות עד סוף דצמבר ואז ייגרם למשקיעים הפסד מסויים.

ההפסד יכול להיות בסדר גודל של 10־15 אגורות לדולר מאחר שעסקות עתודות הדולר נסגרות בימים אלה ברמה של 1.68 ש"ח. אלה הגורסים שיהיה פיחות בינואר, מעריכים שהאוצר יימנע מפיחות ערב סוף שנת המס משיקולי מס ומהנוהג שפיחות כזה יגרום לקונצרן כור, בגלל ההשפעה שלו על הדו"חות הכספיים של הקונצרן.

סיבות אלה מחזקות את הפיתוי למכור עתודות דולר עכשיו, אולם צריך לזכור שקיים כאן סיכון לא מבוטל.

ריבית החובה בפועלים הנמוכה ביותר על פי רוב

חמשת הבנקים הגדולים מייקרים בימים אלה את ריבית החובה ללקוחות בהעלאת ריבית החובה הבסיסית (ה„פריים").

בעקבות ההעלאה יהיו שינויים בין ריבית ה„פריים" בבנקים השונים, כאשר בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי יהיה ה„פריים" נמוך יותר מאשר בבנקים האחרים. לכך יש משמעות רבה שכן ה„פריים" משפיע על ריבית החובה לכל הלקוחות העסקיים, על ריבית החובה בחשבונות עו"ש ללקוחות פרטיים וכן על הלוואות המבוססות על ה„פריים".

השוואה של שיעורי הריבית החדשים לגבי הלקוחות העסקיים מצביעה על כך שבבנק הפועלים עלות האשראי הכוללת ללקוחות אלה תהיה ברוב המקרים הנמוכה ביותר בין הבנקים (עלות האשראי כוללת „פריים", תוספת סיכון, תוספת ריבית חריגה ועמלת הקצאת אשראי).

עלות אשראי מרבית כוללת ללקוחות עסקיים (כולל ריבית חריגה)

שיעור תוספת סיכון	פועלים	לאומי	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
0.8%	3.05%	3.2%	3.2%	3.45%	3.35%
0.9%	3.15%	3.3%	3.3%	3.55%	3.45%
1.0%	3.25%	3.4%	3.4%	3.65%	3.55%
1.2%	3.45%	3.4%	3.4%	3.85%	3.75%

חישובים אלה מבוססים על שיעורי הריבית התעריפיים החדשים שנקבעו על ידי הבנקים:

	פועלים	לאומי	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
ריבית ה„פריים"	1.25%	1.35%	1.35%	1.35%	1.25%
תוספת סיכון מרבית	1.20%	1.0%	1.0%	1.30%	1.30%
תוספת ריבית החריגה	0.65%	0.70%	0.70%	0.95%	0.95%
עמלת הקצאת אשראי	0.35%	0.35%	0.35%	0.35%	0.35%

נופש־סקי בשווייץ ובאוסטריה

מאת דויד מושייב

חברת התעופה „סוויסאייר" מציעה לישראלים, הנוהגים לצאת בחודשי החורף לחופשת „סקי" באירופה, שבוע של סקי בשווייץ במחיר כולל של פחות מ־1,000 דולר – מסר דוד אייזנבן, מנהל המכירות של החברה.

מחיר זה כולל טיסה הלוך ושוב, שהיה במלון בדרגה של שלושה כוכבים בתנאי חצי פנסיון, שעורי סקי ומנוי לשרותי הרכבל באתר ההחלקה.

גם „נתיבי אוויר אוסטריים" מציעה בחורף מגוון של חבילות נופש באתרי סקי באוסטריה. בין השאר מציעה החברה חבילת סקי הכוללת ארבעה ימים ושלושה לילות לאדם במלון ארבעה כוכבים על בסיס לינה וארוחת בוקר במחיר של 114 דולר, לא כולל טיסה למקום.

★ „בורנר" תספק ל„רמינגטון" – חברת „בורנר אמריקן ישראל בלוידס" תספק שני מיליון סכיני גילוח בחודש לחברת „רמינגטון" בארה"ב. היקף העסקה מיליון וחצי דולר לשנה הקרובה.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

הודעה לציבור לקוחותינו

הננו להודיע כי החל מיום 10.11.88 תועלה הריבית הבסיסית שאנו גובים מלקוחותינו על אשראי בשקלים ב־1.2% לשנה.
הריבית הבסיסית הנומינלית החדשה תעמוד איפוא על 16.2% לשנה.
הריבית הבסיסית השנתית המתואמת על בסיס רבעוני הינה 17.64% ועל בסיס חודשי 17.72%.
שער הריבית המירבי של הריבית הבסיסית בתוספת אחוזים מעל הריבית הבסיסית על קווי אשראי מאושרים הינו 33.0% לשנה (37.89% ריבית מתואמת על בסיס רבעוני ו־39.1% ריבית מתואמת על בסיס חודשי).
ריבית החריגה תועלה ב־0.6% לשנה ותעמוד על 9.6% לשנה.
הודעה זו באה במקום הודעות אישיות ללקוחותינו

יש לך מילוות חובה?

אתה זכאי לתנאי הארכה משופרים

אם ברשותך תעודות מילווה בטחון 1972 או תעודות מילווה מלחמה ומימון רכש 1974 תוכל להחזיק בהן 4½ שנים נוספות ולזכות בתנאי הארכה משופרים:

■ ריבית דריבית מצטברת בשיעור של 3% לשנה. ■ הקרן וגם הריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. ■ מענק מדדים - המדד הבסיסי למאריכי המילווה יהיה מדד אפריל 1988, המדדים שבין אפריל 1988 עד חודש הפדיון המקורי יתווספו כמענק. ■ אפשרות לפדיון עם הצמדה חלקית גם לפני תום תקופת ההארכה. ■ פטור מלא ממס.

אם בחרת בתנאי ההארכה והתעודות שלך מופקדות לשמירה בבנק, עליך להודיע לבנק עד 15 יום לפני תאריך הפדיון המקורי על רצונך להמשיך ולהחזיק בהן.
אם התעודות שמורות אצלך, עליך רק להמשיך לשמור אותן ותנאי ההארכה יחולו עליהן.

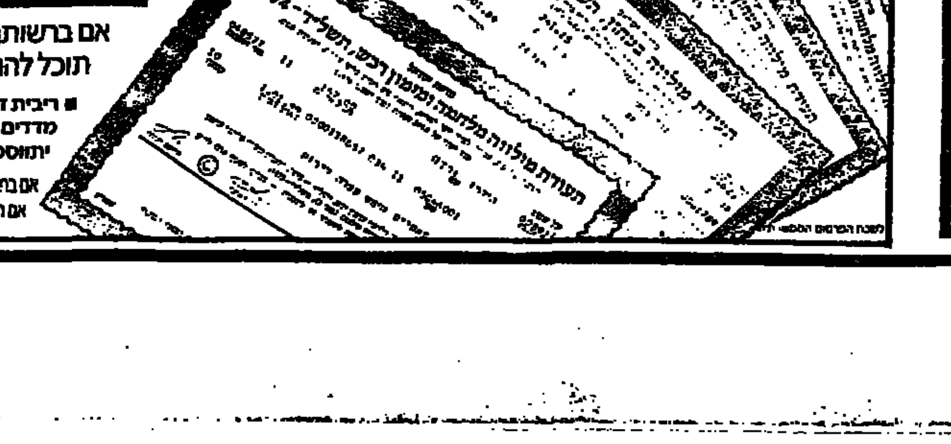

האוצר/אגף שוק ההון

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5735.65	5697.78
אבוקה	375.48	373.85
אבות	305.21	303.12
אגם	116.98	116.19
אדיר	2049.95	2034.93
אדם	158.34	157.22
אופיר	185.15	183.90
אור	454.24	450.55
אורין	128.69	127.73
אורלי	332.48	330.11
אורן	933.99	927.48
אייל	6234.20	6112.21
אירים	6132.78	6044.16
איתן	895.06	888.12
אלון	730.23	724.50
אלמוג	734.55	728.12
אנליסט		
אג"ח	117.31	115.59
אנליסט		
גמישה	111.15	108.51
אנליסט		
מניות	103.93	101.43
אנקור	103.51	102.44
ארז	207.18	205.68
אש	146.02	142.80
אשל	198.92	197.55
אתגר	89.92	89.17
אתרוג	292.39	290.32
בדולח	152.97	151.79
ברוש	583.76	579.71
ברק	503.91	499.99
ברקת	359.21	357.59
גביש	1706.86	1694.87
גבע	128.20	127.25
גורן	518.59	514.15

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גיא	118.17	117.29
גיל	—	—
גלית	735.06	729.65
דובדבן	388.79	386.11
דוכיפת	560.20	555.32
דולב	281.03	278.84
דורון	165.58	162.48
דותן	316.26	310.43
דליה	—	—
דרור	348.16	341.86
דקל	370.27	367.67
הדס	432.16	429.33
הילה	455.64	453.58
הוד	—	—
זוהר	124.57	123.63
זיו	154.03	152.84
זינוק	108.04	105.77
זיק	84.12	82.12
זמיר	439.44	438.67
חוחית	192.33	191.02
חליפין	163.21	162.78
חלמיש	234.15	233.04
חן	169.56	169.14
טופז	130.71	129.54
טל	6899.35	6810.10
יובל	532.58	527.79
יהלום	172.56	171.41
יסודות	381.86	378.26
יערה	521.38	518.09
כוכב	300.85	298.28
כחל	137.47	136.55
כלנית	—	—
כספית	300.57	299.14
כרמל	135.36	133.26

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כתר	1302.05	1282.98
להב	—	—
להשקיע	139.92	138.15
לפיד	—	—
לקס	2204.15	2186.90
לשם	453.42	451.28
מבטח	1581.12	1569.89
מבנה	4575.45	4544.09
מגד	302.21	300.07
מגן	4209.13	4179.70
מור	1705.87	1694.17
מורן	949.54	942.60
מטה	27456.07	27047.46
מיטב	1189.91	1181.49
מכלול	98.42	97.73
מעוף	5048.24	5013.34
מעיין	804.62	799.01
מקשה	453.05	451.01
מרווח	143.77	143.24
מרום	1563.60	1546.74
נגה	165.84	164.59
נוף	284.72	283.57
נטע	480.04	472.81
נילי	135.13	134.13
סביון	—	—
סגולה	152.11	150.98
סלע	437.59	435.58
סנונית	621.64	617.50
ספר	408.30	404.81
ספיר	179.98	179.95
עדי	386.53	383.28
עדית	821.86	818.03
עדן	574.93	566.55
ענבר	119.77	118.74

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענת	2357.45	2339.89
עפרוני	588.02	582.86
ערמון	128.16	127.16
פאר	1750.50	1718.07
צבר	570.59	566.61
צופית	523.52	519.00
צוק	142.34	142.34
צמיד	1299.13	1289.01
צמיחה	570.23	562.02
צפרית	163.83	162.65
קריה	116.40	114.79
קלע	181.06	180.61
קשת	119.35	118.51
רבית	18130.44	17972.59
רימון	151.96	153.69
רקפת	—	—
רשף	473.80	470.16
שבלים	534.26	529.65
שחם	393.24	391.13
שופר	109.95	109.00
שירה	488.68	485.25
שמיר	476.33	472.89
שנהב	710.87	705.71
שסק	740.45	735.41
שפע	—	—
שקד	204.01	202.57
תאנה	264.15	262.26
תדהר	559.18	557.78
תירוש	636.26	631.55
תנופה	114.79	115.91
תפוח	298.33	296.37
תפוז	231.19	229.61
תרשיש	125.10	124.22
תשרי	609.95	604.82

هكذا من الاس[illegible]

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

פרופ' סטיבן רוזנברג, מנתחו של רייגן, ירצה היום על שיטתו להדברת הסרטן

מאת רבקה הירש, כתבת „דבר"

פרופ' סטיבן רוזנברג (48), מנהל המכון הלאומי לסרטן בארה"ב, אחד מגדולי החוקרים ומנתח מהולל, שהיה גם מנתחו של הנשיא רייגן, הגיע לארץ כאורח כבוד של האגודה למלחמה בסרטן לקראת המבצע „הקש בדלת" שייערך בשבוע הבא. שהותו בארץ היא תחנת ביניים בדרכו לפאריס לטקס קבלת פרס מטעם הארגון הצרפתי לחקר הסרטן על תרומתו בתחום זה.

פרופ' רוזנברג יופיע היום בכינוס למחקר, שעורכת האגודה למלחמה בסרטן, ועומד לתת פרסום עולמי ראשון על התוצאות העדכניות של השיטה הביולוגית שהוא הנהיגה בניסויים ובטיפולים השונים בחולי סרטן.

בפגישה עם עתונאים אתמול מסר כי כ־50 אחוז מהחולים שלקו בסרטן מסוגים שונים וטופלו בשיטה הביולוגית, הבריאו, בחלקם לחלוטין ואצל חלקם חל שיפור רב במצבם. השיפור, שהושג בעזרת הטיפול בחולים המצויים בשלב מתקדם ואולי סופני של מחלתם, מהווה פריצת דרך משמעותית בחיפוש טיפול שידרבן ויחזק את התנגדות הגוף להתפשטות המחלה, אמר פרופ' רוזנברג.

כמחצית מחוליו הבריאו או חל שיפור רב במצבם

פרופ' סטיבן רוזנברג

פרופ' רוזנברג החל בשנת 1980 בשימוש באינטרלוקן 2, חומר המפעיל את המערכת החיסונית בחולי סרטן עם גרורות מתקדמות. הדרוכר בגישה ביולוגית שבה משתמשים בתאי הדם הלבנים, הלימפוציטים, ובתוצרתם. מתברר, כי קבוצות לימפוציטים מסויימות „יוצרות קשר" עם קבוצות אחרות על ידי הפרשת חומרים כימיים המוכרים כיום כאינטרלוקינים. בתהליך מסויים ומורכב הופכים הלימפוציטים לתאים קוטלי סרטן.

בתחילת הניסוי היתה הפרדת הלימפוציטים של חולי סרטן מזרם הדם הכללי של החולה. לפני כשנה וחצי החל בשימוש בלימפוציטים שהופרדו מהגידול עצמו והוכח כי לימפוציטים אלה, הנמצאים בתוך הגידול, אמינים יותר בזיהוי תאי הסרטן מאשר תאים במחזור הדם הכללי, ובעלי כושר קטלני נגד הגידול ממנו בודדו.

הופעתו הצפויה של פרופ' רוזנברג בכינוס המחקר היום עוררה התרגשות רבה בקרב החוקרים והרופאים, בפרט נוכח הכוונה של הגורמים הנוגעים בדבר לנסות בעתיד הקרוב ביישום השיטה הביולוגית כאן.

סג"מ גיא גרינפלד הפצוע הצליח לשוחח עם הרמטכ"ל ואלוף פיקוד הצפון

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

סג"מ גיא גרינפלד מכפר סאלד, שנפצע קשה לפני כשלושה שבועות בפיגוע מכונית התופת בדרום לבנון ועקב פציעתו נגרמו לו קשיים בדיבור, החליף אתמול דברים עם הרמטכ"ל ועם אלוף פיקוד הצפון בעת שבקרו אצלו ברמב"ם.

גיא מאושפז במחלקה האורתופדית. עימו מאושפז סרן ישראל אסרף שנפצע אף הוא בפיגוע. מהנהלת בית החולים נמסר כי חל שיפור במצבם.

גיא נפצע בראש, ביד, בחזה, ברגל ובבטן. הוא נותח ברמב"ם שבע שעות על ידי שלושה צוותים רפואיים ברוטציה. ימים אחדים היה מחוסר הכרה ובני משפחתו, שלא משו ממיטתו, הקפידו לדבר אליו כל הזמן. כעבור זמן קצר הצליח להביע רצונו בכתיבה על פתקים. בימים האחרונים חל שיפור במצבו שהביא גם לשיפור בכושר הדיבור. אתמול, בעת ביקורם של הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד אצלו, הצליח, כאמור, לשוחח עימם.

דיקן הפקולטה לרפואה באונ' ב.ג.

לא נסכים להתחנן על חיי הפגים של הנגב

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

דיקן הפקולטה לרפואה באוניברסיטת בן גוריון בנגב, פרופ' שמעון גליק, תובע מהממשלה להזרים משאבים לבית הספר לרפואה בנגב ולחדול ממדיניות של קיפוח מתמשך כלפי המוסד.

בטקס הענקת תארי דוקטור לרפואה לבוגרי המחזור השמיני של בית הספר והשבעת המחזור החדש של תלמידי רפואה, שנערך השבוע, אמר פרופ' גליק: „לא נסכים להיות הפקולטה לרפואה הכי זולה במדינה, לא נסכים להתחנן יום יום במוסדות האחרים על חיי הפגים של הנגב ולזחול על הברכיים כדי לזכות בניתוח לב רחוק עבור חולינו. אנו דורשים להסתפח למדינת ישראל וכל מה שאנו מבקשים הוא שתושבי הנגב יקבלו את רמת השירותים שמקבלים תושבי תל אביב, ירושלים וחיפה. לא יותר, אבל גם לא פחות".

במהלך הטקס, בו נכחו מנכ"ל קופת חולים נחום פסה ומנכ"ל משרד הבריאות ד"ר יורם לס, קבלו 34 בוגרי המחזור השמיני של בית הספר את תוארי הדוקטור ו־50 תלמידי רפואה חדשים נשבעו את שבועת הרופא. כמו כן הוענק פרס למורה המצטיין לרפואה פנימית (על שם פרופ' משה רחמילביץ') לד"ר אילנה הרמן. כתלמיד המצטיין של המחזור נבחר ד"ר יונתן שפירא ובציון לשבח על פעילות בארגון פרוייקטים קהילתיים זכה ד"ר חיים יוספי.

מע"ת וקנס על 14 סוחרים ממזרח־ירושלים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

14 סוחרים ממזרח־ירושלים נידונו אתמול למאסר על תנאי וקנס על הפרת צווי סגירה ופתיחה של חנויותיהם.

באפריל השנה נעשה ניסיון לשבור את שביתת המסחר במזרח העיר בצווים. ב־23 באפריל קבלו הסוחרים צו לסגור את חנויותיהם, אך הם השאירו אותן פתוחות. למחרת הוצאו צווי־סגירה והם פתחו.

הי14 נעצרו ל־48 שעות והוגשו נגדם כתבי אישום. ביולי הפרו ארבעה מהם פעם נוספת את צו הסגירה שנשאר בתוקף והוגש נגדם אישום נוסף.

במהלך המשפט בקשו הסוחרים פעמיים מן היועץ המשפטי לממשלה לעכב את ההליכים נגדם, אך נדחו.

סניגורם, עו"ד אבו־עטה, ביקש להטיל עליהם קנס סמלי בטענה כי הם נתונים בין פטיש השבאב והאינתיפאדה לסדן החוק.

לעומתו ביקש ראש לשכת התביעות במשטרת ירושלים, סנ"צ שאול נעים, להטיל עליהם עונש מרתיע. הוא הסכים שיוטל עליהם מאסר על תנאי מאחר שאינם בעלי עבר פלילי.

השופט אהרון שמהה גזר על 10 סוחרים חודשיים מאסר על תנאי לשנתיים וקנס של 500 ש"ח ועל ארבעת הסוחרים הנוספים מאסר על תנאי דומה וקנס של 750 ש"ח.

ה„דרווישים" המחבלים מעזה נידונו למאסר עולם משולש

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

שלוש תקופות מאסר עולם ושנות מאסר נוספות גזר שלשום בית המשפט הצבאי בעזה על שני מחבלים מ„הפתח" שהיו חברים בחולייה דתית קיצונית שכינוייה 'דרוויש'. השניים — מחמוד מוחמד שהארה חסן, בן 32, ועומר מחמוד ג'עבר אל עול, בן 27, הואשמו ברצח שלושה תושבים ופציעת ארבעה משום שלדעתם שיתפו פעולה עם השלטונות. נוסף לכך, הרגו שוטר מקומי ופצעו איש שירות הביטחון. הם הואשמו גם בשוד 100 דולר, 150 דינר ותכשיטים. הנאשם הראשון הצהיר, כי עשה את הפשעים האלה כפי שמצווה הקוראן כלפי מי שאינם מאמינים, ובכלל זה היהודים, שהם „אויבי האיסלם".

„בגד עור" יחדש בקרוב את הייצור אחרי הסכם עם „כלל"

מאת יצחק פרידור, סופר „דבר" בעמק

„בגד עור", מפעל האופנה שבמגדל העמק, המושבת ארבעה חודשים, יחדש בימים הקרובים את הייצור לאחר שנציגי העובדים ומועצת הפועלים סכמו השבוע את הפרטים האחרונים עם חברת „כלל" ובכך התאפשרה חתימת החוזה המעביר סופית, תמורת שקל אחד, את את המפעל, שנסגר על ידי תשלובת „פולגת".

משה מלאך, מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי מגדל העמק, מסר אתמול ל„דבר", ש„כלל" תעמיד לרשות העובדים, תמורת הפיצויים המגיעים להם, כספים להון חוזר.

עוד נמסר שמועצת הפועלים ונציגי תאגיד העובדים ממשיכים במגעיהם עם שמחה פולוס, הבעלים הראשון של „בגד עור" והפועל עתה באיטליה, כדי שיקבל על עצמו את נושא השיווק.

המשימה הראשונה של התאגיד, שיפעיל מעתה את קווי הייצור, תהיה להשלים הזמנה של מעילי עור שייצורם הופסק כש„פולגת" סגרה את המפעל.

לחידוש העבודה ב„בגד עור" משמעות מיוחדת נוכח העליה התלולה באבטלה במגדל העמק. לדברי מזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים, מגיע עתה מספרם ל־680, מהם כ־500 מקבלי דמי אבטלה — עליה של כ־40 אחוז לעומת תחילת השנה.

ראש עיריית מגדל העמק, ח"כ שאול עמור, מסר אתמול שחברת „נשיונל סמי קונדקטור" עומדת להשקיע בקרוב עשרות מיליוני דולר בהרחבת המפעל במגדל העמק בגלל העליה המעודדת בתפוקה ובהזמנות המגיעות אליה מארצות מתועשות לתוכנות אלקטרוניות מתוחכמות. „סמי קונדקטור" תאפשר, לדברי עמור, קליטת עובדים נוספים מבין תושבי מגדל העמק. עוד מסר שמרכז ההשקעות, שאישר את תוכניות ההרחבה של „נשיונל סמי קונדקטור"; אישר גם לחברת „סטפי" הקמת מפעל בירה נוסף באיזור התעשיה של מגדל העמק.

מועצת הפועלים בעיר סבורה שכדי לפתור את מצוקת האבטלה יש לפעול דווקא להבאתה של תעשיה עתירת ידיים עובדות, לאו דווקא להרחבתו של מפעל עתיר ידע כמו „נשיונל סמי קונדקטור", שרק 50 מתוך 280 העובדים בו כיום הם תושבי מגדל העמק.

ההסתדרות דורשת מהממשלה לא להביא עובדים זרים

הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי קראה אתמול למשרד העבודה ולשירות התעסוקה להפסיק את מתן ההיתרים להבאת עובדים זרים לארץ ולהגביר את הפיקוח על העבודה הבלתי מאורגנת כדי לאפשר לעובדים ישראלים להתפרנס מעבודה גם באיזורי פיתוח. על כך מוסר דובר ההסתדרות.

יו"ר האגף חיים הברפלד דיווח על הקשיים הגוברים של מפעלים בענפים שונים, הן במגזר הפרטי הן בציבורי נוכח מדיניות ממשלתית שאינה יוזמת צעדים לצמיחה משקית ואינה מעודדת את הצרכים המקומיים.

סגן יו"ר האגף, אפרים דילוני, הביע תמיהה על כך שבימים אלה, כאשר תעשיות יצרניות קורסות זו אחר זו, כמו, למשל, „כיתן־דימונה", מקדיש שר התעשיה והמסחר אריאל שרון את עיקר מעייניו למו"מ הקואליציוני ואינו מקדיש מירב מאמציו למניעת התמוטטות מפעלים ופיטורי עובדים רבים, בעיקר בעיירות הפיתוח. דילוני אמר כי אם תהליך זה יימשך, הוא חרד שעיירות אלו יהיו לעיירות רפאים.

קריאה לתעשיינים

בהמשך הישיבה אמר הברפלד כי נוכח התרבות המקרים שבהם מנעו בעלי מפעלים, החברים בהתאחדות התעשיינים, מנציגי איגודים מקצועיים ומועצות פועלים את הכניסה למפעלים, פונה ההסתדרות אל ההתאחדות בתביעה לדאוג לכך שמקרים כאלה לא יישנו בעתיד.

דאגה

הוועדה המתאמת גם הביעה דאגה מן התוצאות, שכבר נראות לעין, ובעיקר בטווח ארוך, מהעדיפות הנמוכה שנותנת הממשלה להקצאת משאבים למוסדות המחקר וההשכלה הגבוהה ולמחקר ופיתוח הן בתחום הבטחוני הן בתחום האזרחי. הברפלד אמר כי תקציבים שאינם מופנים היום להכשרת מדענים וחוקרים וגימודה של מערכת המחקר והפיתוח בתעשיות הבטחוניות והאזרחיות ובחקלאות, יגרמו ללא ספק נזק בלתי הפיך בטווח של שנים אחדות.

הוא קרא לממשלה לשנות מיד את מדיניותה בתחום זה לפני שיהיה מאוחר מדי, כדי לשמור על כושר התחרות של התעשיה והחקלאות בשווקי חוץ ועל הרמה הגבוהה של צה"ל בכוח אדם ובציוד מול האיום החיצוני.

מדענים מצרים לחקר הימים הגיעו לכינוס משותף בארץ

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

משלחת מדעית מהמכון הלאומי המצרי לחקר אוקיאנוגרפי וביולוגיה ימית הגיעה שלשום לישראל לדיונים עם עמיתים ישראלים בתוכנית משותפת לפיתוח טכנולוגיה ימית, שנערכת בחסות הסוכנות האמריקאית לפיתוח בינלאומי.

מנכ"ל החברה לחקר ימים ואגמים ד"ר יובל כהן, המתאם את התוכנית בארץ, מסר שבראש המשלחת המצרית עומד ד"ר מ. אסאווי, והיא כוללת את בכירי המדענים המצרים בתחום, וביהם פרופ' נהר, חלוץ החקר המצרי בתחום הזה בים סוף.

ד"ר יובל כהן מסר שזו המשלחת המצרית הגדולה שהגיעה לארץ ובין השאר יקיפו הדיונים נושאים הקשורים בארבעה מחקרים חדשים בתחום הגנת החופים בים התיכון המזרחי, חקר הזרמים באריקציה לחידור גשמים ושני מחקרים בתחום חקלאות ימית. הסוכנות האמריקאית הקציבה בימים אלה שלושה מיליוני דולאר להמשך המחקרים המשותפים למשך שלוש השנים הקרובות.

הדובר מסר, שלארץ הגיעו גם מדענים אמריקאים והם ישתתפו בסדנא ובדיונים. האורחים ממצרים ומארה"ב יבקרו גם במוסדות של חקר ימים ואגמים באילת ובכנרת ובקיבוצים העוסקים בגידול דגים.

סופר 'דבר' מציין, ששיתוף הפעולה בין ישראל למצרים בתחום האוקיאנוגרפיה התחיל בשנת 1980 בעידוד האמריקאים שמממנים את הפרוייקטים. משלחות מצרים ביקרו בארץ, לראשונה, לפני שנה, ומשלחות ישראליות ביקרו במצרים פעמים רבות מאז התחלת שיתוף הפעולה.

נפתח משפט 4 מ־8 נאשמי ההונאה האמנותית

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

בבית המשפט המחוזי בחיפה נפתח אתמול משפטם של ארבעה מתוך שמונת הנאשמים בפרשת ההונאה האמנותית שבה זוייפו אלפי ציורים וליטוגרפיות של גדולי הציירים בכללם גוטמן, יאנקו, קסטל והולצמן.

משפטם של ארבעה נאשמים נוספים יישמע בבית המשפט המחוזי בנצרת וספיחי הפרשה יישמעו גם בבית המשפט בתל אביב. שמונת הנאשמים בפרשה הם: שלמה מגרה ואשתו אלונה, בן־ציון קידר, רונן יהונתן, שמעון פרץ, אלברט וראובן שדה ודוד תמרין. משפטם של אלברט וראובן שדה, אלונה מגרה ודוד תמרין הופרד ממשפטם של ארבעת האחרים והועבר לבית המשפט המחוזי בנצרת.

אתמול, בהיפתח המשפט בחיפה, הובאו לאולם 52 ציורים אשר לטענת התובעת, עו"ד רלי קריטור־גוטמן, מזוייפים וכן גם חתימות הציורים.

במהלך המשפט התברר כי אורחים רבים נפלו קרבן למעשי המרמה המיוחסים לנאשמים. אתמול נקבע כי המשפט יישמע שלושה ימים בשבוע בחודש הקרוב.

מאגר מים בחרמון ליצירת שלג

מאת סופר „דבר" בירושלים

קק"ל השלימה חפירת מאגר מים במורדות החרמון שישמש ליצירת שלג מלאכותי.

המאגר נחפר בגובה 1,630 מטר. הוא מחולק לשלושה חלקים ומצוי בפתחו של הארי. החלק הגבוה ביותר הוא מאגר שיקוע הקולט את המים הזורמים מפסגת ההר. כאן נעצרת מהירות המים, החול והסחף שוקעים והמים הנקיים עוברים בזרם איטי למאגר. במים אלה מבצעת קק"ל עבודות לאיטום הקרקע מפני חלחול כך שבעונת הגשמים הקרובה יהיה המאגר מוכן לקליטת מים.

במקום תוצב מכונה לקירור המים שתהפוך אותם לפתיתי שלג.

הפרויקט נעשה בשיתוף עם חברת הר החרמון והיזמים מקווים להאריך בדרך זו בחודש את עונת התיירות.

הם סבורים כי אפשר יהיה להשתמש במאגר לפעילויות נופש גם בעונות אחרות.

צו לפירוק „מטוויות דרום" באופקים

מאת אמיר רוזנבליט ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע, אליעזר ריבלין, הוציא אתמול צו פירוק למפעל „מטוויות הדרום" באופקים.

בבקשת הפירוק, שהוגשה לבית המשפט על ידי 60 העובדים באמצעות עורכת הדין גלילה הורנשטיין, נאמר כי העובדים הועסקו על ידי חברת „מטוויות הדרום". שעסקה בייצור חוטים ומוצרי טקסטיל עד 4 באוקטובר השנה, מועד בו פוטרו העובדים והחברה סגרה את מפעלה. „מאז ועד היום לא ניתן לבוא או לאתר את שמואל ברוו, המייצג את הבעלים בארץ וכנראה שהוא נמצא בחו"ל", נאמר בבקשת הפירוק.

עו"ד הורנשטיין ציינה בפני השופט כי החברה חבה לעובדים כספים על חשבון משכורות, תשלומים נלווים ופיצויי פיטורים בסך כ־300,000 ש"ח. לדבריה, מאז סגירתו, הוצאו מהמפעל סחורות ונעשו נסיונות פריצה לתוכו במטרה לגנוב ציוד וחומרי גלם. „לאור המצב המתואר לעיל", נאמר בבקשה, „מן הצדק לפרק את החברה ולמנות מפרק זמני שישמור על נכסיה. מתן הצו יאפשר לעובדים לפנות למוסד לביטוח לאומי כדי לקבל גמלה כחוק".

השופט נענה לבקשה והוציא צו פירוק שניתן בהעמד באת כוחם של העובדים ומזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אילוס.

אילוס מסר אתמול לסופר „דבר" כי בעקבות הצו בודקת מועצת הפועלים אפשרויות להפעלת המפעל מחדש, אם באמצעות יזם פרטי שירכוש אותו או בניהול עצמי של העובדים. לדבריו, מועצת פועלי אופקים שלמה השבוע כ־500 ש"ח לכל אחד מעובדי המפעל כדי לסייע להם בגלל אי־תשלום משכורות בחודשים האחרונים.

במהלך אסיפת עובדים שכונסה שלשום, הבטיח מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי אופקים, כי ייעשה הכל לפתוח את המפעל מחדש, כדבריו „גם אם הדבר ידרוש נקיטת צעדים קיצוניים כגון יציאה לרחוב והפגנת שרירים".

בלשכת העבודה באופקים רשומים היום 367 מובטלים, אולם להערכת מזכיר מועצת הפועלים, מספרם כ־500 איש, שכן חלק גדול מהם אינו מתייצב בשירות התעסוקה. „אנו קרובים אל הקו האדום שכן מדובר בכ־10 אחוז מכוח התעסוקה בישוב", אמר אילוס.

עובדי „כיתן"־דימונה דורשים להקפיא הפיטורים; מתכוננים למאבק ממושך; ההסת' מבטיחה סיועה; הוקפא לשבועיים המו"מ בקריית הפלדה

„כיתן"־דימונה

עובדי „כיתן"־דימונה ומועצת הפועלים המקומית תובעים מהנהלת החברה להקפיא לאלתר את 119 מכתבי הפיטורים שנשלחו לעובדי המתפרה לחודש כדי שאפשר יהיה להיכנס למשא ומתן מיידי על הבעיות העומדות על הפרק.

באסיפת עובדים סוערת שהתקיימה אתמול במפעל בנוכחות ראש עיריית דימונה, אלי הללי, ח"כ ז'אק אמיר, מזכיר מועצת פועלי דימונה יוסי ברבטול, יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות עליזה תמיר ומזכירת ענף הטקסטיל בהסתדרות אמירה דוטיאבוב, הוחלט עוד כי אם לא תיענה ההנהלה לבקשה ותעמוד על הפיטורים, יחריפו העובדים את המאבק, גם אם יימשך שבועות רבים.

המפעל חסום זה היום השלישי על ידי העובדים. כולם (580) מתגודדים בשער ומונעים כניסת והוצאת סחורות וכלי רכב. ועדי העובדים הגדולים באיזור, בהם של חברת „פוספטים בנגב" ו„טקסטיל דימונה" וכן מזכירי מועצות פועלים, הגיעו אתמול למפעל כדי להביע את הזדהותם ותמיכתם במאבק העובדים. עובדי המפעל נערכים לשביתה ממושכת ונציגי ההסתדרות הבטיחו אתמול את תמיכתם הן במימון חלקי של השביתה הן במציאת פתרונות אפשריים, אם וכאשר הדבר יידרש.

ראש העיריה הללי קרא לעובדים לצאת למאבק מלוכד תחת הנהגת מטה המאבק המיוחד שהוקם בעיר ההדיר מפני הידרדרות במצבה של דימונה. הוא הודיע כי אם אכן יימשך המאבק לאורך זמן, תבוא העיריה לקראת העובדים ותקפיא את חובותיהם במסים ובארנונה עד שמצבם הכלכלי ישתפר.

יו"ר ועד העובדים, אלי כנפו, תבע לפטר את הנהלת „כיתן"־דימונה בשל אי רגישותה למצבם של עובדים ותיקים במפעל, שלדבריו נתנו למקום את מיטב שנותיהם.

קריית הפלדה

המו"מ על עתיד מספר המפוטרים בקריית הפלדה יוקפא לשבועיים לפחות מאחר שבתקופה זו ייבחרו חברי ועד חדשים במפעל.

במסגרת תוכנית ההבראה והצמצומים שדורשת ההנהלה הוחלט לבטל את אחד משלושת הוועדים הפועלים כיום כך שיאוחדו הוועדים של הפקידים והמהנדסים. במקום 17 חברי ועדים שפעלו עד כה בשני הוועדים יכהנו חמישה חברי ועד בלבד בוועד החדש. זאת, נוסף על ועד הפועלים שהרכבו יישאר על כנו.

במקביל יצאה עיריית עכו בקריאה להנהלת „כור" ולמנכ"ל בני גאון להתחשב בייחודה של עכו כעיר מעורבת בעלת שיעור גבוה של הגירה שלילית וקשיי תעסוקה. זאת, בעקבות הודעתה של הנהלת „כור" כי בכוונתה לפטר עובדים נוספים ממפעליה באיזור.

העיריה פרסמה רשימה של מפעלים הנמצאים בקשיים. שניים מהם, „תגל" ו„תעשר", נסגרו וכן נסגר בית הספר החקלאי „יד נתן" שהעסיק כ־100 עובדים.

במסמך שנלווה לרשימה נאמר כי מפעלי „כור" התעשיה הקיבוצית („מילואות") מספקים תעסוקה לכ־2,500 עובדים. מרבית המפעלים באיזור נתונים בקשיים ורבים מהם דורשים לפטר עובדים נוספים.

על פי המסמך, הרשות לאמצעי לחימה (רפא"ל) נמצאת בגרעון של 100 מיליון דולר ובכוונתה לפטר 250 עובדים. „מילואות" בגרעון של כ־350 מיליון שקל; „מג" (שימורי דגים) נתון בקשיי נזילות ויש כדי אפשרות סגירה ופיטורי כ־50 עובדים: בקריית הפלדה יש גרעון של כששה מיליון דולר וההנהלה חורשת לפטר 140 עובדים: מתפרת האחים אילן נתונה בכינוס נכסים וייתכן כי תיסגר ו־90 עובדיה יפוטרו: „נעמן" צבר גרעון של מיליון דולר והנהלתו חורשת לפטר 30 עובדים.

עוד נטען כי המפעלים „פרוטרום", „צנורות המזרח התיכון", „ברבור", „המרכז האיזורי לקשיש" ו„זיקה" לייצור אלקטרודות מיטלטלים בין ספק איזון רווחי ובין גרעונות, חלקם בשיעור לא מבוטל.

„לפיד קרמיקה"

סופר „דבר" לענייני עבודה מוסר: מועצת פועלי תל אביב דרשה אתמול מהנהלת „כור" להיכנס למו"מ עם נציגיה ועם חברי ועד עובדי „לפיד קרמיקה" שמרחפת עליו סכנת סגירה.

הנהלת הקונצרן הודיעה בסוף השבוע למועצה כי אם ימשיך המפעל להפסיד, תיאלץ לסגרו. במפעל 84 עובדים.

לבקשת הוועד התכנס אתמול תא האיגוד המקצועי במועצת הפועלים. מחזיק התיק מרדכי נויביץ' מסר כי הוועד מוכן להסכם חדש לפיו יתחייבו העובדים להגביר את התפוקה בלי תוספת שכר.

אופנוען עלה על צעיר בתחנת אוטובוס ונמלט

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

הולך רגל, ארזן מחמוד (18) מעכו, נפצע שלשום קשה בשתי רגליו כאשר אופנוען עלה עליו ופגע בו בשתי רגליו בעת שעמד על השוליים בתחנת אוטובוס על כביש חיפה־הקריות ליד בתי הזיקוק והמתין לאוטובוס. נהג האופנוע נמלט.

שוטרי תחנת זבולון ועכו הקימו מחסומים בכל האיזור ואולם עד כה עוד לא נתפס. הפצוע הועבר באמבולנס לבית החולים רמב"ם בחיפה. נמסר כי מצבו, כאמור, קשה, אולם אין חשש לחייו.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנין. בגוש 6145 חלקה 577 רח' השר מלכה מס' 20 והיינו: הקלה של 6% משטח החלקה ו־10% קו.ב. בבניין צדדיים. על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרשה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

שר הביטחון
משתתף בצערו על
אלוף (מיל') מנחם (מנדי) מרון
במות הרעיה
אידה
ומביע תנחומיו למשפחה
יצחק רבין
שר הביטחון

לאלוף (מיל') מנחם (מנדי) מרון
משתתפים בצערך העמוק במות רעייתך
אידה
חבריך ב„דבר"

במלאת שלושים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו.
אשר נצר ז"ל
(ויצנייר)
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו בטכס גילוי המצבה ביום שישי ב' כסלו תשמ"ט 11.11.88 בשעה 12.30 בבית העלמין קרית טבעון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בבית המשפחה, רח' שושנים 35 קרית טבעון בשעה 12.00, ובמרכז טבעון בתחנת האוטובוסים בשעה 12.15.
לאה נצר
והבנים איתן ויאיר
תודה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
יוסף סמולה ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אשתי, אמי, אחותי וגיסתנו היקרה
אסתר ולדן
בת ר' אשר זליג לנדיס הכהן ז"ל
מרדזיבלוב — פולין
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי כ"ט חשון תשמ"ט 9.11.88 בשעה 2.00 אחר הצהריים בבית העלמין „הדרום" בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס ייצא בשעה 1.15 אחר־הצהריים מבית המנוחה רחוב השילוח 14 קרית שלום, תל־אביב.
השבעה בבית המנוחה.
אבלים: בעלה: שלמה
בנה: אבי
אחיה וגיסתה: מרדכי והלה לנדיס
גיסתה: חיה לנדיס
וכל בני המשפחה

במלאת שנה לפטירתו ללא עת
של יקירנו הבלתי נשכח
פז שגיא ז"ל
נפקוד את קברו ונתייחד עם זכרו
ביום ששי ב' כסלו תשמ"ט 11.11.88 בשעה 10.00
בבוקר בבית העלמין הדרום שבגבול חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער החדש.
המשפחה המתאבלת

במלאות שלושים יום לפטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר
יצחק גולדשלגר ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר,
יום חמישי א' בכסלו תשמ"ט 10.11.88 בשעה 14.30
בבית העלמין בחולון.
המשפחה

דבר של היום הוא דבר חדש

הנהלת קופת חולים
מחוז דן
הננו מודיעים בצער רב ובכאב
על פטירתה ללא עת של
החד' שרונה ויסמן ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
הנהלת מחוז דן
ועד העובדים
וציבור העובדים

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו
רחל קישקובר
במות אמה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברתנו רחל קליין
משתתפים בצערך העמוק במות
בתך ז"ל
תנובה אקספורט
ההנהלה והעובדים

לחד ולא חלק

לבנון, נאמר תכופות, היא ארץ ההתנקשויות. רק מהמר הרפתקני במיוחד יפתח בביירות, או במרג' עיון, סוכנות ביטוח־חיים שתנסה לגייס לקוחות דווקא בקרב הפוליטיקאים, העסקנים וראשי המיליציות העדתיות למיניהן. מי שמעמיד את כל יהבו על גודלו האישי של לבנוני זה או אחר, מבאשיר ג'ומאייל ועד סעד חדאד, עלול להרוויח משהו בראשונה אך להפסיד הכל לבסוף.

מאחר שלקח זה עלה לישראל בדמים מרובים, אין הגנת גבול הצפון תלויה על כתפיו הגברתניות של אנטואן לחד. קצין בכיר זה, שיצא לגימלאות מצבא לבנון והובא לפקד על "צבא דרום־לבנון", כוח־העזר המקומי של אזור־הבטחון, עושה מלאכתו נאמנה, לדברי אישים במערכת הבטחון של ישראל, אך הצלחת צד"ל ומידת תרומתו לבלימת הפיגועים בצפון אינן מותנות רק בהשראתו הפיקודית. בשנים האחרונות שיכנע צד"ל גם ספקנים רבים, כי התמוטטותו מול התקפות פלשתינאים ו"חיזבאללה" אינה גזירת־גורל. היו לצד"ל כמה הצלחות צבאיות נאות והפגנות מרשימות של רוח־הסתערות, לצד מינהגים לבנוניים מגונים של יחס כלפי שבויים ואוכלוסיה. לחד המארוני למד להלך גם עם קהילות שאינן נוצריות ובראשן השיעית. צד"ל תגבר, יש בו עתה גם יחידות שיעיות וצמח מתוכו רובד של מפקדי־שדה מיומנים, אם לא בהשוואה לצה"ל, כי אז לפחות מול אויביו המקומיים. יתכן שבין מפקדים אלה יש גם מולידי־בכוח ללחד, אם ייבצר ממנו לשוב לתפקידו, אף כי כולנו מאחלים החלמה מליאה.

אפשר לתהות כיצד מתיימר צד"ל לסוכך על הגבול הישראלי, אם אין מפקדו מצליח אף לאבטח את עצמו מהתנקשות. התשובה לכך כפולה: ראשית, צד"ל הוא רק רכיב אחד, "חוסך כוח" לצה"ל אם לא "מכפיל כוח" איכותי כאמצעים מתוחכמים, במערכת המסועפת של הגנת הצפון. שנית, אין חסימה הרמטית, לא באבטחה אישית ולא בגבולות ובגדרות. לבנון היא תופת, פעם במכונית ופעם באקדח. ראוי לזכור זאת ולברך על הסיכולים הרבים של מזימות־חבלה, שבזכותם מגיע רק שבריר מהמתוכנן לכדי ביצוע ופיגוע.

אינדונזיה / שירות „דבר"

עדיין מחזיקים במושכות

הגנראלים באינדונזיה איבדו קצת מכוחם, אבל עדיין מחזיקים במושכות. ואהונו, שנבחר בשבוע שעבר ליו"ר מפלגת השלטון, הוא לרוחם. הם לא אהבו את קודמו

באחרונה החלו הגנראלים, השולטים באינדונזיה מאז היותה למדינה עצמאית, לאבד מהשפעתם. סודהארמונו, למשל, נבחר במארס השנה לסגן־נשיא אינדונזיה בניגוד לרצונם. עתה התפטר סודהארמונו מתפקיד יושב־ראש גולקאר, המפלגה השלטת במדינה, לגנראלים [illegible] ואהונו (לרבים מן האינדונזים שם אחד בלבד).

גולקאר, שכינסה את הוועידה הארצית שלה השבוע, הוקמה על־ידי הצבא באמצע שנות ה־60, כדי לפעול נגד המפלגה הקומוניסטית (האסורה עכשיו). דעתם של הגנראלים היא, שבמשך חמש שנות מנהיגותו של סודהארמונו כיו"ר המפלגה, נתרככה קצת העמדה כלפי הקומוניסטים. פקידי בטחון טענו באחרונה, כי אחד מבעלי התפקידים במפלגת גולקאר היה בעבר חבר במפלגה הקומוניסטית.

נראה כי מה שהדאיג את אנשי הצבא עוד יותר הוא, שבימי סודהארמונו השקין, גדל מספר החברים במפלגת גולקאר ל־25 מיליון. בבחירות לפארלמנט בשנה שעברה גרפה גולקאר יותר מ־70 אחוז מן הקולות. לדעת משקיפים, היו הבחירות הוגנות למדי.

בעבר שקל אולי הנשיא סוהארטו לזכות את הסגן הנאמן שלו בעוד חמש שנות פיקוח על מנגנון הנצחון בבחירות של הממשלה. אם אמנם כך, הרי הוא שינה את דעתו. כנפיו של הגנראל כבר קוצצו. מנגנון המודיעין החשוף של הצבא פורק והוחלף בגוף פחות חזק. הצבא איבד גם כמה עמדות עסקיות רווחיות: בראש חברת „פרטאמינה", ענק הנפט של המדינה, עומד לראשונה אזרח. כפי הנראה החליט הנשיא כי זה מספיק.

הגנראלים מצידם חיזרו אחר צידים מגולקאר כדי להבטיח שסודהארמונו לא יזכה שוב במשרה. בחירתו של היושב־ראש החדש, ואהונו, מניחה את דעתם. כמו סודהארמונו, גם הוא גנראל־לשעבר, בן יאווה, אבל הוא, יותר מסודהארמונו, יכול לטעון לשייכות לזרם המרכזי של הצבא.

לואהונו אין בסיס־כוח עצמאי, וגם זה מתאים כנראה לצבא. אומרים שהיה פופולארי כמושל יאווה המזרחית. מאז הוא משמש מפקח כללי על הפיתוח. בזכות משרה זו יש לו גישה ישירה אל הנשיא, אבל הקשרים ביניהם הם גם אישיים וישנים יותר. הנשיא היה הממונה הישיר על ואהונו בימי הפיכת־הנפל הקומוניסטית ב־1965, שכשלונה סייע לגנראל סוהארטו לתפוס את השלטון.

ליושב־ראש החדש יהיה צוות חדש שיוכל לעבוד עמו: הקונגרס בחר ביותר מ־30 חברים חדשים לוועד המרכזי של המפלגה, המונה 45 איש. אם הצעה כלשהי שלהם לא תיראה לסוהארטו, הוא יכול להתנחם בכך שיש בידו וטו.

המהלכים של השבוע האחרון חידדו את הוויכוח בנושא שיש בו עניין תמיד: מי יירש את סוהארטו? הוא אומר רק שיורשו צריך לזכות בתמיכת המפלגה. הצבא היה מסכים לזה, בתנאי שהנשיא לא יהיה אזרח. כל זה די מעורפל. אבל לפני הנשיא לא תעמוד הברירה בין בחירה מחדש לבין פרישה עד 1993. אף שרווחו [illegible] כי הוא חושב לפרוש, איש לא יאמין בכך עד שיאמר זאת.

ליל הפרעות

בפרעות הכלל־ארציות שאורגנו על־ידי המפלגה הנאצית בליל ה־9 בנובמבר וביום המחרת כ„תגובה ספונטאנית" להתנקשות של הצעיר היהודי הרשל גרינשפאן בדיפלומט זוטר בשגרירות הרייך בפאריס, נהרגו כ־100 יהודים, 325 בתי־כנסת הועלו באש וכ־7500 חנויות יהודיות נשדדו ונחרבו. לא ידוע מי טבע את הכינוי „ליל הבדולח", ויש סברה שכך נקרא בפי תושבי ברלין עוד לפני שהתקבל על־ידי השלטונות הנאציים. באחרונה יש במערב־גרמניה מגמה להימנע מהשימוש במונח זה, המצניע את פשעי הנאצים באותה יממה, ולקרוא לאירוע „ליל הפרעות". על מונח זה מקפידים גם במזרח־גרמניה הקומוניסטית.

גרמניה, 9 בנובמבר / שלמה שפיר

1918 – 1923 – 1938

הפרעות ביהודים ב־9 בנובמבר 1938 המחישו, שהקיץ הקץ על כל אפשרות של קיום מיעוט יהודי, ולו גם מופלה לרעה ונרדף, ברייך הגרמני

ה־9 בנובמבר נהפך במאה זו ליום הרה־גורל בתולדותיה של גרמניה. ב־9 בנובמבר 1918, לאחר התמוטטות הקיסרות בתום מלחמת־העולם הראשונה, הוכרז על הרפובליקה הגרמנית. ב־9 בנובמבר 1923 נכשל נסיונו של אדולף היטלר לבצע הפיכה במינכן. בעקבות הכשלון החליט היטלר להשתלט על הרייך באמצעות הבוחרים, והדבר עלה בידו פחות מעשר שנים אחר־כך. ב־9 בנובמבר 1938 סייע זכר הפיכת־הנפל לנאצים בשלהוב היצרים ובביצוע הפרעות ביהודי גרמניה, על רקע ההתנקשות של הרשל גרינשפאן בדיפלומאט זוטר בשגרירות הגרמנית בפאריס. בתולדותינו זכור בעיקר אותו ליל פרעות (למעשה, הם נמשכו למחרת) שאנו מציינים עתה את יובלו. אך יש לו, כמובן, קשר עם שני האירועים שקדמו לו.

עם התמוטטות הקיסרות, לפני שבעים שנה, וצאתו של וילהלם לגלות בהולנד נפל עיקר האחריות השלטונית על הסוציאל־דמוקראטים, שבשנות המלחמה איבדו את אגפם השמאלי – הוא התקומם נגד הסולידאריות של מפלגתו עם מדיניות הממשלה הקיסרית ונגד התמיכה בתקציבי הצבא. קשת רחבה, מהסוציאל־דמוקראטים הבלתי־תלויים המתונים ועד לחלקים של הקאתוליות הפוליטית („המרכז") והליבראלים שמשמאל למרכז, איפשרה אישור חוקה דמוקראטית פארלמנטרית ומנעה מלחמת אזרחים בפועל, אך הפילוג במחנה הסוציאל־דמוקראטי ורתיעת מנהיגותה של מפלגה זו מניצול החודשים הראשונים שלאחר תמיכת הקיסרות לשם שינויים סטרוקטוראליים בכלכלה, במינהל, במשפט ובצבא הותירה את הרפובליקה הוויימארית ללא בסיס חברתי איתן. מחשש מופרז מפני המהפכנים הספרטקיסטים ואחרים אף העניק גוסטב נוסקה לגיטימציה לגיסות ה„פרייקור" הימניים, שסייעו לו לדכא את המהומות ולהשתלט על ברלין.

חלקים גדולים של הבורגנות הגרמנית, שפיגרה מבחינת התפתחותה הפוליטית אחרי מדינות מערביות תעשייתיות אחרות, והמעמדות העליונים מימי הקיסרות לא אבו להשלים עם הרפובליקה שקמה מתוך המפלה במלחמה וחיפשו אשמים ב„דקירה בגב". היסוסי הסוציאל־דמוקראטים להודות באחריותה של המדיניות הקיסרית לפרוץ המלחמה ולהתמשכותה עזרו בסופו של דבר להסתת הימין הלאומני (ולא הוא בלבד) נגד „התכתיב של שלום ורסאי". זה לא הפריע לאותו ימין לתלות את הקולר למפלה בסוציאל־דמוקראטים וביהודים: היטלר הרבה לדבר על הנקמה ב„פושעי נובמבר", אף כי חלקם של היהודים לא היה רב בצמרת הפוליטית בברלין שלאחר התמוטטות הקיסר.

שונה היה המצב בבוואריה. ראש ממשלתה הראשון לאחר התמוטטות המלוכה היה הסופר והעיתונאי היהודי קורט אייזנר, וזמן לא רב לאחר שנרצח בידי הרוזן ארקו הימני, קמה שם „רפובליקה מועצתית" בשתי מהדורות — האחת אנרכיסטית־אוטופיסטית והשניה קומוניסטית ממש. בשתי ההנהגות קצרות הימים, שעד מהרה חוסלו על־ידי הסירוד „הלבן", בלטו יהודים. סלידת האוכלוסיה הקאתולית השמרנית מ„האדומים" חרצה עד מהרה גם את גורלה של הממשלה הסוציאל־דמוקראטית, ומינכן והמדינה הבווארית כולה, שנשלטה בידי הימין, נהפכו לאבן־שואבת לכוחות הימין הקיצוני, הלאומני והגזעני, שהיטלר היה לדובר העיקרי, ואף לקרש קפיצה אנטי־רפובליקאי אל בירת הרייך. הפיכת־הנפל של היטלר, שאליו הצטרף המרשל לודנדורף הישיש, היתה מכוונת לנצל את המשבר החמור שפקד את כל המדינה הגרמנית. היא הוכשלה בידי שלטון הימין במינכן, בכל שזה לא היה לויאלי כלפי ממשלת הרפובליקה בראשותו של גוסטב שטרזמן. עם זאת נהנה היטלר מתנאים מועדפים בתקופת מאסרו הקצרה בלנדסברג, שאותה ניצל לכתיבת „מיין קאמפף". מכאן ואילך חיפש דרך שלא להתעמת עם הימין הלאומני והשמרני אלא ביקש למשוך אותו לצדו, לשם ערעור המשטר וסלילת הדרך להשתלטות הנאציונל־סוציאליסטים שבהנהגתו על הארץ.

זכר הפיכת־הנפל, שהתחילה במרתף הבירה והסתיימה בהדברת „הלוחמים הוותיקים" על־ידי משטרת בוואריה, סייע, 15 שנים מאוחר יותר, בנובמבר 1938, לשלהב את רוחות חברי המפלגה הנאצית במבצע־הנקם הארצי. ה„מבצע" היה תגובה על ההתנקשות בארנסט פום ראט, שמת באותו יום, 48 שעות לאחר שנורה בידי הרשל גרינשפאן. הנאצים כבר היו בשלטון זו השנה השישית ואף הספיקו לבצע באותה שנה את הקונסולידציה של שלטונם. הפרעות, אם כי אולתרו, תאמו את תהליך הרדיקאליזציה של המדיניות האנטי־יהודית ואת התכונה לקראת התפשטות נוספת. ההתאכזרות ליהודי גרמניה, הצתת מאות בתי־הכנסת, מעשי הרצח והגירוש למחנות־ריכוז, המחישו שהקיץ הקץ על־כל אפשרות של קיום מיעוט יהודי, ולו גם מופלה לרעה ונרדף, בתוככי „הרייך הגרמני הגדול". זה הבהיר גם מתקנות ההפרדה החברתית המוחלטת מהסביבה הגרמנית ומחיסול הפעילות הכלכלית היהודית, שיושמו אחרי הפרעות. עד פרוץ המלחמה היתה עדיין המגמה „טיהור" מרבי של גרמניה, על־ידי הגירה מואצת של רבבות יהודים שנהפכו לפליטים. עם פרוץ המלחמה והתרחבותה החל הגירוש מזרחה, במסגרת „הפתרון הסופי" ליהודי אירופה.

בעזרת השם / יעל פישביין

החינוך הדתי פורח

כ־30 אחוז מילדי ישראל לומדים בחינוך דתי וחרדי. כ־35 אחוז מהמורים־לעתיד לומדים בסמינרים דתיים. אפשר לשער איך תיראה הכנסת אחרי בחירות 1992

אילו טרחו הפוליטיקאים לסקור את מפת החינוך לפני הבחירות, התוצאות לא היו מפתיעות אותם. ללא מאמץ היו מבחינים, שכ־30 אחוז מילדי ישראל לומדים בחינוך הדתי לגווניו, שמערכת החינוך הערבית מקיפה כ־20 אחוז מהתלמידים ושרק כ־50 אחוז שייכים למערכת החינוך העברי הלא־דתי. במאמץ קל הם היו מבחינים שמערכת החינוך הדתי והחרדי, שהיתה שנים בתהליך של הצטמצמות, נמצאת בסימן של עליה והתרחבות. מספר התלמידים בחינוך העצמאי החרדי גדל בכ־23,000 ובחינוך הממלכתי דתי – בשיעור דומה. הפוליטיקאים היו אף נוכחים לדעת, שמגמת ההתרחבות קשורה לא רק בעניין הדמוגראפי אלא גם במשאבים המושקעים במערכת חינוך זו. למשל, יותר מ־35 אחוז מהמורים־לעתיד במדינת ישראל לומדים בסמינרים דתיים וחרדיים ובמכונים שליד כמה ישיבות. במלים אחרות, מגמת החילון נעצרה. אם הפוליטיקאים לא יביאו זאת בחשבון, הם „יופתעו" כפל־כפליים בבחירות 1992.

מערכת החינוך הדתי בארץ נחלקת בין החינוך הממלכתי־ציוני (20 אחוז מכלל התלמידים בארץ), לבין רשתות החינוך החרדיות (כ־10 אחוזים מכלל התלמידים). בחינוך הממלכתי־ציוני שולט המפד"ל ואילו החינוך החרדי מתפצל בין רשת החינוך העצמאי של אגודת־ישראל (6.5 אחוזים), לבין מוסדות חינוך חרדיים פרטיים, שחלקם מאוגדים ומנוהלים כעמותות (2.5 אחוזים מכלל תלמידי ישראל). הגדולה בהן היא רשת החינוך החדשה של ש"ס, שעדיין לא זכתה להיות מוכרת כרשת. כאחוז אחד של התלמידים לומד בתלמודי תורה ובישיבות, השייכות לפלגים חרדיים קיצוניים.

מידת המעורבות של המדינה בקביעת האידיאולוגיה החינוכית, תוכני הלימוד, אופני ההוראה, דרכי הכשרת המורים והניהול בפועל של מוסדות חינוך דתיים, שונה בכל מיגזר. המעורבות הרבה ביותר היא במיגזר הממלכתי־דתי. חוק החינוך הממלכתי, שהתקבל בשנת 1953, העניק לחינוך הממלכתי־דתי מידה רבה של עצמאות, אבל במשך השנים חלה שחיקה בעצמאות זו, בחלקה בגלל אילוצים ובחלקה מפני שמנהיגי החינוך הממלכתי־דתי הזדהו עם מטרות החינוך הממלכתי. כך, למשל, אף שהחוק מעניק לחינוך הממלכתי־דתי אפשרות לקבוע מטרות לימודיות ותכניות משלו, גובשו תכניות לימוד משותפות לחינוך הממלכתי והממלכתי־דתי, גם בתחומים שאפשר היה להניח כי אנשי החינוך הדתי ירצו לשמור בהם על ייחודם, כמו ספרות, אזרחות ואפילו חינוך לדמוקראטיה. מבחינה מינהלית החינוך הדתי כפוף לערוצי המינהל הממלכתי בדרגות הגבוהות, אך בדרגות הביניים ובדרגות הנמוכות מקיים החינוך הדתי ערוצי מינהל מקבילים לחינוך הממלכתי, ועומדים לרשותו תקציבים שאינם עומדים לרשות מערכת החינוך הממלכתית הרגילה.

החינוך הממלכתי־דתי נטל על עצמו, מטעמים פוליטיים וגם חינוכיים, את המשימה הקשה של קליטת בני עדות־המזרח, אך הוא שילם על כך מחיר כבד: תהליכים של התבדלות עדתית, מעמדית ודתית מערערים, בלי הרף, את יסודותיו. בני העילית האשכנזית המפד"לית החלו, כבר לפני 25 שנה, לברוח לפנימיות ישיבתיות, כדי לא ללמוד בבתי־ספר משותפים עם טעוני הטיפוח המזרחיים. בפנימיות הללו עוצבה התרבות הדתית־לאומנית, שמתוכה צמח גוש־אמונים. בתחילת שנות ה־80 הקימו הדתיים, בני המעמד הגבוה, רשת של בתי־ספר פרטיים, „נועם", שמשמשת אותם לאותה מטרה: התבדלות מבני המעמד הנמוך המזרחי. את התבדלותם הם מתרצים בטענה, שרמת החינוך התורני במסגרות החינוך הממלכתי־דתי אינה מספקת אותם. ההקצנה הדתית, המשולבת במגמות התבדלות מעמדיות ועדתיות, מתבטאת בדרישה להפרדה בין בנים ובנות מגיל צעיר, בהגברת הלימודים התורניים, בהחמרה בדרישות לשמירת מצוות מצד הצוות החינוכי ומצד התלמידים, ובהשגות על הלגיטימיות של השירות הצבאי לבנות.

מידת המעורבות של המדינה ברשת החינוך העצמאי של אגודת־ישראל היתה זעומה בתחילת שנות המדינה וגדלה בהדרגה במשך השנים. הדיבורים אמורים בעיקר בצד המינהלי אך גם בצד הלימודי. כ־80 אחוז בתוכני הלימוד בחינוך העצמאי נקבעים על־ידי המדינה. בשנות השמונים מסבסדת המדינה סיבסוד מלא את החינוך העצמאי. התלות הכספית של החינוך העצמאי במדינה הקנתה לפקידי המדינה שליטה מסויימת גם בצד הערכי, ביחוד בחינוך לכיבוד סמלי המדינה ועריכה והצבת מטרות ממלכתיות בחינוך.

חב"ד מקיימת רשת חינוך משלה ויש לה עצמאות מרבית, הן בבחירת מורים והן בבחירת תכניות הלימוד וספרי הלימוד. מינהלית היא מסופחת לחינוך הממלכתי־דתי והיא זכתה להכרה הן מצד צה"ל והן מצד מערכת החינוך, כמייצגת לא רשמית של המסורת היהודית. אלפי תלמידים וחיילים ביקרו במשך השנים בכפר חב"ד בערבי חג וכמועדים כדי לטעום „יידישקייט".

רשת החינוך של ש"ס היא תופעה חדשה בחינוך החרדי. זה כשנתיים היא מנהלת מאבק חורמה עם רשת החינוך העצמאי של אגודת־ישראל על עצם קיומה. הרשת קמה בישובים עם ריכוזים גבוהים של בני עדות־המזרח, שיש בהם מנהלי מוסדות חינוך חרדיים ממוצא מזרחי, שהודחו כאנשי ש"ס. כיום היא מקיפה כ־80 מוסדות, בעיקר גני ילדים וכיתות א', ומנסה לזכות בהכרה כרשת וליהנות ממימון מלא מטעם המדינה. שר החינוך יצחק נבון דחה עד כה נסיונות אלה בטענה, כי לא יתכן להקים רשת חינוכית שהמסר שלה הוא עדתי. סביר להניח שאחרי הבחירות המצב ישתנה.

כ־10,000 ילדים לומדים במוסדות חינוך חרדיים פרטיים, הכלולים בסיווג „מוסדות פטור מחוק חינוך חובה". מוסדות אלה אינם מוכנים לקבל הנחיה כלשהי לגבי תוכני הלימוד ושיטות ההוראה, אבל הודות להסכמים פוליטיים המדינה תומכת בהם כספית, מכירה בהם כבמוסדות חינוך ונמנעת מלהגיש תביעות פליליות, על־פי חוק חינוך חובה, נגד הורים השולחים את ילדיהם ללמוד בהם.

בציבור החרדי מייחסים חשיבות עצומה לחינוך. את התערבות המדינה הם דוחים מטעמים אידיאולוגיים ואין מניחים לנציגיה להיכנס לתוך מוסדותיהם ולבדוק את המתרחש. משום כך החינוך החרדי הוא במובנים רבים ארץ לא נודעת. מה שידוע הוא, כי השכבות הנמוכות של בני עדות־המזרח נקלטים בו היטב, מפני ששיטות הלימוד המסורתיות וההנהגות בו אינן מדגישות את הפער בין בית־הספר לבית ההורים. האווירה במוסדות אלה היא סמכותית, שיטות הלימוד מתבססות על שינון וחלקם של לימודי המדעים והמתימטיקה קטן, מה שמגדיל את סיכויי ההצלחה של בני השכבות הנמוכות.

המדינה הגדילה במשך השנים את תמיכתה הכספית במוסדות החרדיים, בלי להגדיל את מעורבותה בהם. תופעה זו תתרחב, ככל הנראה, בעתיד. סביר להניח שאחת התוצאות המשמעותיות של הבחירות תהיה, ששוב לא יוכלו חוקרי חינוך רציניים להתעלם מהמיגזר הזה.

ליל הפרעות / דני צדקוני

שוסטר זוכר

מבחוץ שמע הנער יהודה זכוכיות מתנפצות, הלמות מגפיים וצעקות שיכורים. להבות האדימו את השמים

יהודה שוסטר אינו יכול לשכוח את עשרים וארבע השעות הללו שכונו „ליל הבדולח". בחוברת דקה, שיצאה בהוצאת הארכיון של קיבוץ מפלסים, הוא מספר עליהן לחברי המשק ולבניו:

בשתיים לפנות בוקר נשמעו מכות על דלת הבית. כשפתחה אמו את הדלת, ניצבו מולה שני אנשי אס.אס. שבאו לקחת את הבעל והאב נתן. מבחוץ שמע הנער יהודה זכוכיות מתנפצות, הלמות מגפיים, צעקות שיכורים וקולות תרועה של אוהדים ובוזים. בית הכנסת ששכן בכיכר המרכזית של העיר הועלה באש. הלהבות האדימו את השמים. כל הלילה השתוללה האורגיה האנטישמית המאורגנת. כל הגברים היהודים מגיל 15 עד 85 נעצרו ועמם כל הנשים שלא היו להן ילדים קטנים. מרביתם הושארו במעצר יום שלם.

בעשר בבוקר נשמעו בחדרי המעצר פיצוצים. היו אלה הדי פיצוצם של בתי הכנסת. לאחר זמן הוטל על יהודי קהילת שמלקלדן לשלם את הוצאות ניקוי המגרש שעליו עמד אחד מבתי הכנסת המפוארים שלהם ואת הנזקים שגרם הפיצוץ לרכוש השכנים. יהודים רבים, ובהם אביו של יהודה, נרתמו כמו סוסים לעגלות שעליהן הועמסה הפסולת שנערמה ליד החנויות היהודיות שנבזזו.

ב־21 בנובמבר חזר אביו של יהודה מן המעצר. ב־21 בדצמבר 1938 הפליגה המשפחה מנמל האמבורג לארגנטינה. את זכרונות „ליל הפרעות" המתומצתים הללו סיפר שוסטר לפני 45 שנה בהיותו חניך תנועת „דרור" בעיר באהיה־בלנקה בארגנטינה. הם פורסמו בעתון התנועה „ואנגרדיה ג'ובניל" וארכיון מפלסים הוא שחשף אותם עתה. שוסטר מציין שעשרים וארבע השעות הנוראות בהייז היו כאין וכאפס לעומת הזוועות שהתרחשו באותו לילה זכור לשמצה ולדראון בקהילות יהודיות אחרות בגרמניה. „אצלנו לא שברו דלתות ורהיטים, לא אנסו נשים, לא פגעו בילדים ובזקנים ולא סחבו את האנשים ברגליהם על המדרכות".

אחרי חמישים שנה קשה לשוסטר לקרוא את מה שכתב אז בארגנטינה על החוויה הקשה שעבר חמש שנים קודם לכן בגרמניה. הוא מודה שחלק מהדברים נשכחו ממנו. אז, בהיותו צעיר בן 16 בארגנטינה, עדיין לא ידע יהודה שוסטר את ממדי השואה. יתכן, הוא אומר, שלאור מה שנגלה אודותיה חלק מהדברים שעליהם הוא מספר נראה היום נאיבי וחסר חשיבות. אבל כך הוא הרגיש אז. כשהתבקש על ידי אנשי הארכיון של קיבוצו לתרגם את הדברים מספרדית לעברית, החליט שוסטר להשאירם כפי שהבין אותם אז כחניך צעיר בתנועת „דרור".

פרשנות משפטית / אמנון לורד

בחירות חוזרות

אחד המאפיינים הבולטים בבחירות האחרונות הוא מספרן הרב של הידיעות על זיופים, אפילו הצבעת מתים, נוסף על השבעות, החרמות, התחמות ו„כישופים" למיניהם, שנעשה בהם שימוש בתוך מערכת הבחירות. אלה, ללא ספק, הם עבירה על הוראות חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט־1969 ועל הוראות חוק העונשין, תשל"ז־1977. חבל שמי שמצא לנכון להזדרז ולהגיש הצעת חוק בעניין ה„חרמות" לא בדק חוקים אלה קודם לכן: סעיף 192 לחוק העונשין קובע עונש חמור לכל מי שעוסק באיומים בדרך של פגיעה בגופו, חירותו, נכסיו, שמו הטוב ופרנסתו של אדם, מתוך מטרה להפחידו או להקניטו. ואילו סעיף 122 לחוק הבחירות קובע, בין היתר, חמש שנות מאסר למי שמאיים על בוחר בגרימת נזק, לו או לאדם אחר, אם הבוחר יצביע או יימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת.

יש סעיפים נוספים רבים, הרלוואנטיים לעניין, ועבריינֵי בחירות בתחומים מסויימים צפויים לעונשי מאסר ארוכים. אולם מה על תוצאות הבחירות? ברור שמספר רב של העבירות הללו עשוי לשנות תוצאות במישרין (זיופים, איומים, הצבעת מתים) ובעקיפין (עבירות על חוק הבחירות: דרכי תעמולה, תעמולת עובדי מדינה וכו'). חוק הבחירות לכנסת ברור לחלוטין בסוגיה השניה – אין כל סעד שיינתן לרשימה הרואה עצמה נפגעת מהשפעות עקיפות, למעט הענשת העבריין עצמו.

לגבי עבירות ישירות, שאפשר לשייכן לקלפי מסויימת, יכול כל בעל זכות בחירה להגיש ערעור לכנסת (סעיף 86 לחוק הבחירות) וזאת באחת הטענות הבאות: הבחירות בקלפי הנתונה התקיימו שלא כחוק או שהיה פגם במהלך הבחירות או בניהולן, בדרך שעלולה להשפיע על תוצאות הבחירות או שהמאנדטים לא חולקו כחוק. ערעור, כאמור, יש להגיש בתוך 14 יום מיום אישור התוצאות על־ידי ועדת הבחירות המרכזית (9.11) ואילו הכנסת (שעל החלטתה לא ניתן לערער) רשאית להורות על בחירות חוזרות באיזור קלפי מסויים ולהכריז אחרי עריכתן (וזאת על־פי התוצאות החדשות) על כך, שפלוני לא נבחר ואלמוני בא במקומו.

הדמיון אינו מוצא לו מנוחה למקרא הידיעה, שרשימת „דגל התורה" קיבלה את המאנדט השני שלה בגלל הפרש של 20 (כן, עשרים) קולות בלבד.

האם, נוכח התיקו בין הגושים הגדולים והמשא־ומתן הקואליציוני המסובך המתנהל בימים אלה, יש סיכוי שהזכות הנתונה בחוק אכן תנוצל?

חשבון נפש / דני צדקוני

המערך יורד בדרום

אף שהמערך הציב ברשימתו לכנסת מנהיגות מזרחית צעירה מערי הפיתוח בדרום, הוא ספג שם, פרט לשדרות הקטנה, מכה קשה. התקווה הגדולה נכזבה, לפי שעה

בנפת אשקלון מתגוררים כ־150,000 תושבים. כלולים בה הערים אשדוד, אשקלון, קריית־גת; הישובים קריית־מלאכי ושדרות, שהם ישובים עירוניים במעמד של מועצות מקומיות, וכן מושבים וקיבוצים. לכנסת ה־12 שלחה נפה זו שמונה נציגים: דוד מגן, משה קצב ויגאל הורביץ מהליכוד: עמיר פרץ, אלי דיין, אפרים גור ואברהם כץ־עוז מהמערך, ואריה גמליאל מש"ס. לא היה בארץ איזור, פרט לתל־אביב וירושלים, שזוכה לייצוג כזה. אילו זכתה „התחיה" למספר המאנדטים שציפתה לו, היה מצטרף לחבורה הזו גם חה"כ היוצא גרשון שפט. ספק אם שמונת הנבחרים של הנפה יקימו בכנסת לובי דרומי, אבל אין ספק שהם עשויים להביא לאזורם תועלת במידה זו או אחרת.

בשעה שיש ערים גדולות בישראל החסרות כל ייצוג בכנסת, זכתה העיירה הקטנה שדרות לשני ח"כים – עמיר פרץ, ראש מועצתה, והרב אריה גמליאל, מנהל אחת הישיבות בה. אילו הסתמכו על כוחם האלקטוראלי בלבד, יכלו בוחרי שדרות להכניס רק שליש מאנדט לכנסת.

גם לאשקלון יהיה נציג בכנסת החדשה, כפי שיהיו לאשדוד, לקריית־גת, לקריית־מלאכי, לקיבוצי האיזור (כץ־עוז) ולמושבים (יגאל הורביץ).

אין זה סוד שמפלגת העבודה קיוותה, בעזרת הייצוג הרחב שהקצתה לאיזור, לחולל מפנה אלקטוראלי בערי הנפה. היא ציפתה שמועמדים כמו אלי דיין, ראש עיריית אשקלון, שהוא גם דתי, גם צעיר, גם מרוקאי, או כמו אפרים גור, ממלא־מקום ראש עיריית אשדוד, שהוא גם גרוזיני, גם צעיר, גם יפה – ימשכו קולות רבים למערך. התקוה נכזבה, וההרגשה שם קשה. מכל ערי הנפה, רק בשדרות גדל שיעור ההצבעה בעד המערך. בכל המוקצות העירוניות האחרות ירד כוחו.

בשדרות גדל שיעור המצביעים בעד המערך מ־22.9% בבחירות הקודמות ל־28.3% הפעם. הליכוד ירד בה מ־45.7% ל־39%. ש"ס קפצה שם מ־5.5% בבחירות הקודמות ל־15.5% עתה. המפד"ל, שבעבר היתה לה אחיזה חזקה בשדרות קיבלה הפעם 4.3%, גידול זעום בחצי אחוז. מפלגתו של רובינשטיין השיגה שם הישג יחסי נכבד – 3.5%. מפ"ם ור"צ לא הגיעו ביחד לאחוז. גנדי זכה ב־1.8%. נראה שנהנה מקולות רבים שהיו מיועדים לכהנא. רפול קיבל פחות מחצי אחוז.

בעיירה קריית־מלאכי ירד המערך מ־21.8% בבחירות הקודמות ל־15.7%. השתייכותו של ראש המועצה, יוסף ועקנין, ל„יחד" לא תרמה לו דבר. אפשר להתנחם בירידה הגדולה שהיתה מנת־חלקו של הליכוד בעיירת מגוריו של השר קצב – מ־44.4% ל־35.2%. הסיבה ברורה – הרבי מלובאביץ'. אחת השכונות הגדולות בקריית־מלאכי, נחלת הר חב"ד, צייתה להוראתו של הרבי והצביעה ג'. אגודת־ישראל קיבלה שם 30.3%, לעומת 1.1% שקיבלה בבחירות הקודמות. ש"ס קיבלה שם 7.5%, פי שניים משקיבלה בבחירות הקודמות, מפד"ל קיבלה 4.7%. המפלגות האחרות קיבלו שברי אחוז בלבד.

בקריית־גת הפסיד המערך כ־6% מקולותיו ובסך־הכל הצביעו בעדו כרבע מבעלי זכות הבחירה בעיר. בעד הליכוד הצביעו 41.1%. אגודת־ישראל זכתה בקריית־גת ב־13%, פי שניים מש"ס.

חלק הארי של תושבי הנפה מרוכזים באשקלון ובאשדוד. שם גם הריכוזים הגדולים של עולי גרוזיה, שבהם ציפה המערך לתמיכה משמעותית, בשל הצבת בן העדה, אפרים גור, תושב האיזור, ברשימתו, וכן בזכות מועמדותו של עמיתו אלי דיין. הנתונים הבאים מעידים, שלא זה מה שקרה.

(באחוזים)

	אמ"ת	מח"ל	ש"ס	ג'	ב'
אשקלון	24,9 (26,6)	42,1 (46,3)	7,5 (3,9)	6,5 (0,4)	5,8 (4)
אשדוד	23,7 (26,6)	40 (44)	13,1 (6,6)	8,7 (2,6)	2,0 (1)

כדי להשלים את התמונה, הנה התוצאות העגומות שהשיגו בהן שאר המפלגות:

	התחיה	מפ"ם	שינוי	ר"צ	ע"ך	גבזי	רפול
אשקלון	4,2 (3,2)	0,7	0,8	2	0,5	2	1,5
אשדוד	2,4 (2,8)	1,1	0,7	1,6	1,5	1,5	1,5

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

לפחות שתיים

"למעלה מ־50% מבעלי זכות בחירה לכנסת היו נשים שבחרו לכנסת ה־12 ולפיכך מגיע להן יצוג בממשלה הבאה של לפחות שתי נשים בתפקידי שר בממשלה", זאת אמרה רות לב מזכירת נעמת בירושלים בכנס נשים שהתקיים בבית נעמת בבירה. לדברי הגב' לב, יצוגן של הנשים בכנסת ה־12 הוא מהנמוכים מכל 12 הכנסות, ויש הכרח שכל ממשלה שתורכב אם ע"י המערך, או ע"י הליכוד, תהיינה שתי נשים שתוכלנה לטפל בעניינים חברתיים וכלכליים שיש להם נגיעה לנשים. בעקבות כנס זה, שיגרה רות לב לראש הממשלה יצחק שמיר ולממלא מקומו שמעון פרס את תביעת נעמת ירושלים בדבר יצוג שתי נשים לפחות בממשלה הבאה.

ספר ראשון

ספר ראשון על תולדות חייו של השיך אמין טריף מהכפר ג'וליס, המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית בישראל, הופיע אתמול ועותק ראשון ממנו הוגש בטכס חגיגי לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. את הספר כתב טריף עבדאללה סליב. נבון אמר בטכס כי כל ישראלי חייב לדעת כי היה זה השיך טריף שבא לדוד בן־גוריון ותבע ממנו לגייס את הצעירים הדרוזים לצה"ל. שר החינוך הבטיח את סיועו של משרד החינוך בתרגום הספר החדש לעברית. בתמונה: המחבר מגיש את הספר לשר.

צילום: רוני נעמן

חוסנו

3,200,000 תושבים עד גיל 40 חוסנו במהלך 3 שבועות המבצע לחיסון נגד מחלת הפוליו כך מסרה אתמול שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, במהלך כנס לסיכום המבצע שנערך בביה"ח תל השומר. השרה מסרה כי בעיות הביוב בכל רחבי הארץ טרם באו על פתרונם ומהוות סכנה להתפרצות מחלות שונות ובכללם מחלת הפוליו. במבצע הפוליו השתתפו 3,000 עובדי מערכת הבריאות, 1,000 מתנדבים ועוד כ־1,500 עובדי הרשויות המקומיות והעיריות.

חברת "תבלי המאגדת בתוכה את בנק דיסקונט להשקעות ואיניסד כבל "טיוי" קיבלה השבוע את האיכון לשידורי טלויזיה בכבלים משר התקשורת לאזור אשדוד אשקלון. בתמונה: שר התקשורת גד יעקבי, מעניק את הזיכיון לדב תדמור, מנכ"ל בנק דיסקונט. משמאל ראש עיריית אשקלון, אלי דיין, ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי, וראש המועצה המקומית קרית מלאכי יוסי ועטנו.

צילום: ישראל סימיונסקי. יפפא

סגן נשיא

פרופ' רות ארנון (בת־מונה) מונתה לתפקיד סגן נשיא מכון וייצמן למדע. על כך הודיע אתמול פרופ' חיים הרי, הנשיא הנבחר של המכון, במושב הכללי ה־40 של מועצת המנהלים. פרופ' ארנון, מהמחלקה לאימונולוגיה כימית, המכהנת כדיקן הפקולטה לביולוגיה, תשמש גם כממלאת מקום הנשיא בעת העדרו. אחד מהישגיה המדעיים קשור לפיתוח "קופ 1" (חומר נסיוני לטיפול בטרשת נפוצה) יחד עם ד"ר דבורה טייטלבוים, ופרופ' מיכאל סלע. פרופ' ארנון תרמה לחקר הסרטן והיא עומדת בראש מרכז מקארתור לביולוגיה מולקולרית של מחלות טרופיות. על הישגיה המדעיים הוענק לה פרס רוברט קוך למדעי הרפואה (1979) ופרס חימנז דיאז (1986). פרופ' ארנון חברה בארגונים מדעיים בינלאומיים רבים, ובשנים 1983–1986 כיהנה כנשיא הפדרציה האירופית של האגודות האימונולוגיות.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

צלב בכניסה

נפתלי שטורם מ"מ מזכיר ההסתדרות בירושלים הוא אחד היהודים הבודדים ששבב ב־9 בנובמבר 1938 – ליל הבדולח – היום – לפני 50 שנה – בין הריסות בתי הכנסת, כשלנגד עיניו שריפות ענק וזגוגיות שבורות מכל עבר. מספר שבועות לאחר ליל הבדולח עלה לישראל והוא בן 14. השבוע חזר נפתלי שטורם לברלין, אך בדרכו לברלין הוא שהה באיזור אלפתסינה באיטליה, שם מצוי בית הקברות היהודי – ובו קבורים חיילי הבריגדה היהודית שנפלו באיטליה ועל שורותיהם נמנה נפתלי שטורם. להפתעתו ולתדהמתו בכניסה לבית הקברות באלפונסינה ניצב צלב בגובה 4 מטרים. אומר נפתלי שטורם: "אין שום סמל וסימן שבבית קברות זה טמונים עשרות חיילים יהודים שהגנו בנפשם על אירופה ונקברו באיטליה, אך על מספר מצבות כתובה המלה פלסטיין עם מגן דוד בציון המלים: התגייס ע"פ דרישת המוסדות הלאומיים. שטורם פנה בעקבות זאת, לארגון החיילים המשוחררים וביקש לשנות את המצב כדי לשמור על כבוד המתים. בתמונה: נפתלי שטורם בבית הקברות.

מהפכה בקופ"ח

מהפכה בטיב השירות בקופ"ח מתחוללת עם הכנסתם של מחשבים אישיים לחדרי רופאי הקהילה של קופ"ח הכללית. מחשבים ראשונים כבר פועלים במרפאות. המחשב מסוגל להנפיק דו"חות רפואיים בלחיצת כפתור, הוא מדווח לבית המרקחת איזה תרופות להכין לחולה, מציג גרפים על מצב בריאותו של החבר ומאפשר לרופא מתן שרות מהיר ומתקדם.

בתערוכת האמנות הרוסית שנפתחה השבוע במוזיאון תל־אביב נכחו ראש עיריית ת"א שלמה להט (מימין), מוקי דגן, דובר המוזאון, ויעל דיין.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

"חצי האמת" של ידלין

אהרון ידלין במאמרו "השקעה חיונית בעתידה של ישראל" ("דבר" 24.10.88) תולה את אשמת קריסת המיגזר המושבי והקיבוצי בגורמים מחוץ למסגרת התנועות הקיבוציות, כלומר, שמזכירות "התנועה הקיבוצית המאוחדת" מתגלית כ"כבשה טהורה", שאין לה יד במפולת שפקדה את תנועתנו בשנים האחרונות.

כוונתי למוטט את בניין הקלפים שבנה אהרון ידלין, ולהציג מולו 4 עובדות שבהם בשלותה של מזכירות התקי"ם מתגלה בכל עוצמתה:

עובדה מס' 1: הסתבכותו של התק"ם בפרשת דוד בלאס. עובדה מס' 2: הניהול הכושל של התשלובת הקיבוצית "מילואות" על־ידי אושי פרידמן, שגרם לחובות בסך של 390 מיליון ש"ח. והשאלה היא: איך הסכימו 29 קיבוצים, במשך כל כך הרבה זמן לאכול קש. עובדה מס' 3: פרשת סגירת המפעל לייבוש פירות "פרי העמק" במגדל העמק בשל חוב בסך עשרות מיליונים דולרים בחלקו של המושבים וזדנו של הקיבוצים. נצטט את דבריו של עו"ד יוסף רונן מעידתו ב"דף הירוק" (16.7.88): "יש להצטער שהקיבוצים חתמו על ערבויות, מבלי לבדוק כיסודיות למה ניתנו ומה עשו בכספים שנתקבלו". עובדה מס' 4: שר החקלאות א. נחמקין שהוא איש מושב וסגנו אברהם כץ־עוז, חבר קיבוץ נחל עוז, שידעו על הכל ולא עשו דבר כדי לבלום ביד את המפולת.

המסקנה ברורה: חצי האמת – שרק הקיבוצים אשמים – היא האמת לאמיתה.

דוד מנור
קיבוץ יפעת

בכל זאת א"י הסדן

במאמרו "של מי הארץ" ("דבר" 7.10.88) "מתאמץ" אברהם בורג להוכיח, כי ארץ־ישראל לא ניתנה לנו בכל מחיר ובכל תנאי. והנה תמצית "הפנינים" להוכחת דעותיו הלאומיות היסטוריות של א. ב.: א) העם היהודי לא קם, לא נוצר, ולא יצר בארץ־ישראל. ב) אברם גילה את אמונת היחיד – בבבל, ארץ שני הנהרות. ג) יעקב הפך את המשפחה העברית למשפחה מרובת שבטים – בחרן. ד) שבטי ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאוד מאוד – במצרים. ה) התורה – המניפסט היהודי הנצחי ניתן איי־שם במדבריות סיני, מחוץ לכל גבול מובטח. ו) התורה שבעל־פה לא היתה הופכת למה שהיא מבלי גלות בבל. ז) ואפילו הציונות המודרנית נוצרה כצורך קיומי דוחק בגולה... ארץ־ישראל "קובע" א. ב. לא היתה הסדן וכית היוצר של היהדות...

ראשית – עובדה היא, אברהם בורג, כי התרבות האנושית המוסרית האוניברסלית של גדולי אישינו ונביאינו: עמוס, ישעיהו, ירמיהו ועוד המקובלת והמכובדת על־ידי עמי התרבות בעולם – נוצרה על אדמת ארץ־ישראל. שבטי ישראל היכו שורשים עמוקים בארץ הזאת. בית ראשון – הסמל הלאומי ריבוני דתי של עמנו שהוקם על־ידי המלך שלמה היה קיים כ־430 שנה; בית שני שנבנה על־ידי עולי בבל בהשראתה של ממלכת פרס, "הצהרת כורש", היה קיים כ־580 שנה.

מאות רבות בשנים חי העם היהודי על אדמתו בארץ־ישראל, עמל ופיתח תרבות קיומית יישובית, חקלאות מתקדמת מאוד באותה תקופה בנוסף לחיי הרוח, המוסר והצדק – לזאת הסיפו, חינכו והוכיחו נביאי ישראל. הלזאת תוסר קשרים וזכויות היסטוריות ייקרא?

ובתקופתנו אנו – הצהרת בלפור והחלטת האומות המאוחדות משנת 1947 מוכיחות, אברהם בורג, כי לעם היהודי זכויות היסטוריות שורשיות ומבוססות על הארץ הזאת – ארץ־ישראל.

ישראל פולישצוק
בית עזבר

הביעו תמיכה בפרס

לאור אסון בחירות 88 כל מי שחרד לגורל תהליך השלום ולעתידה של ישראל כמדינה דמוקרטית מתקדמת וחופשית – מן הדין היה להביע מיד תמיכה ללא עוררין במנהיגותו של שמעון פרס, המנהיג האחד המשמיע כרגע את הקול הברור ביותר לשלום. ולמען עתידנו (וגם למען השם) הפסיקו עם חיפושי האשמים והחלפת המנהיגות ושאר דיבורים חסרי אחריות, כי אין היום איש טוב ממנו, ומוטב שנודה בכך ומוטב שנתאחד סביבו ומוטב שנבין שזו לא היתה מערכת הבחירות האישית שלו. היא היתה של כולנו. ואשר קרה בה – קרה לכולנו. ואשר יקרה בעתיד יחול על ראשנו ועל ראשו כאחד.

איתי לנדסברג
תל־אביב

אי־ידע מעוות

בימים אלה הגיע לידי גיליון מס' 42 של "ביוזויק" ובו קטעים מן הראיון עם הסופר הנכבד א.ב. יהושע.

יורשה לי לצטט את השאלה הלפני אחרונה שם ואת תשובת המרואיין (בתרגום חופשי).

"ביוזויק": "האם אין אפילו ליונים בישראל חששות שעלולות להיווצר בעיות אם תתקיימנה שתי מדינות – ישראלית ופלשתינאית – זו לצד זו"?

א.ב. יהושע: "יהיו להם בעיות. מכיוון שהאינתיפאדה איננה מייצגת אתגר פוליטי בלבד, אלא גם אתגר כלכלי. הערבים הללו השתכרו 2 ש"ח ($ 1.20) לשעה בעוד שבני הצעיר הרוויח 4 שקלים. זו היתה אחת הסיבות המלוכלכות לכיבוש טריטוריות אלה: עבודה ערבית זולה ושוק טוב לסחורה ישראלית".

כאחר שהמרואיין נקט בלשון עבר This was one of the dirty reasons, for occupying the territories) סביר להניח, כי פירוש המלה "occupying" במקרה האמור הוא כיבוש, וכי מדובר באירועי מלחמת ששת הימים ותוצאותיה.

אי לזאת רואה אני חובה לשאול את המרואיין הנכבד:

1. האם שכח להלחיץ את שלושת שבועות "ההמתנה" שקדמו למלחמה (מ־15.5.67 עד 5.6.67), על רגשות החרדה והפחד הקיומי שפקדו את האוכלוסיה וכמה מבכיריה?

2. מה מניע אותו להפיץ קביעתו המוזרה ולהטעות את הציבור ובמיוחד את הנוער היקר שלנו, אשר איננו יכול לחוש מה שאנו, היותר מבוגרים, חשנו בימים ההם, ואשר עדיין נותן אמונו באנשי הרוח?

הרמטכ"ל האחראי, המצפוני והאמין דאז ושר הביטחון הנוכחי, יצחק רבין, יצא ב־1967 למלחמת הגנה קיומית בלבד – בלי מניעים כלכליים ואחרים.

מיכאל יוליוסבורגר
קרית ים

תשובת מועצת פועלי חיפה

למכתב "מדוע להתרוצץ" מאת שושנה רובנר, שראה אור במדור זה ב־19.10.88, ברצוני להעיר כמה הערות:

1. כל הטיפול בנושא של עוזרות־בית הוא שירות הניתן לחברי ההסתדרות מעל ומעבר לנושאים בהם אנו מטפלים בדרך כלל.

2. לאחר שנוכחנו לדעת, כי מרכזיית הטלפונים של מועצת פועלי חיפה "מתפוצצת" מהמספר הרב של פניות בנושא זה (דבר שמנע ממזכירי האגודה המקצועית הנוגעים בדבר לטפל בנושאים אחרים) החלטנו שתשובה על בעיית עוזרות־בית תינתן בפניה אישית. עם זאת, כל חבר ההסתדרות המודיע שאין ביכולתו לבוא אישית נשלח לו החומר המבוקש לביתו.

3. כדי להקל על החברים המגיעים אישית לבית הפועלים ולמנוע מהם את הטרחה לעלות לקומה הרביעית (למרות שיש לנו מעלית...) הסדרנו כי החומר הנוגע לעוזרות־בית (זכויותיהן וחובותיהן, תשלומי שכר וכו') יימצא במודיעין בקומת הקרקע וכל מי שפונה מקבלו.

4. אין שום קשר בין חוקת ההסתדרות לבין יחסי העבודה עם עוזרת־הבית ולא ברור לי כיצד קישרה המתלוננת בין שני הנושאים הרחוקים כרחוק מזרח ממערב.

5. אני מתנצל אם מישהו מעובדי המועצה התפרץ על החב' שושנה רובנר, אך מאחר שהיא לא ציינה את שמו קשה לנו לקיים בירור בנדון.

6. מכיוון שערכתי לגבי אי־משלוח תשובה למתלוננת הובהר לי, כי מרכז האגודה חזר זה עתה משהות ממושכת בחו"ל ולא היה סיפק בידו להשיב על כך. מכתבי הגלוי הזה הוא לכן גם התשובה למכתב האישי של החב'. שושנה רובנר.

7. כמו כל מוסר ציבורי אנו פתוחים לביקורת עניינית, אך לא נוכל להשלים עם השמצה כמו "זהו דמוקרטיה נוסח מועצת פועלי חיפה". גם "העלאתו באוב" של המרשל פילסודסקי איננה במקומה ואינה קשורה לעניין. עובדי מועצת הפועלים יודעים שהם חייבים לענות לכל מכתב ואכן הם עושים זאת. האיחור במכתב האמור הוא תוצאה של היעדרות החבר המטפל מהעבודה לצרכי מילואים.

משה גוטר
דובר מועצת פועלי חיפה

לפני 60 שנה | דבר | לפני 40 שנה

הרוצחים יוצאים זכאים

בבית המשפט התברר דינם של זמיר וקוצ'יק מקבוצת הרועים בשייך אבריק שנאשמו ברציחה על אחד הרועים הערבים מתוך רצון של רצח. הנאשמים יצאו זכאים.

שוד בין טבריה לכנרת

5 שודדים מזויינים התנפלו על מכונית שנסעה מכנרת לטבריה ובה 4 נוסעים, בתוכם הקונסול התורכי בא"י. ההתנפלות היתה ליד סג'רה. הנוסעים נשדדו כל הכסף והחפצים.

ההיגול זוכה בבחירות

תוצאות הבחירות בצרפת מהוות נצחון מפתיע למפלגת דה־גול. מפתיע גם המספר הקטן של הקומוניסטים שנבחרו.

תכניות להחלפת ההפוגה בשלום.

מועצת הבטחון תתכנס לישיבה סגורה, בה תידון שאלת ארץ־ישראל. רלף באנץ' יאמר למועצת הבטחון כי הגיעה השעה להחליף את ההפוגה בהסדר של שלום.

עבדאללה פתח בשיחות על השלטונות הישראלים למרות ההתנגדות.

מדליית "גבורה" במכירה פומבית

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

לראשונה בישראל שמדלייה, המוענקת על־ידי שר הביטחון לחייל מצטיין בגבורה ומכונה "מדליית גבורה", מוצעת במכירה פומבית בין מיני מדליות ואמצעי תשלום.

חברת "מצא" תקיים החודש מכירה פומבית גדולה בתל־אביב, בה יוצעו למכירה כ־1500 פריטים בתחום הבולאות והנומיסמטיקה, וכאמור, תוצע גם מדליית גבורה.

מדליית הגבורה המוצעת במכירה של "מצא" הוערכה במחיר התחלתי של 900 דולר וצויין שזו הפעם הראשונה שמדלייה כזאת מוצעת למכירה.

מדלייה אחרת המוצעת במכירה במחיר בלתי שיגרתי היא של הצייר יוסל ברגנר המכונה "מדליית הכלולות". המיוחד בה שהיא הוטבעה במהדורה של 500 יחידות בלבד, במשקל בלתי שיגרתי של 40 גרם זהב, 22 קראט.

במכירה הפומבית עשרות פריטים נומיסמטיים ורבים מהם במחירי התחלה נמוכים ביותר. המכירה תתקיים במועדון האגודה התל־אביבית לבולאות ברח' הס, 16.

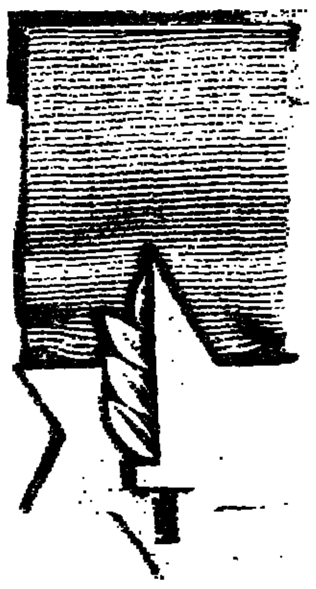

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות מנפיקה את המדליה מחדש (בהטבעה) בפלטינה טהורה –

העולם לתקופה קצרה, אך אם ישארו מדליות מתוך ההנפקה המוגבלת תימכר היתרה לציבור הרחב במחיר 1,050 ש"ח (כולל מע"מ).

בצד אחד של המדליה נראה תעתיק של מטבע רומי משנת 71 לספירה במרכזו – עץ תמר. בצד הימני נראית יהודיה אבלה (המסמלת את יהודה) ומשמאל שבוי יהודי זקן וידיו כפותות לאחור.

ברקע מצויה כתובת בלאטינית: "יהודה השבויה" ובשוליים שלשלת המסמלת שבי. זהו הצד העצוב, צד העשך השעבוד.

בצידה השני, צד האור וה"שחרור" (כך נקראת המדליה) נראה איכר יהודי הנוטע עץ ואשה המרימה בתרווה את ילדה. במרכז המדליה אותו עץ תמר המסמל את ארץ ישראל. על המדליה מוטבעת הכתובת: "ישראל המשוחררת תש"ח, 1948" ומתחתיה סמל שנת הארבעים למדינת ישראל.

עיצב את המדליה זאב ליפמן. משקלה 15.55 גרם פלטינה, קוטרה

30 מ"מ והיא מוטבעת בירושלים. ברשימת המדליות של ישראל יש כבר אחת שהוטבעה בפלטינה, לפני כ־15 שנה, במלאות כ"ה שנים למדינה. מדליית הפלטינה הראשונה הוטבעה במשקל של 31.5 גרם פלטינה, כפליים מזו של היום.

מתכת נדירה ויקרה מזהב. "מדלית השחרור" החדשה מבטיחה את חורבן בית המקדש אל מול הקמת מדינת ישראל והשגת עצמאותה של המדינה היהודית.

מדליה מיוחדת זו תוצע תחילה למנויי החברה בישראל וברחבי

מדליה ממלכתית בפלטינה לשנת ה־40

המדליה הראשונה שהונפקה במדינת ישראל העצמאית, בתשי"ח, שנת העשור למדינה, "מדלית השחרור" – מונפקת בימים אלה שנית, לכבוד 40 שנות מדינת ישראל. מדליה זו עשויה להיות אחת ההשקעות המעניינות ביותר לאספני מדליות ישראל, לדברי מנכ"ל החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות, שכן היא תוטבע ב־1,250 יחידות בלבד ובמתכת יקרה ביותר.

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:

טלפון 03־433300
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־264649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00

אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לסובלי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 02־446220

עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־915999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – איזון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־255922
קו פתוח לקשיש 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108 בימים א'–ה' מ־8 עד 16.00, טל' 5619463.

מ.ג.ן – משאבי גז ונפט בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית הנדחית של החברה תתקיים ביום ה' 30 בנובמבר 1988 בשעה 11:00 במשרדי החברה בבית גיבור, רח' קויפמן 6 (קומה 17) ת"א.

על סדר היום:
בחירת רואי חשבון להברה וקביעת שכרם.

בפקודת הדירקטוריון
עמי בן בסט, מזכיר החברה.

בהתאם לתקנות ההתאגדות של החברה זכאי חבר להיות נוכח ולהצביע באסיפה כללית ע"י בא כוח להצבעה. את ייפוי הכוח כאשר הוא חתום יש להפקיד במשרד הרשום של החברה לא פחות מ־48 שעות לפני המועד שנקבע לאסיפה.

חתום על "דבר" היום ותהיה מעודכן בכל יום.

קבלת מודעות 24 שעות נדחף
מודעות משפחתיות, דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל' הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דרום דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל' 246363 239952

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 205492

חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312

פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק
שפירא – ר' עקיבא 80 בני־ברק – 781854

בת־ים חולון
מזור – הביבה רייק 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
קופ"ח עין יהב – עין יהב 2 – 884854

רחובות
ברק – הרצל 155 – 452154
רעננה – כפר־סבא – ...
מרכז טלן – אחוזה 198 רעננה

אלמקס
מיוצר ע"י מבט תעשיות פרמצבטיות בע"מ ברשיון GABA

עיריית חולון
ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון

ת.ב. 1869
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 416 בגוש 6021 רח' פבריגט מס' 28 חולון
הכוללת מתן הקלה כ: א. אחוזי בניה 5% משטח ½ המגרש, ג1/½ כ"ד בקומת הקרקע בלבד.
ב. קו בניה 10% בקו הבנין הצדדי החלקה הנ"ל במצאת באזור מגורים כ' – 1
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה הנ"ל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רח' ביאליק 3 חיפה, טל. 04־356013־4
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י יחזקאל משה עינר לאשר בבית בין 3 יחידות ברח' סדוקה מס' 36 חלקה של 76.40 בגוש 10796 אחוזה. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל המותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה בבנין העיריה ברח' ביאליק 3 חיפה, בימים ב' – 8.00־12.00, ד' – 8.00־12.00, 15.90־17.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים ביום פרסום הבקשה.

אליעזר זברגין
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית שקמים הופקדה תכנית הנקראת מס' 244/03/6 ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת שימושי קרקע של חלקה 73 בגוש הנ"ל בהכנה לא מוגדר ליחידות הבאות: 1) בניה להתנת תדלוק ושרותי דרך הנזה ג' לפי ת.מ.א 18 (נוסח תשמ"ז־1986) להתנות תדלוק. 2) קטע דרך חדשה. 3) קרקע חקלאית ביתרת החלקה.
האלה הם הגושים הכלולים בתכנית: גוש 2692 חלקה 73, 74 (חלק), מקום: בדרכה צפון ע"י כביש מס' 3500 מרא דוד אשקלון.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט העובדות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דרור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

פועלי כל העולה – מי לאדוני אליי!

דבר אחר

עורכים: שלמה ניצן, תרזה איזנברג, יאיר גרבוז, יצחק בן־נר. עורך גראפי: ס.
אורחים: דני קרמן, אהרן שמי, תומר קרמן ואביב אלחסיד, יוני לחב, מנשה רייכמן ואבנר כץ.
המערכת מתאוששת וכולם חרדים לשלומה
המערכת מתאוששת וכולם חרדים לשלומה

בס"ד

הודעה

כל מצביעי ש"ס שהובטח להם גן־עדן, אם יצביעו ש"ס, מתבקשים להיות היום, בשעה ארבע אחה"צ, ליד השער בקריית־שאול

מועמדו של הרבי מלובאביץ' ניצח בבחירות לנשיאות ארה"ב ומועמדו של הרב ש"ך נחל תבוסה

הרב עובדיה יוסף: אלוהים ישפוט את אלה שלא יתנו לש"ס לפחות ארבעה תיקים

דעת יחיד

קוס אמק, אתה יודע – אני בעד שאקי!

השבוע עמדתי בבית, שמתי לפני את שלוש התמונות האלה –

– ושאלתי את עצמי את השאלה שכל אזרח במדינה שואל את עצמו, בימים אלה: את מי מהם אתה מעריך כשר חינוך במדינת ישראל?

ד. יחיד

שישה קולות נוספים ייספרו היום

עוד שישה קולות בוחרים אמורים להגיע היום למרכז ספירת הקולות [illegible] ... האחרון ובא בשעה 21.45 ללא ספק ההצבעה ונשלח הביתה להביא אותו ובדרך חזרה פגש את יו"ר הקלפי, שבדיוק נעל את חדר ההצבעה ולבסוף הסכים לתת לו להצביע בתנאי שיצביע לליכוד.

הסכם עודפים בין הדתיות:

אורחים שבוחרו ע"י הרבי מלובאביץ' ולא בוחרו ע"י הרב עובדיה יוסף, לא יורשו לקלל אורחים שבוחרו ע"י הרב ש"ך ולא בוחרו ע"י הבאבא ברוך.

בשנייה האחרונה

שרון רוצה שוב את תיק הביטחון ולכן נכוסה הידיעה הזו תחת הכותרת: ברגע האחרון!

ברגע האחרון

כדי להוכיח את זכותה על הארץ תחזור ישראל 2,000 שנה אחורה

נולד הבן הזכר הראשון, שנולד כתוצאה מהברכה של הבאבא, שמי שתצביע גימל, אלוהים יפקוד אותה בבן זכר

בתמונה: הבאבא בוחבת מבקר במשפחת היולדת המאושרת

הבאנקים החליטו להקפיא את הריבות

– מאת כתבנו הכלכלי המוגמרדר, מוני טורי –

אמש החליטו הבאנקים להקפיא את הריבות [illegible] ... משיכת־יתר ללקוחות.

גורמים כלכליים מציינים, שיש בכך משום נסיון הונאה של הבאנקים. הבאנקים, כך מציינים אותם מקורות, מקווים שהציבור יקרא בעיתון, "מקפיאים את הריבות" – ויחשוב שהכוונה היא ל"מקפיאים את הריבית", כי הרי זה כל כך לא הגיוני שבאנקים יקפיאו פתאום ריבות. אבל מצד שני, האם ויסות המניות היה יותר הגיוני?

הנושרים בדמעה

סיבוב־דרך ארוכה עשינו בחברת חרצים השונים לכנסת הי"2. צעדנו איתם באש ובמים עד נתניה הרחוקה ולעיתים אף רחוק מזה. אולם ברגע היוודע התוצאות, עזבנו הכל והתמקדנו בבעיה הדמוגראפית של הדתיים בישראל. כל אלה שלא צלחו ולא הגיעו לקו הגמר – נינטשו וקופחו ע"י התיקשורת. "דבר אחר" יצא אל מאחורי המידקע, כדי להשיב עטרה ליושנה, ליישר את ההדורים ולשמוע ממקור ראשון כיצד נכשלו ומה בדעתם לעשות הלאה.

ויקטור תייר, אחדות

שאלה: היכן טעית הפעם, ויקטור?

תשובה: המפלגות הגדולות חושבות שהעם הוא מיטומטם ולכן העם מצביע למפלגות הגדולות. אני חשבתי שהעם הוא לא מיטומטם ובכך טעיתי.

שאלה: ומהו התפריט שלך לארבע השנים הקרובות?

תשובה: בארבע השנים קרובות נערוך שינויים מרחיקי־לכת בהרכב המפלגה. את המועמדת מס' 2 מרגרט תייר, נעביר למקום השלישי ברשימה – ובמקומה נשבץ את עצמי במקום השני, כדי שנוכל לשריין את המקום הראשון לשקעון פרס. מלבד זאת, אחרי כ"כ

הרבה תבוסות, מן הראוי שאסיק את המסקנות ואעבור למקום השני.

משה דואק, זע"ם

שאלה: היכן לדעתך טעתה זעם־תרשיש ומה ניתן לתקן לקראת הבחירות הבאות?

תשובה: כנראה שקו ההסברה שבו נקטנו היה ממוקם באופן מוטעה. מפלגתי שמה את מירב יהבה בנתניה, בעוד שהזנחנו איזורים אחרים כפרדס־חנה, הרצליה ומוכרת־בתיה. בפעם הבאה ננקוט, כנראה, בקו־הסברה נרחב יותר ונציע להעביר את המיכללה הגבוהה מנתניה לחדרה. כן שינוי כשפנינו לנוער – לנוער – לנוער. רק עכשיו הסתבר לנו שהנוער – נוער – נוער אינו רשאי להצביע – ואם הוא כן רשאי, אז הוא מצביע ליכוד.

איש חכם, קם

שאלה: מר חכם, היכן נעוצה הסיבה לכך שלא עברתם את אחוז החסימה?

תשובה: פנייתנו "חייל משוחרר, חיילת משוחררת", התפרשה ע"י הציבור כפנייה לשני אנשים ספציפיים – ואילו אנחנו התכוונו לכל החיילים והחיילות המשוחררים והמשוחררות בארץ ובעולם כולו. בבחירות הבאות אנו מתכוונים לתקן טעות זו ולפנות אל החיילים המשוחררים בנימה יותר אישית, כמו: יוסי, שולה, חיים וכו'. אנו מקווים כי פניה מסוג זה תוכן יותר. גם שלושה קולות של מצביעים ייחשבו ניצחון בעינינו.

דפי סווסה, קז

שאלה: איפה טעית בתעמולת הבחירות?

תשובה: טעיתי בפלח חשוק אליו פניתי. כידוע, מקצועות הנרקומן והאסיר הינם מקצועות עצמאיים, שאינם מאפשרים שבתון ביום הבחירות. להבא תתמקד קז בראגה לסקטור מקצועי אחר, מקופה אך פנוי יותר, כמו רופאים מרדימים או מורים בתיכונים המקצועיים – או שנראג לרווחת הסוהר ובני משפחתו.

הרב מנצורה, יען

שאלה: היכן טעיתם בתעמולת הבחירות שלכם?

תשובה: לא טעינו. לא עברנו את אחוז החסימה, כי חלה עלינו קללתו של הרב עובדיה יוסף. בארבע השנים הקרובות נפעל לקירוב לבבות בין אלהים לתימנים וע"י כך נקווה לעבור את אחוז החסימה. אלוקים. הסבע יען, תורה.

אבא גפן, גימלאים

שאלה: איפה טעית?

תשובה: הטעות שלנו נבעה מכך שהמצע שלנו פנה לאנשים שממילא אינם מועילים לחברה ורק מהווים נטל כלכלי כבד על כתפיה. מלבד זאת, אין הגימלאים מעוניינים כלל ועיקר בהטבת תנאיהם, כי אתרת לא יהיה על מה לדבר בקופת־חולים שסגורה ממילא. בבחירות הבאות נרוץ ברשימת קשישים, שסימנה קש ונשתמש בסיסמא "הפעם נשבר גב הגמל – הצבע קש (קשישים לכנסת)!"

סקופ: הפרופמיל. ארנס אשם בפיגועים האחרונים

– מאת כתבתנו מצודה זאבי –

אמש שוחררה לפירסום עובדה שהיתה ידועה למעטים בלבד, בדבר מחדל נורא של הפרופ' (מיל). משה ארנס, שגרם לכל הפיגועים בשבוע האחרון.

מכיוון שהפיגועים של השבוע האחרון קרו אחרי שהיה ברור לכולם שהליכוד ניצח ושהשמיר הוא שירכיב את הממשלה הבאה ומכיוון שלפני הבחירות הכריז הפרופ'מיל. ארנס שברגע שיתברר לאינתיפאדאים שהליכוד עלה לשלטון, המצב ישתנה ללא הכר וגם הפיגועים ייפסקו – יצאו שלשום בלילה חוגים בטחוניים בכירים והאשימו את הפרופ'מיל. ארנס במחדל חמור.

איך זה, מאשימים הבכירים, שכח ארנס להודיע לאש"ף, לאינתיפאדה ולפח"ע, שהליכוד עלה לשלטון ושאוי־ואבוי להם אם הם ימשיכו לזרוק אבנים, להבעיר בקבוקים ולרצוח חפים־מפשע?

השם ישמור

בשל ניצחון המחנה החרדי יחולו שינויים גם בשמות כמה מהמפלגות החילוניות והרי השינויים:

- הרשימה המתקרמת למצוות.
- חר"ש ימינו בקרם.
- דרושה תורה.

פועלי כל העולם – כיפה היי, כיפה היי, כיפה היי, היי, היי!

דבר אחר

כ"ט בחשוון, תשמ"ט • גליון מס' 260 • כולו קודש, בס"ד, לתותחים שרועמים כששות קות המזוזות ולחרדים שלא נמצאים בכיס של אף אחד, אבל כולנו נמצאים בכיס שלהם

אלף בית

א: תגיד, קראת שאהוד אולמרט מיועד להיות שר המשפטים?
ב: לא.
א: למה לא?
ב: כי הייתי עסוק באותו זמן לקרוא שגאנדי מועמד לשר המשטרה.

בכיר בליכוד: עם שרון כשר ביטחון ומודעי כשר אוצר — יהיה יותר כסף לפחות אנשים

הרבי מגורבביץ': תוצאות הבחירות מוכיחות שהחילוניים עדיין מהווים בעייה דמוגרפית. לכן אני בעד ארץ־ישראל השלמה ובעד סיפוח השטחים, דבר שיגרום לפריצת מלחמה חדשה שתקטין את מספר החילוניים ותקרב את בוא הגאולה.

משוריינים לצד הדרך

ראשי המערך החליטו להוציא מהרשימה את כל המשוריינים, לצבוע אותם בצבע נגד חלודה ולהניחם בצידי הדרך לפריצת דרך.

בשנייה האחרונה

המערך דורש לחזור לגבולות אוקטובר '88

בשנייה האחרונה

חילונים זרקו אבנים על מכוניות שלא נסעו בשבת.

בשנייה האחרונה

אגו"י תדרוש משאל־עם בעניין הכפיה הדתית

הגרעפץ ששרון תקע לא היה משרימפס

– מאת כתבנו לענייני עיכול, שאול אבריוני –

"במפגישה עם נציג 'דגל התורה'" אמר השר אריאל שרון, "כי אין קבוצה כמו הליכוד שיש לה יותר כח חיובי למסורת" (מן העתונות).

כתבנו מוסר, [illegible] לנציג "דגל התורה" לאחר שסיים את המשפט, היה משרימפס או מצדפות.

ש"ס מוכנה לוותר על תיק החינוך בתנאי שהרמטכ"ל הבא יהיה מש"ס

בתמונה: מועצת חכמי התורה יוצאים מה"בור" במטכ"ל, כשבחוץ ממתינים לתורם חברי מועצת גדולי התורה

קונצ'בדוס

גם אסאד יכול

הליכוד עוד לא עלה מחדש לשלטון – אך כבר מרגישים את שמחת העם על נצחונו המבריק.

בליכוד עוד לא גמרו לספר כמה מאנדאטים הם בדיוק הפסידו – וכבר מורגשת ברחוב ההשפעה המעודדת של החישב חסר התקדים שהוא השיג. ולא רק ברחוב היהודי, אלא גם ברחוב החרדי, גם ברחוב הערבי ואפילו ברחוב הסורי.

הנה, קראנו שלשום בעתון, איך אסאד קם פתאום והכריז הכרזה, שכמוה רק הליכוד יכול. הוא אמר: "לו רק היינו רוצים, היינו משגרים כבר מזמן לחלל לוויין־ריגול סורי!" נו זה לא מזכיר לכם משהו?

נכון מאד: גם הליכוד, לו היה רוצה, היה מחסל כבר מזמן את האינתיפאדה!

אבל אם הוא היה עושה את זה, אז, איך, אני שואל אותכם, איך היו הש"ס והלובאביץ' עולים לשלטון?

ויפה שעה אחת קודם.

הערוך

דעת יחיד

יד אחת קדימה

קראתי בעתון, שהליכוד אומר שזורקי בקבוק התבערה ביריחו נשלחו ע"י אש"ף.

אז עכשיו נפתרה סוף־סוף השאלה במי תמך אש"ף.

עכשו ברור לכולם, שאש"ף תמך בליכוד – והוא כנראה ימשיך לתמוך בו גם תלאה.

ד. יחיד

מגפת־שפעת פוקדת את ישראל

לאחר שהשיחות בין נציגי הליכוד, המערך ונציגי ש"ס נערכו ברוח טובה מאד, לדברי המשתתפים, וגם השיחות בין המפד"ל לליכוד היו ברוח טובה מאד וגם השיחות עם אגו"י התנהלו ברוח נהדרת ואותה רוח נשבה גם במפגש עם "דגל תורה", "התחיה", "מולדת" ו"צומת", נמסר כי הרוח גרמה למגיפת שפעת, שהשפיעה על הלוך הרוחות.

היה פיחות, אבל לא עכשיו

מצע כפול

נודע, כי ש"ס לא רק הבטיחה לבוחריה הולדת בן זכר – אלא גם שהבן הזה לא ייהרג במלחמה הבאה.

החרדים בעד שינוי שיטת תעמולת הבחירות

לפי השיטה החדשה תיפתח מערכת הבחירות בברכת הרב האשכנזי הראשי ובקללת הרב הספרדי הראשי. כעבור יום יתיר הרב האשכנזי את הקללה של הרב הספרדי ואילו הרב הספרדי יבטל את הברכה של הרב האשכנזי. ביום השלישי ישביע הרב הספרדי את הרב האשכנזי, אבל בעזרת לחש סודי ומיסטי יצליח הרב האשכנזי לבטל את ההשבעה.

אחרי שלב הקללה הזהה יוכלו הבוחרים לבחור בדרכי־נועם ובלי הבדל גזע דת ומין בין מפלגות החרדים האשכנזיים לבין מפלגת הספרדים [illegible]

הציבור נוטה כלפי מעלה

אורחים תומכי גן־עדן התקשו השנה להחליט באיזה גן־עדן לבחור – גן־עדן של מעלה או גן־עדן של גאנדי.

מסתבר, כי הציבור עדיין מעדיף את גן העדן של מעלה בראשות הרבנים השונים, ומפקפק באמינותם של גני־עדן של מטה.

חצי שעה אחרי

הרגע האחרון

גאנדי: הטראנספר יהיה רק בעבריתו!

פוזיטיב

אהרון שמי

ממשלת ישראל — **בחסות רבוש"ע**

הודעת־הרגעה מס' 1

הכל יהיה בסדר!

לא צריך לדאוג!

- התיקון לחוק מיהו יהודי יחול רק על יהודים.
- לא תהיה כפיה דתית, אלא רק כפיה־מרצון.
- החרדים לא יקבלו פטור ממס־הכנסה, אלא רק החזרים.
- איש לא יכפה על נשים ללכת בלבוש צנוע ברחוב. אם יש נשים המוכנות להסתכן ולהסתובב ברחובותינו כשהן לבושות כמו זונות ערביות מלוכלכות – אז זה העסק שלהן.
- משחקי הכדורגל לא יועברו מימי ו' לימי חמישי.
- שידורי הטלוויזיה במוצש"ק יימשכו כסידרם עם צאת השבת.
- שום ערבי מאלה שיישארו בארץ לא יחוייב בשחיטה כשרה.

אנו בטוחים, בעיה, שהציבור היהודי הנאמן לא ישים ליבו להשמצות, לשקרים ולדברי־נאצה של אלה המנסים לעבור עליו עבודה זרה בעיניים. מצידנו אנו מתחייבים כי הדמוקראטיה תישמר היטב (בסייף מיוחד, בבאנק ישראל – צמוד־אמריקה ותישא ריבית של 5% אחוזים כחוק).

העובדות הצביעו רץ
האנשים הצביעו ש"ס

אלף

א: תגיד, למה התכוון השר יעקב צור, כשאמר שבמפלגת העבודה "נחוץ שידוד מערכות"?

ב: הוא התכוון לזה שלא הראו אותו מספיק בתשדירי המערך בטלוויזיה.

א: אז למה התכוון השר משה שחל, שאמר ש"נחוץ שינוי עמוק ומהותי"?

ב: לאותו דבר.

בית

א. שמעת מי מועמד לתפקיד שר המשפטים?

ב. שמעתי.

א. ושמעת מי מועמד לתפקיד שר המשטרה?

ב. גם את זה שמעתי.

א. ומה אתה אומר על זה?

ב. כשאני רואה את כל המועמדים לתפקידים בכירים אני אומר לעצמי, שיכול להיות שלא יישארו להם פושעים בשביל להיות עבריינים.

נמוסים והליכות

מדורה של הגב' ג'ניה טאקט

גב' טאקט היקרה.

ההנאה היחידה שנשארה לי מהבחירות, זה ששלמה עמר, לימור ליבנת ואליקים העצני לא נכנסו לכנסת.

ושאלתי היא: איך עלי לחגוג את זה?

ח. תוגתי,
גבעת היגונות

הגב' ג'ניה טקט משיבה:

נסה לקוו את השמחה עם הצער שיהושע שגיא, מיכה גולדמן וזלמן שובל כן הצליחו להיכנס לכנסת – ודחה את החגיגה לפעם אחרת. זה לא זמן לחגיגות.

מכתבים אחרים

והילד איננו

"דבר אחר" יקר,

קראתי בעתון ידיעה זו:

> **דובר צה"ל בעזה הודיע בטעות על מותו של בן 7**
>
> מאת איתן רבין, כתב "הארץ"...

(הארץ, 26.10.88)

– ואני שואל:

בשביל מה צריך להודיע בטעות על מותו של ילד בן שבע בעזה, אם אפשר להודיע לא בטעות על מותו של ילד בן חמש בשכם?

זלמן לש,
מענה לשון 7

"דבר אחר" לפני... שנים

מה אמר אולמרט על גאנדי ומה אמר גאנדי על אולמרט

לאור העבר המשותף מצפים לשיתוף־פעולה פורה בין אולמרט וגאנדי בהגנת החוק הישראלי, כשיישבו יחד סמוכים לשולחן הממשלה

קרא בעמ' 3

לאיזה מיפלגה מנחם בגין לא הצביע

מסביב לעולם בפאניקה

שלום קולגות.

למה לכם ללכת כל כך רחוק. אני בניו-זילנד. ארץ נחמדה מאד. נוף יפה, שקט ושלווה מסביב.

אם אני מוציא אל החלל הפסטורלי הזה את המילה "אינתיפאדה" אז רק מן הצליל של המילה הזאת יהיו כאן אסונות נוראים. יפלו הרים, יהיו שטפונות ויפרצו מגיפות. טוב... כמובן שומר על האופציה הזאת. בארץ הנפלאה הזאת, קיים איזון עדין בין אנשים לכבשים והוא נשמר בקפדנות שאין למעלה ממנה. על כל בן-אדם אחד, רועות באחו 25 כבשים. 70 מיליון כבשים לועסות להן עשב ירוק ועסיסי ועשיר בכלורופיל, באין מפריע. ואם חס וחלילה האיזון הזה בין אדם לחיה עומד בסכנה – אזי מתקן אני את המעוות באחת: פוף! יצא כבור – פל אדם, והכל חוזר על מקומו בשלום, אלא מה.

שלכם אבנר.

דבר אחר לילדים

דבר העורך (אינדוקטרינאציה)

שלום לכם, ילדים.

השבוע נצח עם ישראל (הליכוד) את המערך (אש"ף) בבחירות. כתוצאה מכך (בגלל זה) נוכל סוף־סוף לחזור לערכי היהדות (לחזור בתשובה) ולשמור על הסטטוס־קוו (הכפיה הדתית), כך שלעולם לא נשכח יותר, חו"ח, שאנחנו יהודים!

אכן, שמחה גדולה שמח העם היהודי בראותו כיצד יורדות לטמיון כל מזימותיו של הצורר, ימח־שמו, המן הרשע (שמעון פרס) וכיצד תכניתו להשמדת מדינת ישראל (ועידה בינלאומית) התפוגגה ברוח הקלילה.

ומה הלקח הגדול שעלינו ללמוד מכך, ילדים?

הלקח הוא: גם אם אנחנו מעריבים־קים, היום אנחנו כבר לא מודים בזה בגלוי.

ולקח (שעור) נוסף מהבחירות הללו: כל מי שההורים שלו לא הצביעו בשביל הליכוד או בשביל המפלגות הדתיות, מתבקש להקשיב בדחיפות למשרד "דבר אחר לילדים" ולמסור שם את שמות ההורים, את מספרי תעודות הזהות שלהם ואיפה אפשר למצוא אותם כשהם הכי פחות מוכנים.

צדוק העורך

משלנו

כבר את חשונה ממך

בכתתנו ילדים רבים, כלם חמודים ושובבים גדולים מאד. משחקים אנו בהפסקות בתופסת ובקלאס ובשעורים שוקדים אנו על למודינו, בדרך כלל – כי לפעמים אנחנו משתעממים, או אנחנו קצת מפריעים, אבל לא ממש.

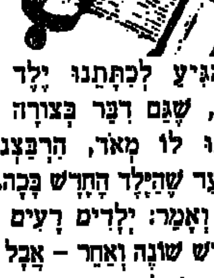

יום אחד הגיע לכתתנו ילד מוזר ומשנה־למראה, שגם דבר בצורה שונה מאתנו. לעגנו לו מאד, הרבצנו לו והתעללנו בו, עד שהילד החדש בכה. כעס עלינו המנהל ואמר: ילדים רעים אתם! אולי הילד החדש שונה ואחר – אבל דוקא בכך מתמצית הסובלנות האמתית: לקרב את המוזר ולהבינו. כן, אפילו שהילד החדש חלוני הוא ואינו חובש שטריימל

ואינו נע כלולב ללא הרף ממונו ואיננו מדבר אידיש – עדין בן־אדם הוא. ואפילו שלא כשאר בכל המדינה, אלא כמה עשרות, עדיין יש לכבדו, כי מורשת חלונית גדולה מאחוריו.

הרכנו את ראשינו והבנו כי טעינו: אכן, כל־ע־לב בהנגנו – אך לאחר שהכרנו את טעותנו, מהרנו להתחבר עם הילד החלוני השונה ולקרבו אלינו, כי זוהי אהבת ישראל האמתית.

יוספה ש.,
ישיבת תולדות יונתן
(גימנסיה הרצליה)

שכל דרכיו דרכי נועם ואהבה ומרציפן ושמן זית וגומר חלילה

יום עיון באהבת ישראל ובשינאת־חינם

על חקיר היתה תלויה הסיסמה – בשל שינאת חינם נחרבו בית המקדש ה"מור".

מתנות לשלט ישבו כמו יהודים מאוקנים, אם כי בהחלט לא מעור אחד. את זה אפשר היה לראות מייד: כל אחד מהם היה מעור שונה – אחד עורו כהה, האחר עורו לבקני ומנומש והשלישי רמ"ח איבריו צרורים במעטפת עור קרנף משובח. [illegible]

[illegible]

הרב קליינגרויס (באזוזיש): "אני רוצה לשאול את כולכם, כאן מסביב השולחן, [illegible]

[illegible]

המנחה: "רבותי ומכובדי. [illegible]

[illegible]

המנחה: "הנה אנחנו רואים ממש כאן דוגמה לאהבת ישראל. [illegible]

[illegible]

הרב זוהר: "המושג שינאה רחוק ממני כרחוק [illegible]

[illegible]

המנחה: "כעת אליך, כבוד הרב קליינגרויס [illegible]

[illegible]

מלאתי לוטו באופן לוטומטי

נ.ב.א

7–8 מועמדות לתואר

מאת גרי מיטלמן

עונת המשחקים של הנ.ב.א יצאה לדרכה. מזה זמן רב לא היתה הליגה כל כך תחרותית ומאוזנת. יש השנה שבע או שמונה קבוצות בעלות סיכוי לזכות באליפות. בעונה האחרונה זכו הלייקרס בפעם השניה ברציפות באליפות. זהו הישג בלתי רגיל אולם ההרגשה הכללית היתה שצפינו בסופה של תקופה ובאופן אירוני דטרויט שהפסידה בגמר היא הפייבוריטית לזכיה באליפות השנה.

מאז סוף העונה רכשה אטלנטה את מוזס מלון ודג'י סאוס ויכולה עכשיו להחשב למועמדת רצינית לאליפות. דטרויט חוזרת השנה באותו הרכב של השנה שעברה. הלייקרס חזקו את עצמם על ידי הוספת אורלנדו וולרידג' והרכז דיוויד ריברס אך לא ברור עדיין אם די בכך כדי להשאר בצמרת. לבוסטון עדיין החמישיה הפותחת הטובה בליגה אולם אם לא יהיה להם ספסל יעיל יותר יהיה גורלם כמו בשנה שעברה. הרוקי בריאן שאו היה מרשים במחנה האימונים ובודאי יעזור הרבה. שתי נבחרות עלות שהתחזקו באופן משמעותי הן דנוור וקליבלנד. לדנוור שחסר לה גארד בעל כושר קליעה מבחוץ החתימה את וולטר דייוויס, כוכבה הותיק של פיניקס, וכן החתימה שחקן חדש, ג'רום ליין, העשוי להיות אחד מהריבאונדרים הטובים בליגה. קליבלנד היא קבוצה צעירה ומלהיבה הזקוקה להבשלה ועומק כדי להמשיך להתפתח. בכך תסייע להם מאד החתמתו של סטי רולינג, מומחה ותיק בזנגה אשר ישמש שחקן ציר מוליך.

מי הם השחקנים החדשים שיש לשים לב אליהם? הרושם הוא שנכנסים לליגה שחקנים טובים רבים, אך רק מעטים יהיו שחקני מפתח. כולם בודאי ישימו לב לדני מאנינג שעדיין לא חתם עם הלוס אנג'לס קליפרס. השאלה העיקרית לגביו היא אם יהפוך מידית לסופר סטאר או שיחלוף זמן עד שיגיע לכך. שחקנים נוספים שנבחרו על ידי הקליפרס בסיבוב הדראפט הראשון צ'רלס סמית וגארי גרנט הרכז גם הם בעלי יכולת של שחקנים כוכבים ויהיו בודאי מקצוענים מעולים.

לדעתי, המועמד המיידי להיות שחקן כוכב הוא הרסי הוקינס מפילדלפיה. הם זקוקים מאד לגארד בעל כושר קליעה מרחוק והוקינס יכול לקלוע מכל מקום במגרש ובודאי יקלע בממוצע 20 נקודות במשחק.

רקס צ'פמן מהשרלוט הורנטס גם הוא שחקן חדש בליגה בעל יכולת של כוכב כדורסל אך יהיה עליו לפתח משמעת ועקביות כדי לממש את יכולתו.

למעלה: מארק פרייס מקליבלנד מביט קדימה בתקוה. למטה: רקס צ'פמן, שחקן הקבוצה החדשה שרלוט, מרחף במחזור הפתיחה

מחפשים את היריבה של הלייקרס

מאת שמואל טל

מי תהיה הזוכה בחוף המערבי? באיזור המרכז התשובה קשה. זו עשויה להיות דאלאס מאבריקס או יוטה ג'ז, או יוסטון רוקטס או אולי הדנבר נאגטס. לכל אחת מהן ישנה לא רק האפשרות לזכות בבכורה בבית אלא גם להיות יריבה שוות כוחות לאלופה לוס אנג'לס לייקרס.

„המאבריקס" היא קבוצה בעלת שחקנים כשרוניים ומנוסים שדחפה אשתקד את הלייקרס למאבק בן שבעה משחקים בגמר האיזור. הג'אז, גבוהה, חזקה ובלתי מתפשרת ומסוגלת אף היא להוות סיכון לתכניו של פאט ריילי.

בשעה שארבע היריבות הללו יאבקו האחת נגד רעותה לאורך כל העונה יהיו מיאמי היט החדשה, וסאקראמנטו בשני תחתונים.

ל„מאבריקס" מדאלאס תהיה השנה הזדמנות ראשונה, בשמונה שנות קיומה, להעפיל לגמר איזור המערב. מי שיצטרך לנצח על המלאכה יהיה מארק אגוויר, מנהיג מלידה שהגיע לדאלאס בעונת 81/82 ומאז מחזיק בשיא הקליעות של הקבוצה (24.9 בממוצע למשחק). הוא מתפקד כ„סמול פורוורד" כשלצידו סאם פרקינס, והענק (2.18) ג'יימס דונלדסון שהפך לכוח משמעותי באמצע העונה שחלפה.

דרק הארפר ורולנדו בלקמן הם ה„סטארים" של הקו האחורי. המפתעה היא רוי טרפלי שהפך אשתקד לשחקן השישי הטוב בליגה עם ממוצע של 13.5 נקודות למשחק ו־11.7 ריבאונדים.

פרנק לייד, מאמנה של יוטה ג'אז הוא אדם נמוך עד שהוא מגיע למגרש. שם הוא הופך לפקעת עצבים, שואג, צועק, ומחלק הוראות. לייד הבטיח שחניכיו ינצחו העונה 50־55 משחקים. כל הסיכויים שהם יעמדו בהבטחתו.

אשתקד הם ניצחו 47 משחקים עם קו קדמי חזק וגבוה, הכולל את מארק איטון (2.23) קארל מאלון ותורל ביילי. הם עוד התחזקו לקראת העונה החדשה עם צירופו של אריק לאקנר (הבחירה מהדרפט) מוויומינג ומיק בראון ותוזה אודריי שהגיע בעסקת העברה.

מאלון, החמישי בטבלת הקולעים (27.7) ורביעי בריבאונדים (12.0) משתפר. כך גם ג'ון סטוקטון הרכז המעולה שהוליך אשתקד את טבלת האסיסטים עם ממוצע של 13.8 למשחק.

לאחר חמש עונות של מאבקים בין שחקנים ומאמנים ינסו ה„רקטות" מיוסטון לפתוח דף חדש עם מאמן חדש, דון צ'אני, וקו קדמי מחודש. אקים אולג'ואן, רלף סמפסון ורודני מקריי שנחשבו פעם כקו הקדמי של העתיד נפרדו. סמפסון הועבר לגולדן־סטייט באמצע העונה החולפת. מקריי נדד לסקרמנטו בין שתי העונות.

מהשלישיה נותר הניגרי אולג'ואן הנחשב ל„סנטר" הטוב בליגה היום. לצידו ישחק אוטיס תורפ. אגב, הניגרי הוא היחידי שדורג אשתקד בין 10 הגדולים בשלוש קטגוריות: קליעות (22.8), ריבאונדים (12.1), וחסימות (2.71). תורפ קלע 20.8 נקודות בממוצע וקלט 10.2 במדי סקרמנטו. שום דבר לא יפריע לו לעשות זאת גם ביוסטון. בתפקיד ה„סמול־פורוורד" יש לצ'אני הזדמנות בחירה מבין הצלף פרביס שורט, מייק וודסן המנוסה או הצעיר באק ג'ונסון. וכשאולג'ואן יצא למנוחה יקום מהספסל ג'ו בארי קארול.

המפתח הוא אריק („סליפי") פלויד, גארד מצויין המסוגל לשחק היטב כשהוא במצב רוח טוב ול„פשל" כשמצב הרוח ממנו והלאה. גם דריק צ'יבואס, הבחירה הטריה עם מאזן של 23.4 נק' למשחק יהיה בתמונה.

דאג מו נבחר כ„מאמן השנה" כאשר הדנבר נאגטס זכו באליפות הבית שלהם עם מאזן של 54 נצחונות. רק מכת פציעות שפגעה בלאפייט („פאט") לייבר וג'יי וינסנט מנעה מהם להצליח בפלייאוף. עם הצטרפותו של וולטר דייויס (20.5 בממוצע קליעות) עשויה הנאגטס לחזור ולזכות באליפות. כמובן אם כל שחקניה יהיו בקו הבריאות.

לייבר הוא לב הקבוצה המוכשרת הזו. למרות קומתו הנמוכה יחסית הוא מלך הריבאונדרים של דנבר ואשתקד עשה 11 פעמים „טריפל דאבל". בקליעה, ריבאונדים ואסיסטים. לצידו ישחק אלכס אינגליש וההפתעה מייקל אדמס, שלא מצא את מקומו בבולטס ובקינגס, אך הוכיח את כשרונו ויכולת הקליעה שלו מטווח 3 הנקודות בדנבר. על הספסל ישבו ג'ו וינסנט וה„רוקי" ג'רום ליין.

לארי בראון, יצטרך, כל שנה מחמש שנות העונה שלו עם סאן־אנטוניו ספארס כדי להחזירה לכושרה מהעבר. אבל לשם כך הוא יזדקק לאיש הצי דייויד רובינסון שאולי יצטרף לקראת שלב הפלייאוף.

בשלב זה יש ל„ספארס" קו אחורי טוב עם אלווין רוברטסון וג'וני דאוקינס. גרג אנדרסון נבחר אשתקד כ„רוקי" של השנה וימשיך להפתיע גם השנה. וילי אנדרסון הבחירה של השנה עשוי להפתיע גם הוא. יהיה מעניין גם לראות מה יפיק בראון משחקני הרכש החדשים וולטר בריי מהנטס ואלברט קינג שהגיע מפילדלפיה.

(מה עושה קבוצה מפלורידה בליגה? מיאמי היט, הפנים החדשות תצא לדרך עם המאמן רון רוטשטיין שיטיל יהבו על רוני סקיילי, רוריין („פרל") והשינגטון וביילי תומפסון).

האיזור הפאסיפי

זהו הבית של יש ואין. יש לו את סיאטל ופורטלנד המסוגלות להאבק נגד הלייקרס על הבכורה בבית. וישנן גם הפניקס סאנס, גולדן־סטייט, הקליפרס נציגתה השניה של ל.א. וסקרמנטו קינגס שמצבן בהחלט לא ברור.

ראשונה והבכירה מכולן היא כמובן האלופה ה„לייקרס" שאשתקד עמדה בהבטחת מאמנה פאט ריילי וזכתה בתואר בפעם השניה ברציפות. לקראת העונה שבפתח אין יותר הבטחות לא מפיו של ריילי ולא מפי משהו אחר, אבל עם צוות כמו זה העומד לרשותם הכל יכול לקרות.

„הלייקרס" ירצו לשגר את ה„זקן" שלהם קארים עבדול ג'אבר (שיחגוג באפריל את יום הולדתו ה־42) לפרישה עם תואר שביעי. הם מאמינים כי אמנם עונתו ה־20 באנ.בי.איי. אכן תהיה העונה האחרונה. אבל מי יודע?

כמה מחלקי החילוף של הלייקרס עזבו. קורט רמביס, מילט וגנר, ווס מתיאוס ובילי תומפסון הוחלפו מיד. אבל במקומם הגיע אורלנדו וולרידג', קלע מעולה ודייויד ריברס שנבחר בדראפט והגיע ממכללת נוטרדאם.

וישנו כמובן הצוות הוותיק, המנוסה והמשופשף הכולל את מג'יק ג'ונסון, ביירון סקוט, ג'יימס וורתי, א־סי.גרין, מייקל קופר ומייקל תומפסון — כולם „פיגוחות" בפני עצמן.

לפני שנתיים סיימו הפורטלנד בלייזרס בפיגור של 16 משחקים אחרי הלייקרס. אשתקד קטן הפיגור לתשעה משחקים. השנה?

תחת בעלים חדשים, פאול אלן, שבגיל 35 הפך למיליונר ממכירת מחשבים הפכה הקבוצה להיות צעירה יותר ומוכשרת יותר. טרי פורטר הוא רכז מעולה. קלייד דרקסלר שממוצע שלו אשתקד עמד על 27 נק' למשחק הוא כוכב זוהר וג'רום קרסי היה מספיק טוב כדי להכנס לנעליו של קיקי ואנדווי בתפקיד ה„סמול פורוורד".

שובו של סטיב ג'ונסון שהחמיץ אשתקד 39 משחקים בגלל פציעות עשוי לעזור. אולם הסיפור הגדול של הבלייזרס הוא קווין דאקווורת הענק (2.12) וכבד המשקל (122 ק"ג) שהפך מבחירה בלתי רצויה בסיבוב השני של הדראפט, לשחקן המשתפר ביותר של הליגה עם מאזן של 21.4 נק' למשחק ו־8.9 ריבאונדים ב־49 משחקי הליגה האחרונים.

סיאטל סופרסוניקס עם מאמנה ברני ביקרסטאף, תנסה לחקות את צורת המשחק של הלייקרס, התקפות מתפרצות. לשם כך בילו השחקנים עם מאמנם את מרבית הקיץ במחנה בקליפורניה. סיאטל הקבוצה היחידה עם שלושה שחקנים שממוצע הקליעות שלהם עולה על 20 נק' למשחק, איבדה את תום צ'מברס, אך נותרו בשורותיה דייל אליס (25.8) וקסוויר מקדניאל (21.4).

סיאטל סבלה אשתקד מהגנה גרועה. ולכן החתימה את מייקל קייג' שנאבק אשתקד עם אוקלי על תואר מלך הריבאונדים.

המאמן דון נלסון זכה בעבר חמש פעמים בטבעת האליפות כשחקן במדי הבוסטון סלטיקס. כמאמן עומד מאזנו על 540 נצחונות לעומת 344 הפסדים. (הוא אימן את מילווקי באקס במשך 11 עונות). עם אשראי כזה יהיה מעניין לראות כמה זמן יקח לו להפוך את הגולדן־סטייט וואריורס לקבוצה של ויגרים. זאת לאחר שב־11 העונות האחרונות העפילה הקבוצה רק פעם אחת לפלייאוף.

בשלב זה עומדים לרשותו רלף סמפסון, שכולם מחכים ממנו לשוב לכושרו מימי הקולג' וכרים מולין. בדראפט רכש נלסון את מיץ' ריצ'מונד, גארד מעולה, שישחק לצידו של וינסטון גארלנד. לארי סמית, שהחמיץ 62 משחקים אשתקד, הבריא ויסייע בריבאונדים.

קוטון פיצסימונס, שהחל בשנה שעברה בפניקס בתפקיד מינהלי יהיה השנה מאמן ה„שמשות". הקבוצה עברה מאז פברואר האחרון סדרה של שינויים שכללה בין היתר את מכירתם של לארי נאנס ומייק סנדרס לקליבלנד תמורת הרכז קווין ג'ונסון, הסנטר מארק ווסט והסמול פורוורד טירון קורבין. ג'יימס אדוארדס נשלח לדטרויט ותמורתו הגיע רון מור. ג'י המפריס הלך למילווקי ובמקומו הגיע קרייג הודג', אחד מצלפי שלוש הנקודות הטובים בליגה.

בדראפט בחרה פניקס את טים פרי מטמפל ודן מאג'רל ממישיגן. לקינוח החתימה הקבוצה את תום צ'יימברס הותיק שיאפיל בנסיונו על ארמון גיליאם.

בפעם האחרונה בה העפילו הקליפרס, מעיר המלאכים לפלייאוף זה קרה ב־1976 תחת שרביטו של ג'. רמזי. אז שיחקה הקבוצה בבופלו.

גם השנה הם עלולים להשאר מחוץ לתמונה. אולם העתיד מבטיח להם רבות אם יצליחו להחזיק את דני מאנינג. הבחירה הראשונה של הדראפט העונה. לא משנה כמה יתן לנו את מאנינג, שני הצדדים איבדו זמן יקר כדי להכיר האחד את רעהו.

המאמן ג'ין שאו מצפה לסיוע מצידו של הותיק נורם ניקסון שהחמיץ שתי עונות בגלל פציעות ברגליו ולשיפור משמעותי ביכולתו של הענק בנוייט בנג'מין.

הקינגס מסקרמנטו מכרו אשתקד את כל כרטיסי המינוי באולם הישן שלהם וגם העונה הם כמעט סגרו עניין מבחינה זו למרות שעברו לשחק באולם גדול יותר. אולם למרות רעבונם של האוהדים הם יצטרכו לחכות עוד פרק זמן.

ללא רג'י תיאוס ואוטיס תורפ שקלעו יחד בממוצע 42.4 נק' למשחק, קשה לצפות לגדולות מהקבוצה שניצחה אשתקד רק 24 משחקים.

המועמדות לעליה לפלייאוף מהחוף המערבי הן הלייקרס, טרייל בלייזרס, סיאטל־סופרסוניקס, דאלאס מאבריקס, דנבר נאגטס, יוטה ג'אז והרוקטס מיוסטון. פניקס סאנס והקליפרס יאבקו על הכרטיס האחרון.

פנים חדשות ושיטה חדשנית

משחק אימון מוצלח מול מכבי יפו – 1:4 ■ חלוץ חוד וכולם מסייעים להתקפה

מאת שמואל קליגר

חמישים דקות של כדורגל מלהיב ומרתק שהניבו 4 שערים לרשת מכבי יפו הקבוצה הסימפטית מהליגה הארצית שוב שכנעונו כי הנבחרת בדרך הנכונה – לא רק לרומניה אלא הרבה מעבר לזה: לאוסטרליה. אמנם היפואים הבקיעו שער אחד תוך ניצול רפיון בחלק האחרון של המשחק אך גם בזה לא היה כדי לגרוע מהתחושה החיובית.

יש לנו כבר תלכיד משכנע: יש לנבחרת גם פרצוף, גוף וגם נשמה ולפחות מבחינה פרסונלית הולך ומתגבש הרכב קבוע שאפשר לספור אותו על אצבעות שתי ידיים ולא ישאר עודף. אפשר אולי להוסיף עוד כמה שחקנים מצויינים אבל ספק אם יוכלו לשנות במשהו. יש לנבחרת הרכב:

גינצבורג; עמר, פרסלני, אילת, דראפיין; דווידי, ניסן כהן, בן־ברוך; קלינגר, סיני, יגאל מנחם. זה התלכיד המצויין ששטף משחק במחצית הראשונה שיכנע אותנו יותר מכל הרכב אחר תלכיד אחר כי יש על מה לסמוך (וגם – על מי). אולי יהיה במשחק מול רומניה שינוי אחד ואולי שניים, אבל נוכח היכולת שהציג התלכיד הזה כבר במחצית הראשונה כאשר שיכנע בשלושה הבקעות ועוד כהנה וכהנה ביצועים אפשר בהחלט להרים ראש.

לאחר ההפסקה הרבו המאמנים בחילופים ואז ראינו פנים אחרות כמו אלה של השוער אסייאג והשחקנים שמעונוב, שמעון מנחם, ניר לוין, אלי כהן, רדייקם, יפתח הלר ומכלוף, אבל זו כבר היתה

הנבחרת

נבחרת שונה לחלוטין חלשה יותר שיטתית פחות שהמקריות שלטה בה וכל שללה שער אחד לחיוב ושער נוסף לשלילה. אבל מדוע נקדים מאוחר למוקדם.

המאמנים הפתיעונו כשפתחו בשיטה שונה מהמקובל. שני רצים הגנתיים פרסלני ודווידי בכושר טוב בנוסף לכלם מצויין אילת שיורדו את שני המגינים לעמדות תקיפה. הכדור נע במהירות והשער היפואי היה נתון בסכנה מתמדת. שחקנים עולים ויורדים, יורדים ועולים – שיטה מתקדמת שעבדה יפה והוכיחה כי הבחורים מסוגלים לגלות יכולת אירופאית במגבלות הקיימות.

דקה 25. המגן עמר בועט מ־30 מ' ומנצל מיקום רע של השוער היפואי. 1:0. שלוש דקות מאוחר יותר בעיטה מטווח רחוק של משה סיני וזה 0:2. עוד עשר דקות ויגאל מנחם מנצל מסירה טובה של האיש הדומיננטי במגרש, משה סיני. 0:3. הפסקה. העתונאים גומרים את ההלל על משחק הנבחרת. כמה שינויים.

בהוראת המחצית הראשונה מבקיע ניר לוין את השער 4 דקות לאחר חידוש המשחק. וזה היה בעצם סוף המשחק.

„פחות או יותר הנבחרת ששוקה במחצית הראשונה תיפתח במשחק נגד רומניה", אמר המאמן שניאור במסיבת העיתונאים. הוא גילה כי הכוונה היא ליישם את שיטת הפוצרים והמגינים המסייעים להתקפה גם במשחק נגד רומניה ולפיכך בחוד יהיה חלוץ אחד. אם לבחורים יהיה כושר גופני בהתאם, יוכלו המגינים לסייע להתקפה ואז למערכים הקלסיים המוכרים לא תהיה משמעות רבה, אמרו המאמנים, תוך שלא הסתירו שביעות רצונם מהיכולת של המחצית הראשונה.

אבל, היתה גם ביקורת על כך שהכושר הגופני איננו מספיק, שהמשחק לא שטף כל העת וכי לאחר ההפסקה המשחק היה איטי מדי ואיפשר ליריב להתארגן והקשה על הנבחרת להתארגן לעריכת התקפות מתפרצות.

– עוד יום אימונים עבר ונראה כי יש לנו נבחרת לטווח ארוך. איך אמר המאמן שניאור? „אנו מכינים נבחרת לטווח ארוך: לא רק נגד רומניה, אלא נגד אוסטרליה". ובזה נוכחנו גם בעצמנו.

היורשים של חוליט מול דור העתיד שלנו

הנערים

נבחרות הנערים עד גיל 16 של ישראל והולנד בכדורגל יתמודדו היום בשעה 14.30 באיצטדיון העירוני בהרצליה במשחק הראשון במסגרת קדם אליפות אירופה.

משחק הגומלין בין שתי הנבחרות יערך ב־15 במארס בהולנד והמנצחת תעפיל לגמר האירופי שיערך בקיץ הקרוב בסקוטלנד.

הנבחרת ההולנדית הספיקה לערוך כבר שני אימונים מאז באה לישראל שלשום בערב והמאמן, ואודריולגן הביע תקווה כי חניכיו ישיגו בישראל תוצאה שתאפשר לנבחרתו להבטיח את הכרטיס לגמר.

הנבחרת הישראלית נמצאת במחנה אימון בשפיים והצעירים הישראלים מצויים במתח התרגשות לקראת המשחק מול הצעירים של אלופת אירופה.

ההולנדים לא הפסידו בחמשת המשחקים שקיימו העונה מול אנגליה, אוסטריה, דנמרק, מזרח גרמניה ותוניסיה.

ישראל תפתח את המשחק עם: שרון כהן; טלקר, שלמה, ברגר, קופלבסקי; ג. כהן, מללי, יצחק, קובה (זוהר) הוד, הורלמן.

במשחק זה ישפוט הספרדי סאנשו. הכניסה למשחק תהיה ללא תשלום.

נשים

מכבי ת"א בבולגריה

קבוצת הנשים של מכבי ת"א תתמודד הערב בעיר פרניק במשחק הגומלין מול הקבוצה הבולגרית החזקה, מיניור.

במשחק הראשון זכו הבולגריות בנצחון קל – 62:76. ולמעשה למשחק זה יש חשיבות פורמאלית, שכן לא נראה כי הבולגריות המסונות ינחלו בבית הפסד בהפרש של 15 נקודות.

אולם, כדורסלניות מכבי ינסו להוכיח, כי הן מסוגלות להוות יריב שקול גם לאחת מהקבוצות הטובות באירופה. הפסד נמוך של הישראליות יחשב להישג.

במרכז הטניס ביפו יתקיימו היום משחקי רבע הגמר בסבב הבין־לאומי של פרנקל. אתמול בשמינית הגמר:

מיכאל דניאל – פופוביץ' (רומניה) 6:7, 6:2, 2:6. ארנן מוטוסל – דופה (גרמניה) 3:6, 0:6. רביב ויידנפלד – סנדסטרום (שוודיה) 2:6, 7:6, 4:6. בועז מרנשטיין – יורם בראון 0:6, 3:6. בין הנשים: אילנה ברגר – ורבורגן (הולנד) 6:7, 3:6. דליה קוריאט – בילינגהאם (אנגליה) 6:7, 2:6. יעל סגל – סדי דרוש 3:6, 2:6. לימור זלץ – פריינסי (אוסטרליה) 3:6, 4:6.

היום יימשכו גם משחקי הזוגות.

הפועל חיפה מתמוטטת

מאת יצחק צ'יבין

מי יציל את קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה? זאת השאלה שנשאלה אתמול באיצטדיון העירוני בקרית חיים.

אימונה של הפועל חיפה הושבת אתמול בגלל חובות כספיים מצטברים לשחקנים. מקור בכיר בקבוצה העריך כי החובות מסתכמים ב־800,000 שקל ולדעת כולם נקלעה הפועל חיפה למשבר החריף בתולדותיה.

הפתרון עדיין אינו נראה באופק וכולם ממתינים להתערבותו של מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, שאולי יצליח להציל את הקבוצה.

ברכות לפרומן

ראשי איגוד הטניס, נשיא האיגוד מרדכי מאיר, והיו"ר קולי פרידשטיין, בירכו אתמול בישיבת הנהלה את חבר ההנהלה ד"ר איאן פרומן על זכייתו בפרס ישראל. בדבריהם ציינו את פועלו בהקמת מרכזי הטניס, שהראשון שבהם לפני 15 ברמת השרון, וכן טיפוחם של עשרות אלפי ילדים מכל רחבי הארץ בלימוד הטניס והקניית ערכי חינוך. בתום הרמת הכוסית ביקש פרומן לציין כי הפרס מגיע לכל העוזרים לקידום הענף. הוא הוסיף כי הטניס תרם רבות לספורט בישראל ולשמירת ערכי חינוך.

הערב יתקיים מחזור הגומלין במפעלי גביע אירופה השונים

כוכבי מילאן יוצאים למבצע „הכוכב האדום"

מאת שמואל טל

כוכבה של אלופת איטליה, מילאן, ההולנדי רוד חוליט הסובל מפגיעה ברגלו, ישב הערב על הספסל בשעה שקבוצתו תנסה לחלוף על פני אלופת יוגוסלאויה הכוכב האדום בלגראד, ולהבטיח לעצמה מקום ברבע גמר גביע אירופה לאלופות. יהיה זה המשחק המרכזי בערב הגומלין במסגרת שלושת גביעי היבשת.

בהעדרו של חוליט יצטרכו שני חבריו לנבחרת ההולנדית, מארקו ואן־באסטן ופרנק רייקרד להתעלות על עצמם כדי לחזור הביתה מבירת יוגוסלאויה עם נצחון. לפני שבועיים לא הצליחו האיטלקים לנצל את ביתיותם כדי לרכוש יתרון ונאלצו לסיים את המשחק בתיקו 1:1. אולם השיפור שחל לאחרונה בכושרם עשוי לעזור להם לחלוף על פני המשוכה הגבוהה.

מאמנה של מילאן, אריגו סאקי אמר אתמול כי חסרונו של חוליט ישפיע על הקבוצה כפפי ש„חוליט הוא הכדורגלן הטוב באירופה".

מי שכבר הבטיחה לעצמה מקום ברבע הגמר היא מחזיקת הגביע קבוצת פ.ס.וו איינדהובן, שרכשה במשחק הראשון בביתה נגד פורטו מפורטוגל יתרון משכנע – 0:5. קשה להאמין שהפורטוגלים המתנהלים בכבדות גם בליגה יצליחו לסכן את עליונתם של קומאן וחבריו, הגם שההולנדים יופיעו ללא קיפט, ואן־ארלה, לינסקנס ונילסון הסובלים ממכת פציעות.

ברפתרות נוספות להשלים נצחון בפול ולהבטיח מקומן ברבע הגמר הן סטיאווה בוקרשט הרומנית שרכשה יתרון מבטיח במשחקה הביתי נגד ספרטק מוסקווה (0:3), גוטבורג השוודית שניצחה בתוצאה זהה את נבטורי האלבנית במגרשה של האחרונה, ונוישאטל השווייצית שתשחק באיסטנבול נגד גאלאטסראי עם יתרון של שלושה שערים מהמשחק הראשון.

אלופת ספרד ריאל מאדריד, שחזרה הביתה מפולין עם נצחון 0:1 על גורניק זאבז'ה הפולנית וורדר ברמן המערב־גרמנית שעשתה מבצע דומה נגד סלטיק בגלאזגו, מצויות אף הן בעמדה טובה לקראת הגומלין הערב. מאידך קשה יותר מצבה של האלופה הבלגית ברוז' שקשה עליה לשמור על יתרונה הזעום (0:1) מול מונאקו הצרפתית, במגרשה של האחרונה.

המפגש המסקרן ביותר, גם מנקודת מבט של חובבי הכדורגל בארץ, בגביע אירופה למחזיקות גביע יהיה ה„דרבי" הבלגי בו תארח בבריסל אנדרלכט את מחזיקת הגביע מכלין. מכלין ניצחה במשחק הראשון על חודו של שער 0:1 ותנסה לשמור על יתרונה, אולי בסיועו של הישראלי אלי אוחנה.

סמפדוריה האיטלקית לשורותיה חזר לאחר הרחקה הברזילאי טוניניו סרזו תארח את קרל צייס יאנה ממנה נפרדה בתיקו (1:1) במשחק הראשון. לברצלונה תהיה משימה הרבה יותר קשה מול לך פוזנאן הפולנית, שכן הספרדים לא ניצלו את ביתיותם לפני שבועיים והסתפקו רק בתיקו 1:1.

יתר המשחקים: סאקאריאספור (תורכיה) – איינטרכט (3:1); פאנאתינייקוס – צ.ס.ק.א סופיה (2:0); מטליסט חרקוב – רודה (1:0); דינמו בוקרשט – דנדי יונייטד (0:1); ארהוס (דנמרק) קרדיף (2:1).

בגביע אופ"א תתארח פרטיזן בלגראד ברומא אצל הקבוצה המקומית, זכר המשחק הראשון בו פגעו האוהדים היוגוסלאוים בכדורגלנים האיטלקים עדיין טרי והם ישאפו לנקום את הפסדם (4:2). קבוצה איטלקית נוספת, נאפולי סובלת ממכת פציעות העלולה להפריע לה במשחקה נגד לוקומוטיב לייפציג ממזרח גרמניה ממנה נפרדה בתיקו 1:1 במשחק הראשון.

מי שכבר הבטיחו לעצמן כמעט סופית את הכרטיס לסיבוב השלישי הן שטוטגארט שתארח את דינמו זאגרב עם יתרון 1:3 ממשחק החוץ; יובנטוס טורינו שתתארח אצל אתלטיק בילבאו עם יתרון של 1:5; הארטס שהביסה את אוסטריה וינה 0:5; באיירן מינכן שתשחק בצ'כיה נגד סטראורה עם יתרון 1:3 ובורדו הצרפתית שתארח את אויפשט ההונגרית עם יתרון של שער מהמשחק הראשון.

יתר המשחקים: גלאזגו ריינג'רס – קלן (2:0); ויקטוריה בוקרשט – דינמו מינסק (2:1); טורקו (פינלנד) – וינה (2:1); בלאנגשש ליסבון – ולאז' מוסטר (0:0); אינטר מילאן – מאלמו (0:1); הארנאם (בלגיה) – דינמו דרזדן (4:1); טרבט (שוויץ) – גרונינגן (2:0); בנפיקה – פ.צ. ליאז' (2:1); ריאל סוסיאדאד – ספורטינג ליסבון (1:2).

בחצי השני עלתה הגליל לרבע הגמר

מחזיקות גביע

מאת נירית דותן

הפועל גליל־עליון תשחק גם השנה בבית רבע הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע. שחקני הגליל גברו אמש בנקל במשחק הגומלין על הקבוצה ההונגרית החלשה, באניאש בתוצאה 77:99 (44:45).

המשחק היה בינוני ברמתו. חניכיו של מולי קצורין גילו בדקות רבות שאננות ולא נזקקו להציג את מלוא יכולתם.

פתיחות המשחק לא רמזה על העתיד לקרות, שכן האורחים הסימפאטיים הוליכו ברוב דקות המחצית הראשונה והפרש השיא לזכותם עמד על שבע נקודות – 25:32. באותן דקות שיחקה הגליל מתחת לכל ביקורת ושחקניה התקשו למצוא תשובה לשמירה האזורית של ההונגרים. הגליל גם סבלה מחסרונו של עופר פלישר הפצוע.

רק סל ממרחק של אור גורן אפשר למקומיים לרדת להפסקה עם שקט נפשי – 44:45. במחצית השניה כבר ראינו הפועל גליל־עליון אחרת. השמירה האזורית הלוחצת עשתה את שלה והיתרון עלה בהדרגה. בדקה ה־27 כבר עלתה הגליל ליתרון – 57:66 ובכל שלושת דקות המשחק היתרון הלך וגדל.

שפטו טושב מבולגריה ובלושסקי מרומניה לעיני 1000 צופים באולם כפר בלום.

נקודות לגליל: ליף 31, פרימן 18, מאלוביץ ומרטין 16 כ"א, גורן 12, מזרחי 6.

נקודות לבאניאש: טשובה 30, פיבור 22, זאגליס 11, פרנץ 8, ג'ורג', אוטלו ואלאגר 2 כ"א.

„אימון" לפני הדרבי

גביע קוראץ'

מאת משה כהן

קבוצת הפועל ת"א עומדת להבטיח הערב את השתתפותה במשחקי בית רבע הגמר של גביע קוראץ'. התל־אביבים יארחו באולם אוסישקין את הקבוצה הצ'כית ברטיסלאבה.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות שנערך לפני שבוע, זכו התל־אביבים בנצחון קל, שהותיר את המארחים פעורי פה. הנצחון במשחק הראשון הבטיח למעשה את עלית הפועל לבית רבע הגמר.

המאמן יעקב אודלר חושש אומנם משאננות, אבל עם דניס וויליאמס ולינטון טאונס הוא בהחלט יכול לישון טוב בלילה.

להפועל ת"א ישמש המשחק מבחן אחרון לפני ה„דרבי" הגדול שיערך ביום ראשון בהיכל הספורט ביד־אליהו. הפועל תפתח כנראה את המשחק עם פרישמן, טאונס, סרי, לאופר וויליאמס.

אולם, אם המשחק יהיה חד־צדדי יאפשר יעקב אודלר לכל שחקני הספסל ליטול חלק במשחק. הצ'כים הגיעו אתמול לארץ ואמש הם קיימו אימון באולם אוסישקין.

הלוח הכללי

עסקים

אולמות

מבני תעשיה

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

מכוניות

רוצים לקנות

רהיטים

הלוואות

דירות

ריפוי והרזיה

זיפות גגות

פוליש ונקיון

שרותים

הכרזות

ירושלים

ריפוי והרזיה

שונות

חיפה

ריפוי והרזיה

אילת

הכרזות

למערכת עיתון
דרושים/ות
למבצע קידום מכירות
באמצעות הטלפון
שעות עבודה גמישות
על בסיס עמלות גבוהות
טל' 03-253211 לדורית.

هكذا من الاسلام

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

דליה פרידלנד וששי סעד מצטרפים לאביטל קורמן, אבישי בקי וקובי סיזרב, בוגרים צעירים של „בית צבי" להצגת „טעם הדבש" שתועלה, החל ממוצ"ש ועד סוף החודש, בשיתוף עם התיאטרון לילדים ולנוער, ב„תיאטרון הספריה" ברמת־גן. המחזה, של שילה דילאני, בתרגומה המקורי של תרצה אתר, שעיקרו אנשים במצוקה המנסים לשחות בדרכם שלהם במציאות הנתונה, הועלה כבר מספר פעמים בישראל. בתמונה: דליה פרידלנד, ששי סעד ואביטל קורמן.

מה קורא

כתבי עת

„מוסיקה", ירחון בעריכת זיסי סתוי וחנוך רון.

גליון 18 של הירחון „מוסיקה" מוקדש כולו לאופרה. עמי מעייני מאיר מחדש את „זיגפריד", נחמן אינגבר עוסק באופרה וקולנוע, חנוך רון מספיר את הפרימדונות, יוסף דגן משרטט פרופיל של מריה קאלאס ומיקי רייטר מסביר מדוע שונאים אופרה.

„נגה", מגזין נשים בעריכת רחל אוסטרוביץ, מירה אריאל, ענת בראלי, רחל גיורא, אמירה גלבלום, אראלה דאור, אביבה עין־גיל ומירי קרסין.

גליון 16 של „נגה" ראה אור ימים ספורים לפני הבחירות לכנסת. יעל רונן, מן הפעילות באירגון נשים למען אסירות פוליטיות מספרת על נשות האינתיפדה. רחל אוסטרוביץ סוקרת את מאבקן של תנועות נשים למען השלום מימי מלחמת העולם הראשונה ועד ימינו. אחד הנושאים המרכזיים בגליון זה הוא בחינה של מוסד הנישואין. מובא כאן קטע מתוך הפרק „האשה הנשואה" בספרה של סימון דה־בובואר „המין השני". כבר ב־1949 כתבה דה בובואר ש„הנישואין הם שריד של דרך חיים שאבד עליה הכלח... הם מתעללים באשה... עדיין קיים בה (במסגרת הנישואין) דיכוי"... על פי המחקרים המצוטטים במאמרים ב„נגה" נישואין הם עיסקה שהגברים יוצאים ממנה נשכרים יותר מן הנשים.

„אפירון" כתב עת לספרות, תרבות וחברה בעריכת ארז ביטון.

ראיון עם דוד שחר פותח את גליון הסתיו של „אפירון". שחר אומר בראיון שהוא מצפה מן הערבים להלחם לצד היהודים למען מדינת ישראל. „אני לא רוצה מדינה שיהיו בה רק יהודים, אלא שיהיו גם לא־יהודים שמוכנים להלחם עליה, אולם עליהם להחליט: הלנו אתה אם לצרינו. אם לנו – קבלו את כל הזכויות. אם לצרינו – לכו מפה".

עוד בגליון מסות של גיורא לשם, לילי רתוק ותזה מפוקפקת משהו על ארכיטקטורה פמיניסטית ים־תיכונית, מרדכי אבישי. שירים משל אהרון אמיר, ק.א. ברתיני ומשה סרטל.

אף ש„אפירון" כבש לו כבר מקום בנוף כתבי־העת שלנו, עדיין אין הוא משוחרר ממחלות הילדות המוקדמות. הכאובה שבהן היא העריכה המרושלת. כך, למשל, מובא הראיון עם דוד שחר כמעט ללא עריכה, ללא אבחנה בין עיקר לטפל, ללא כותרת, ללא תמצית כלשהי מדבריו, אלא בנוסח „שאלה" „תשובה", שלא להזכיר „ווטות" ככתיב לאראיד.

„מאזנים" בעריכת אשר רייך וחיים פסח.

הגליון החדש של „מאזנים" מוקדש לסיפורת העברית מאז קום המדינה ועד ימינו. מובאים בו, בין השאר, סיפוריהם של צעירים כעמר שלו, ישראל המאירי, דורית פלג ופבין ליבריכט, לצד סיפוריהם של ותיקים כסמי מיכאל, אהרון אלמוג, אמנון שמוש, נתן שחם ועוד.

ספרי ילדים ונוער

„ספר המסעות של בנימין מטודלה". ערכה מירה מאיר. איורים ריצ'רד טיילור. ספרית פועלים. 86 עמ'.

איורי הספר, המבוססים על תצוגה מתמדת ב„בית התפוצות" (מקודם בסרט אנימציה), כובשים את העין בראשונה. הודפסה בספרית הפועלים באיכות גבוהה. מירה מאיר ערכה את הספר בשימת לב מרובה. קטעים מתוך פרקי המסעות של בנימין מובאים בהסברים קצרים, המותאמים לזמננו, ובמיוחד לקורא הצעיר. דברי הקישור מביאים בבהירות את הרקע. העורכת שילבה גם את שירו הידוע של נתן אלתרמן על מסעות בנימין. מומלץ.

„בישימון וביער עד" מאת הנריק סנקביץ'. עברית שולמית הראבן. כתר. 312 עמ'.

סיפור הרפתקאותיהם של הנער הפולני סטאש וידידתו האנגליה נל, בצאציהם של המהנדסים בוני תעלת סואץ. הרקע הצבעוני הוא של אפריקה בראשית המאה, שסועה במלחמות פנים, מרידות ומעשי שוד. מרתק גם מבוגרים. תרגום יפהפה של שולמית הראבן. מומלץ.

מירי פז

פופ

צעירים רבגוניים

„סאטו" – הופעה חגיגית ב„אלנבי קולנוע תיאטרון"

„אלנבי קולנוע תיאטרון", קומפלקס מופעים חדש, נחנך ביום א' האחרון בהופעת להקת „סאטו". קדמו להופעת הלהקה ארבעה שירים בביצוע ורד קלפטר ולהקתה „לגמרי לא שקטים". עבורם היתה זו „הופעת בכורה תל־אביבית, בין־לאומית", כפי שציינה קלפטר. עדשה רושם שקוד נשמע על ורד קלפטר. בתום ארבעה שירים השתררה חשיכה ומתוכה הגיחו חברי „סאטו". מתחילה אלונה (דניאל): „יצאתי הלילה מקברי. מחזי כרגיל שטוף דימה... הלילה חשקה נפשי בדם...". לא קלים הטקסטים שלהם. קולה, שאינו מתיימר להתגנן ברכות, זוכה להתעדנות כאשר היא פונה לשיר על חוויות מעולם הילדות. היא מתעתעת עם קולה, עולה ויורדת תוך הפגנת יכולת קולית רחבה. מעניין מה היתה אומרת הד"ר לילי רתוק על משהו מעין זה: „שים בתבות שידה, זה דבר דחוס נורא, הן כמו משוות שדיים מול המראה הגדולה בחדר השינה". בשיר, במקצב הרגאיי, קוראת דניאל בפעם באקט: „אינתיפאדה", בהיגוי ערבי. וזה כל השיר. עם איקיאני, כולן להקת „נוער שוליים", היא שרה את שירו של ברכט „דה מון אוף אלבאמה". קיבוד מפתיע ומרגש. אפילו שיר של יונה וולך היה שם: „גדרים לי". לידי אחרי, חדש יחסית, „מחבואים", תופס את השומע ואינו מרפה. כאשר איננה נצמדת לסגנון קבוע. בגניבתה, משלבת הלהקה רוק, ג'אז, הבאוס, גם רגאיי.

האווירה הכללית באולם מאוד לא פורמלית ולא מחייבת. בצד התנועות להן כבה גרפיס של הלהקה, בגילאי הטיפש עשרה, בחוסר קבב מופלא. אולי מוצלח יותר היה להאזין ולצפות בלהקה, במצב אבכי, מה שהיה מאפשר יותר הזדהות עם המוסיקה. הם מתרחקים מסטנדרט מקובל, לעבר הכיוון החיובי של מקוריות שכדאי להקדיש לה מקום ונגיעה. הם בתחילת הדרך עדיין, אך אלבום הבכורה שלהם, שיצא ביום ההופעה, הוא ציון דרך נכבד, שביכולתו לרמוז על הבאות. בינתיים אין להם במה להתבייש. צעירים, אבל בסדר. עובדת פתיחתם לסגנונות רבים, גם היא לטובה.

הדס מגן

3 שנים לתכנית הרדיו „חוגה"

לכבוד יום־ההולדת השלישי של תכנית הרדיו „חוגה" (רשת א'), מארגנים מגיש התכנית **בני הנדל** ושותפו לה, **שלמה ישראלי**, הקלטה פומבית שתתקיים בתיאטרון י"ם ב־13 בחודש. התכנית, שמשודרת חמישה בקרים בשבוע, דנה בעניינים שאינם דווקא האקטואליים ביותר, מתחומים היסטוריים, חברתיים, תרבותיים ואמנותיים. שלמה ישראלי: „אנחנו מביאים לאו דווקא אנשים שהם מוכרים או מומחים, אלא מי שיש להם סיפור אישי. יש בתכנית שילובים של מוסיקת מזרח־מערב, מוסיקה קלאסית, שירים עבריים. הקשרים בין המוסיקה למלל הם יותר קשרים אסוציאטיביים. לפעמים יש הקדמה של מוסיקה ולפעמים היא מופיעה כחלק אינטגראלי מהמלל". ההקלטה הפומבית, הוא אומר, היא למטרת יציאה החוצה אל המאזינים. ההקלטה תהיה במתכונת של שלוש תכניות. ישראלי מבטיח שהקטעים לא יבואו כגיבוב שרירותי של נושאים, אלא שלתכנית יהיה מבנה מכוון. מה יהיה בה? „תהיה להקה ירושלמית ששרה פולקלור יוגוסלבי. לא כולם שם זמרים מקצועיים. אפילו לא כולם יוגוסלבים. משם נעבור לפינה עם המוסיקאי אנדריי היידן, שיביא נער כשרוני, ארבעה נערים שמאלתרים יחד. הם יתחילו עם מוסיקה קלאסית, ולאן שיגיעו, זה תלוי בהם. אנדריי היידן יישב ליד הפסנתר ואיתו יהיו שני כנרים ושני צ'לנים. הם ינגנו בהרכבים יחידים ומשולבים. נדבר גם על איקהורן". ואם באילתור עסקינן, ידגימו ישראלי והנדל כיצד מאלתרים מלים ומלודיות. ישראלי ינגן בכלי נשיפה וכלי הקשה והנדל יקרא שירים. בני יתאים את קריאת השירים למה שינגנה המנגה „לא, אני אתאים את הנגינה אליה". ועוד בענייני אילתור, איך אפשר לשכוח את הג'אז? יופיע האנסמבל הקולי של בי"ס „רימון" שישיר ג'אז, שירים עבריים, גם מתוך מיוזיקלס. בין לבין יהיו גם ראיונות קצרים. קהל מאזיני התכנית, אומר ישראלי, אינו מוגדר. „מסטודנטים ומזכירות ועד לפנסיונרים ואנשים שעובדים בבית. אנשים שיש להם סבלנות להקשיב".

הדס מגן

הצנזורה אישרה מחדש החלטתה לפסול „הפיתוי האחרון של ישו"

גם אחרי שצפתה מליאת הצנזורה שוב בסרט „הפיתוי האחרון של ישו" נשארה החלטתה בעינה. הסרט נפסל להקרנה בשל התחשבות ברגשותיהם של הנוצרים. הקרנת הסרט למליאה נערכה ביום ראשון השבוע. ביום שני שוב התכנסו לדון בנושא ההקרנה המסחרית שלו ובערב החליטו לפסול. עכשיו מתכוננת חברת גולן־גלובוס, מפיצי הסרט, להגיש תביעה לבג"ץ.

ורדה צימרמן

כוכבת צעירה

כשרון צעיר נוסף זורח בשמי המוסיקה בארץ: *הכנרת בת ה־17 דרורית פאלק, המנגנת בקביעות* בתזמורת הפילהרמונית הצעירה, בתו של חבר הפילהרמונית הישראלית וולפגנג פאלק. תופיע כסולנית בקונצרט מס. 1 לנוער של התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, בניצוח שלום רונלי־ריקליס (באולם הנרי קראון, מחר בשעה 17.00). היא תבצע את הרומנסה בפה מג'ור מאת בטהובן ו„נעימות צועניות" מאת סאראסאטה. עוד בתכנית – „מדריך לתזמורת לבני־הנעורים" של בריטן (המספר – יצחק שמעוני) והפתיחה „קרנבל רומאי" מאת ברליוז (הכניסה בתשלום – מגיל שמונה ומעלה).

20 שנה לסטודיו של ניסן נתיב

תלמידי השנה השלישית של בית הספר למשחק ניסן נתיב יעלו מן ה־17 ועד ה־25 בנובמבר ב„צוותא" ת"א את ההצגה „סטניסלבסקי, סטניסלבסקי, סטניסלבסקי", שתציין עשרים שנה לקיומו של בית הספר. „המחזה נכתב במיוחד ברוח הסטודיו למשחק", אומר ניסן נתיב, „והוצג לראשונה בשנת 1979. עכשיו יועלה בגירסה חדשה שהותאמה לתלמידי השנה השלישית". את המחזה כתב **מיקי גורביץ** והוא מוגדר כ„קומדיה פרועה בעלת גוון בלשי קל". במרכז המחזה קבוצה של שחקנים הלכודה על במה לפני קהל, ללא במאי. מחוסר ברירה מתחילות הדמויות להשתמש בפנטזיות ובהזיות „ואלה מחלחלים לתוך הבמה שהופכת לזירת התגוששות בסגנון הסרט האילם".

שחקנים מביימים ב„בית צבי"

בית הספר למשחק „בית צבי" משמש גם מעבדה לשחקנים המבקשים לתת ידם בבימוי. בעונה הקרובה יביים **דב רייזר** את תלמידי השנה השלישית בהצגה „מלקולם הקטן ומלחמתו בסריסים"; **יהודה אלמגור**, שחקן „החאן", יביים מחזה שהועלה בתיאטרון הירושלמי לפני כשבע שנים, „לפוצץ אותם" ו**נתן דטנר** יביים את „סקאפינו".

„הרמוניום" של ברטה ימפולסקי

המלחין האמריקאי **ג'ון אדאמס** כתב את „הרמוניום" בהשראת שני שירים של אמילי דיקינסון ופואמה של ג'ון דון. **ברטה ימפולסקי** יצרה על פי „הרמוניום" מחול המוגדר „קלאסי־עכשווי" ל־20 רקדנים לבושי לבן, על במה חשופה עליה ניצב גשר שהוא, לדבריה, „הגשר הבלתי־נראה בין השמחה לעצב, השנאה לאהבה, המתח והרגיעה, הקיצוניות והפשרה". בכורה חגיגית למחול החדש, בביצוע „הבאלט הישראלי", התקיים ב־30 בחודש בתיאטרון ירושלים.

שידורים

טלויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, בין תחומות ירושלים (כ).
08.40 אנגלית (ז').
09.00 מדעי הטבע (יסודי), העולם שלנו מקרוב.
09.15 רחוב סומסום, נא לא להפריע.
10.30 מדעי הטבע (ה'–ו') מוף האדם – על הדם 1970–170 (כ).
11.00 חשבון (ו'), השארית בחילוק.
11.15 יהדות: קשת וענן, ובראשי חודשיכם (כ).
11.40 אנגלית (ז').
12.00 מושגי יסוד ביהדות, על מאורות (כ).
12.25 אזרחות (על־יסודי), כללי המשחק, למה דמוקרטיה.
12.50 צרפתית.
13.05 אנגלית.
13.30 מדעי הטבע (על־יסודי) והאבולוציה 4, יוחסי גומלין 1.
14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 אוניברסיטה פתוחה: תוכניות לימודים – הצב המדבר: מחשבים בחינוך.
15.00 נילס הולגרסון (פרק אחרון), שלום לאקא: מולי חוזר עם משפחתו לחווה ואביו מתכונן לשחוט אותו. נילס רואה זאת ומתפרץ לביתו למרות האזהרות של הגמד ומציל את מולי. בזכות מעשהו האמיץ, הוא חוזר לגודלו הטבעי.
15.30 פיצוחים – תוכנית שהופקה כמחווה למבצע „הקש בדלת" הנערך על־ידי האגודה למלחמה בסרטן ביום ג' 15.11.88.
16.00 ליל הבדולח – סרט תיעודי שצולם בארץ ובגרמניה לציון 50 שנה לליל הבדולח. הפוגרום ב־9.11.38 נודע לימים כ„ליל הבדולח" בשל המספר הרב של זכוכיות שנופצו במאות בתי־כנסת ובאלפי בתים ובתי־עסק של יהודים בגרמניה ובאוסטריה. רוב העדים המופיעים בסרט עזבו את גרמניה. הם מספרים בין השאר על קשיי השגת האשרות ועל אלה שסרבו לעזוב בהאמינם כי הפוגרום הוא תופעה חולפת.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 איגני אשם (דרמה), סיפורו של נער שמנסה להרשים את חבריו ע"י ביצוע עבירות „סקנוט". הוא נעצר ומובלה סוף שבוע בבית המעצר לקטינים, שם הוא לומד כמה מעובדות החיים (עבר־ערבי).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 חקלאות היום, עינייני חקלאות: 1. על דיג ימי בשיטה מתקדמת. 2. שיחה באולפן עם הפרופסור יצחק ארנון, עורך האנציקלופדיה לחקלאות. 3. פינת החדשות לחקלאי מן השדה (תרגום עברי).
19.00 מהדורת חדשות מורחבת לרגל הבחירות בארה"ב
20.00 כותרות מבט.
20.02 עד פה – במרכז התכנית קטעים מתוך סרט חדש עם להקת „יר־2". כן מתארחת בתכנית להקת „נושאי המגבעת"; יובאו שירים של הזמרים: כריס ריאה, פרינס, בריאן ווילסון ועוד.
21.00 מבט לחדשות – מהדורה מורחבת לניתוח תוצאות הבחירות בארה"ב.
22.00 תשדירי שירות.
22.05 **הפתרון הסופי** – הסרט משודר לציון „ליל הבדולח" בגרמניה בנובמבר 1938. באמצעות צילומי ארכיון, הסרט מביא תיאור מפורט ורשיו של מה שעולה ותורת הגזע הנאצית ליהודי גרמניה ולאירופה כולה. הראשית הייתה בעליית הנאצים לשלטון והאחרית בהשמדה של העם היהודי באירופה. „ליל הבדולח" מלאו עתה חמישים שנה (תרגום עברי).
23.05 **הערב קונצרט:** סימפוניה מס' 6 „הפאתטית" מאת צ'ייקובסקי. תזמורת „פרו מוסיקה" מבצעת את היצירה בניצוחה של דליה אטלס.
23.55 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מה משדר הערב".
18.35 „האמאונות" (סיפור דרמטי לכל המשפחה). חבורת הגברים של העיירה מתכנסת בחנותו של פנטיקוסט. לאורלנזו, הדייג הצעיר, יש בעייה – אשתו איננה חדלה מלפטפט. סאם יאנג, שבפיו תמיד תשובה לכל, מציע שאורלנזו ישים שק על ראשה של אשתו. אורלנזו אכן פועל על פי הצעתו. עכשיו יש לחבורת הגברים עסק עם הנשים של העיירה (עפ"י ספרו של צ'ארלס לי).
19.00 „מהדבר עד האיידס" (פרק 4) על השתלות ועל מחקר מחלת הסרטן. התוכנית מתמקדת בארבעה נושאים: 1. השתלות כבד, כפי שהן מבוצעות בביה"ח האוניברסיטאי שבפיטסבורג, חלוץ ההשתלות בתחום זה, בו פועל ד"ר יגאל קם הישראלי. 2. דיאליזה וכליה מלאכותית, נושא המוצג ע"י ד"ר וילהלם קולף, מפתח הכליה המלאכותית. 3. השתלות לב טבעי ומלאכותי באוניברסיטת סטנפורד. 4. מחקר התפתחות הסרטן, המבוצע באוניברסיטת קליפורניה שבסן פרנסיסקו (ללא תרגום לעברית).
19.27 „רגע לפני..." על שלטי דרכים ומאפייניהם.
19.30 „ואנדרברג" (סידרה דרמטית חדשה) – איל הכספים הקנדי האנק ואנדרברג הוא גיבור הסידרה שעלילתה מתרחשת בקנדה, בארה"ב ובאירופה. מככבים: מייקל הוגאן – ואנדרברג, שוואן הוגאן – בתפקיד אשתו, אלן רויאל, גניפר דייל וסטנט מארקל. במאים: פיטר ראו ווילאם פרואטו. פרק ראשון: צינור נפט הסנתב את דרכו משדות הנפט הקפואים אל מוקדי הכוח האירופיים בבריסל. בפאריס ובדומא מבשר את תחילתה של הרפתקה מסתורית. האנק ואנדרברג מחליט להעביד את משרדי חברת „ואנדר" ממשכנם הצנוע לאתר יוקרתי ומכובד. צעד זה מבשר את תחילתם של מאבקי כוח בינלאומיים, תככים כלכליים, סחטנות והימור בסדר גודל של חצי מיליארד דולר. זמנים קשים לואנדרברג מבחינות הסידרה גם הן לא ישבות בסל – אליזבת, אשתו של האנק, עוזבת את הבית לטובת יועץ לפירוק נשק גרעיני וסנדרה, אשת שותפו, מפתיעה את כולם בהשקיעה סכומי עתק בחברה החדשה של האנק.
20.21 „רגע לפני..." על שדות התחיה ועל קוטל עשבים חדש.
20.30 „אדם וכלכלה" (פרק 20): רווחים קלים בבורסה; הפעם אדם סמית מנתח את מקרה התביעה שהוגשה נגד מייקל מילקינד וחברת „דרקסל ברנהם". מילקינד נחשב לאשף בורסה אשר פיתח שיטות חדשות לרווחים קלים עבור חברת „דרקסל ברנהם" בה עבד, ועבור עצמו. מילקינד והחברה הואשמו ע"י המדינה במסחר הנוגד את חוקי הבורסה, במניפולציות בלתי חוקיות ובשימוש במידע פיננסי, האסור ע"י החוק. הפרק ישודר ללא תרגום לעברית.
20.55 „מה משדר מחר".
21.00 „מסע בחללי" (פרק שלישי): „מעטה הסטטוריץ של ונוס". כוכב ונוס נקרא לעתים גם „אחיו התאום של כדור הארץ", אולם בפרק זה אנו רואים כי מרכיביו ואופיו של כוכב זה שונים עד מאוד מאלו של כדור הארץ. בתוכנית משלבים צילומים של האטמוספירה הסובבת את ונוס, כפי שתועדה ע"י מצלמות ספינת החלל האמריקאית „פיוניר", וספינת החלל הסובייטית „ונרה" (ש.ת.).
21.28 „שירים עבריים".
21.40 „קרול ברנט מארחת". אורחיה של קרול ברנט השבוע הם סטיב לורנס, פול סאנד וגלוריה סוונסון. החבורה עורכת מחווה למלחין אירווינג ברלין, לרגל יום הולדתו ה־85. קרול ברנט וגלוריה סוונסון תולמות לככב בסרטי צ'ארלי צ'פלין הוראות להגשים חלומן זה.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „הנרדפים" עם דורותי לאמור; 18.00 חץ וקשת (סידרה); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 החוק והרי מגרו (סידרה); 22.00 משחקי דמא (דרמה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – באך: סוויטה אנגלית מס' 2 בלה מינור; שוברט: סימפוניה מס' 4 „הטראגית"; דבוז'אק: קונצ'רטו לצ'לו ותז. בסי מינור; ביזה: סוויטה מס' 1 מתוך „כרמן".
09.00 שעה עם אנסמבל – אנסמבל וינה־ברלין, יצירות מאת: היידן, דנצי, בוצה, איבר. וילה לובוס.
10.00 קונצרט בוקר – מוצרט: דיברטימנטו במי במול מז'ור ק. 439 ב; ברהמס: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותז'; אהרון קופלנד: „בילי הנער" סוויטה לבאלט; בטהובן: „מיסה סולמניס".
12.57 פינת השיר – חנוך לוין: שירים, קורא השחקן יוסי פולק.
13.00 קלאסיקל.
14.06 מן הסרטיה – עם הפסנתרן תגן הצמבלו פרנק פלג; באך: הקונצ'רטו האיטלקי; מוצרט: 2 שירים לקול ופסנתר (פ. סלר בלום, סופראן); עדן פרטוש: „אגדה" לויולה ופסנתר (ע. פרטוש, ויולה); קופרן: סוויטה לצ'מבלו פסראט; סונטה לצ'מבלו ו־10 כלים (עם חברי האנסמבל הישראלי).
15.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית של באך.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו התזמורת הפילהרמונית הישראלית/ ד. בארנבוים / סולן ומנצח: מוצרט: קונצ'רטו מס' 27 לפסנתר ולתזמורת; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 (ש.ח.).
18.00 ממדף התקליטיה.
19.00 אמנים באולפן – חמדה רז, פסנתר; ראמו; גאבוט עם וריאציות בלה מינור; הינסמית: סונטה (1952); י. בראון: סונטה; ראבל: ואלסים אצילים וסנטימנטליים.
20.05 כבקשתך – שאמינאד: קונצ'רטו לחליל ולתזמורת; הומל: שביעייה „צבאית" בדו־מאז'ור, אופוס 114.
21.00 אופרה – שנברג: משה ואהרון.
23.00 רדיו־דרמה – „המעבורה שליד חדרה נסגרת" מאת יוסי „הדר ובבימויו משתתפים: איתן בלום ורבקה גור (ש.ש).

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה „מעולם הכימיה" והפעם: „היפוך אנרגיה" – פרופ' יוסף רבני, ד"ר חיים לבנון, ד"ר נאוה בר־צבי.
16.05 משנים והפעם: עם פרופ' צבי גיורא עם צאת ספרו „הלא מודע והאוריית הפסיכונוירואזות" לאור (ש.ש.).
22.05 חבר מאותו כוכב – תכנית הקלטות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

16.05 ליל הבדולח – 50 שנה.
20.05 צמוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש והפעם: שירים חשמית.
20.30 שידור חי מתיאטרון החאן: „גלוו אשמים".
22.30 להאזיה בחלום – מחרוזת שירים.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 כטוב באוזניכם – הפינה לשיפוטכם.
21.05 פניני ג'אז.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.00 על סף הבית הלבן.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 יעד משודר – ענייני צבא ובטחון.
18.45 משהו עולמי – עניינים חוץ.

צה"ל 1

19.05 ליל הבדולח – „הערב לפני 50 שנה". משדר תיעודי מיוחד בן ארבע שעות המבוסס בעיקרו על עדויות של ניצולים שהיו עדי ראייה לפרעות בערים ובעיירות בגרמניה ובאוסטריה ב־9 בנובמבר 1938.
21.30 אוניברסיטה משדרת – רפואה הפתיקה – עוברים כבני אדם. מרצה: ד"ר דוד חד.

צה"ל 2

19.05 יומיים מוסיקה.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המשוחשב.
21.57 חדשות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיה הגיה.

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
8.11.88 – רשת ג' – קול ישראל.

1. בוא – ריטה
2. האיש מן החלום – ירדנה ארזי
3. שקיעה אחת – אדם
4. גרה בשינקין – מנגו
5. שיר דרכים – ארנה ומשה דץ
6. נשבע – חיים משה
7. ברחובות שלנו – משינה
8. השיר הזה – שמוליק קראוס
9. התוך תוכך – סאטו
10. בשעה טובה – מכצר
11. נדמה שישוב – פוקי
12. אריהה לבנה – אבי טולדנו
13. רחוב המסגר – צביקה פיק
14. ארץ טירוף ונביאים – גלי עטרי
15. אין קשר – רמי פורטיס
16. אל הלך – רוני
17. כיוונים נעלמים – אילנה אביטל
18. סרט יום שישי – מכצר
19. אצבעות – דין
20. לילה ים תיכוני – אורי פיינמן
21. יש לה אף כל־כך ארוך – מאיר בנאי
22. קרוב לקצה – סי היימן
23. לא מסתיר את הפנים – ראובן לביא
24. חופשת מולדת – מאי כהן
25. אם שנים הרבה – חביבי
26. הייתו איתני הרי – שלמה ארצי
27. את מי את אוהבת רוחי – רוחמה
28. קו הטירוף – לאה לופטין
29. חבר – אילנית
30. הרגל הופך לטבע – רוזה אלברשטיין

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. עף מפה בקיץ – ראובן לביא
32. בלוז עלבונות – יגאל בשן
33. אל תגיד שלא אמרתי – גלית שרבל
34. איש הכוכב – מייקי
35. רוצה לשמור עליך – אסתר שמיר
36. בהבל הרוחך – דוד ד'אור
37. עוד שנה – בקי מקייטן
38. מורשת קרב – דור המשך
39. דייגים – שאול צירלין
40. נולדה מחדש – שלה ברטי
40א רק לי לבדי – ארז אגמי

„כטוב באוזניכם" – הפינה לשיפוטכם

41. חופשי חופשי – רוני ידידיה
42. נדודי שינה – שלמה גרוניך
43. סליחה – מתי כספי
44. שתי אחיות – צדי קורך
45. עולם תעשייתי – סי חיימן
46. מכור לאהבה – אדם
47. אורות וצללים – ניצה חי
48. צא מזה – מירה גל

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, י-ם. מיקוד 91010

ה־10 השירים שלי עם את מספר השיר:

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
תאריך:

קולנוע

■ **תל־אביב**

אסתר: השוטר בג'ינס 9.50, 7.30, 5.00
גורדון: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: ההבל 23.15
גלילה פרסידיו – המקום השמור 9.30, 7.15, 5
דיזנגוף: הגיגה של באבט 9.45, 7.30, 5
דן: בוקר טוב וייטנאם 9.45, 7.00, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5, 3, 11
דיזנגוף 2: פקין בלוז 9.30, 7.30, 5, 3, 11
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 9.30, 7.30, 5, 3, 11
הוד: ביג 9.35, 7.10
היכל התרבות: גיק 9.30, 7.30 סקס 24.00
הוד: אקרן גלקסין 9.30, 7.15, 5
המכון הישראלי 7.00 בודיאל או זמן ההיבה
זמנהוף (בית ציוני אמריקה) 7.00
חן 1: מת להיות 9.55, 7.20, 4.15
חן 2: פרנטיק 9.50, 7.20, 5.00
חן 3: ללא מעצורים 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לטביר באהבה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: בעל בהשאלה 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
גילת 1: שם המשחק 9.30, 7.00, 4.45
גילת 2: מעריצה צמודה 9.40, 7.15, 5.00
גילת 3: מגלה את אמריקה 9.30, 7.15, 5.00
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: יום שני הסוער 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 3: בגלל המלחמה ההיא 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לימור: צבעים 9.45, 7.15, 5.00
מגדלור: סגור
מוזיאון: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
כוכבים: מצלמה בלי בושה 9.30, 7.30
פאר (לשעבר אלנבי): פסים וכוכבים 9.40, 7.30
במוזיאון: סגור
פאר: צל השוס 9.30, 7.30, 5
פריז: להיות או לא להיות 9.30, 7.15, 4.00, 2.00
23.30 שבו של הנוסע הנוכרי
צפון: סאקר – האיש החלום 9.30, 7, 4.30
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: עיניים שחורות 9.40, 7.15
תכלת: הקומיסרית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: טרור ברחובות 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**

אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: כמעיין המתגבר 9.30, 7.15, פקין בלוז 5.00
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אדיסון: מת להיות 9.00, 6.45, 4.30
אורנע: ביקו 9.15, 7.00
אור 1: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30
אור 2: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30
אור 3: תרגילים בריגול 4.30, 7.30, 9.30
אור 4: טומי 7.00, 4.30, הקיסר האחרון 8.45
אור 5: ללא מעצורים 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 4.30 ספר הג'ונגל
6.00 אני התחנה
8.00 הוצאת מעבר לפינה
9.45 שם הורד
24.00 קרוקודיל דנדי 2
כפיר: מרדף חצות 9.00, 6.45, 4.30
מיטשל: אלף האורות של ג'רי־וויק 9.00, 7.00
סמדר: אהבנו כל כך 9.15, 7.00
עדן: השוטר בג'ינס 9.00, 7.00, 4.30
רון: ביג 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: סאקר – האיש והחלום 9.30, 7.00

■ **חיפה**

אורה: תחיך מבוקש 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קפה בגדאד 9.15, 7.00
אמפי/תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: ביקו 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: השוטר בג'ינס 9.15, 7.15, 4.30
עצמון 2: טרור ברחובות 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: סאקר האיש והחלום 9.15, 7.00, 4.30
פאר: מת להיות 9.15, 6.45, 4.15
קריה/אדה: סרט מתוק 9.15, 7.00
רון: מרדף חצות 9.30, 7.00
רב גת 1: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00
רב גת 2: ביג 9.15, 7.00

■ **קריות חיפה**

מנור: אהבנו כל כך 9.15, 7.00
סביון: עיניים שחורות 9.15, 6.45
אורות: פרסידיו 9.15, 7.00
בית העם: מרדף חצות 9.15, 6.45
ציון: ללא מעצורים 9.15, 7.00

■ **אשדוד**

אשדוד: מת להיות 9.30, 7.00
גמרת: פרסידיו 9.30, 7.15

■ **אשקלון**

אסתר: שם המשחק 9.30, 7.30
מאור: ללא מעצורים 9.30, 7.30
רחל: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**

חן: פולטר גייסט 9.30, 7.15
היכל התרבות: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.30, 7.15

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

היכל: השוטר בג'ינס 9.30, 7.15
מלון דניאלה: עולם נפרד 9.30, 7.15
כוכב: 7.15 מצלמה בלי בושה
9.55 מחליפים עורבים

■ **חולון ■ בת־ים**

אביבים: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00, 6.00, קפה אוריינטל – סרט לפנסיונרים 5.00
עצמאות: טרור ברחובות שישי 10.00, בוצ"ש 9.30, 7.15
מגדל: מת להיות 9.40, 7.30
סביון: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
ריביירה: השוטר בג'ינס 9.30, 7.15

■ **כפר־סבא ■ רעננה**

עמל: פרנטיק 9.30, 7.00
חן: השוטר בג'ינס 9.15, 7.00

■ **לוד ■ רמלה**

אורות: סגור
אורה: מגלה את אמריקה 9.30, 7.30, 5.00
בית יחד: מגלה את אמריקה 9.15, 7.15

■ **נתניה**

אסתר: טרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
דורי: החבר של החברה שלי 7.15, 9.30
סמדריה: בוקר טוב וייאטנם 7.15, 9.30
שרון: השוטר בג'ינס 9.15, 7.00, 5.00

■ **עפולה**

ביסיתיה: תחיך מבוקש 9.00

■ **פתח־תקוה**

היכל 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: טרור ברחובות 9.40, 7.15, 5.00
היכל 3: פרסידיו 9.40, 7.15, 5.00
שחף: צבעים 9.30, 7.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**

בית העם: מגלה את אמריקה 9.15, 7.15

■ **רמת־גן וגבעתיים**

אורדיאו: מת להיות 9.45, 7.15, 5
ארמון: סגור
לילי: החגיגה של באבט 9.30, 7.30, 5
הדר: טרור ברחובות 9.30, 7.15, 5
רב חן 1: בוקר טוב וייאטנם 9.50, 7.20, 5.00
רב חן 2: פרנטיק 9.50, 7.20, 5.00
רב חן 3: הנסיכה הקסומה 9.50, 7.30, 5.00
רב חן 4: שוטר בג'ינס 9.50, 7.30, 5.00
שבעים: משודרים וקישות 9.30, 7.00
הדר: מת להיות 9.15, 7.00
חן: השוטר בג'ינס 9.15, 7.15
ג.ג. רון 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
ג.ג. רון 2: ביג 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
נעמן: מת להיות 9.30, 6.45
ראשון: מגפיים להוטים 9.30, 7.00

■ **קרית אונו**

מתנ"ס: 7.00 סלסה, 9.15 חשוד

■ **קרית שמונה**

שנהב: הקיץ של אביה 9.00, 7.00